

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 33/21

Møtedato: 11.03.2021

Dato: 19.02.2021

Arkivsaksnr: 2018/12701

Årsrapport for Universitetet i Bergen 2020

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Styresak 5/20 Tildelingsbrev 2020
[S_05-20Tildelingsbrev2020.pdf \(uib.no\)](#)
- Styresak 77/20 Etatsstyring 2020. Tilbakemelding til Universitetet i Bergen
[S_77-20Etatsstyring_tilbakemelding.pdf \(uib.no\)](#)

Saken gjelder:

Universiteter og høyskoler skal innen 15. mars 2021 sende sin årsrapport til Kunnskapsdepartementet. Rapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk.

I henhold til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til universitetet for 2020 skal årsrapporten ha følgende struktur:

- Styrets beretning
- Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- Årets aktiviteter og resultater
- Styring og kontroll i virksomheten
- Vurdering av framtidsutsikter
- Årsregnskap

Med dette legges utkast til årsrapport 2020 fram for diskusjon for Styret. Styrets beretning skal signeres av hele Styret.

Årsregnskapet med ledelseskomentarer avlegges administrativt og skal leveres innen 10. februar 2021. Det er et krav at årsrapporten skal inneholde styrebehandlet årsregnskap og ledelseskomentarer underskrevet av styret.

Forslag til vedtak:

Universitetsledelsen gis fullmakt til å ferdigstille universitetets årsrapport for 2020 i tråd med styrets kommentarer

Robert Rastad
universitetsdirektør

04.03.2021/Steinar Vestad/Svein Jarle Nymark/Bjug Bøyum/Susanne Mikki/Ingar Myking/Ragna Valen
Vedlegg: Årsrapport

ÅRSRAPPORT 2020

// UNIVERSITETET I BERGEN

INNHOOLD

1. STYRETS BERETNING	4
2. INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL	8
3. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER	12
3.1 Kunnskapsdepartementets styringsparametere	14
3.2 Midler til oppgradering av forsknings- og læringsareal	25
3.4 Midler til verdensledende fagmiljøer	26
3.5 Midler tildelt over andre kapitler	27
3.7 Samfunns- og effektmål for byggeprosjekter	27
3.8 Utviklingsavtalen	28
3.9 Andre interne virksomhetsmål	52
4. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	58
4.1 Overordnet vurdering av internkontroll	59
4.2 Oppfølging av digitaliseringsstrategien for universitets- og høyskolesektoren	62
4.3 Informasjonssikkerhet	62
4.5 Likestilling, mangfold, diskriminering og tilgjengelighet	62
4.6 Inkluderingsdugnaden og 5 % målet	65
5. VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	66
5.1 Planer for virksomheten og styringsparametere for 2020	67
5.2 Planer for tildelt bevilgning	72
5.2 Campusutviklingsplan og større byggeprosjekter	74
6. ÅRSREGNSKAP 2020	76
6.1 Ledelseskommentarer	77
6.2 Regnskapsprinsipper	81
6.3 Resultatregnskap	84
6.4 Balanse	85
6.5 Noter	87
6.6 Likviditet – kontantstrømanalyse	105
6.7 Oppstilling av bevilgningsrapportering	106
6.8 Særskilt regnskapsoppstilling for spesialistutdanning i odontologi	107

1. STYRETS BERETNING

VIKTIGE AKTIVITETER OG RESULTATER I 2020

2020 har vært et utfordrende år som følge av den pågående koronapandemien. Samtidig har vi erfart en kreativ og omstillingsdyktig organisasjon der ansatte og studenter på kort tid har utviklet og tatt i bruk nye løsninger. UiB har lagt til rette for og gjennomført undervisning, forskning og drift under krevende forhold i stadig endring. Ansatte og studenter har iverksatt og etterlevd smitteverntiltak på campus på en trygg og god måte og UiB har ikke opplevd større smitteutbrudd ved universitetet.

Styret vil berømme UiBs studenter for måten de har håndtert situasjonen på. Savnet etter fysisk undervisning og studievenner er stort, men til tross for en krevende studiehverdag, er det ikke registrert økt frafall. Både oppmøte og gjennomføring av eksamen ligger i 2020 på et høyere nivå enn i 2019. Dette har gitt en betydelig økning både i antall studenter og avlagte studiepoeng per student. UiB hadde også de høyeste søkertallene til grunnstudier noensinne i 2020. Med 11.660 søkere med UiB som førstevalg utgjør dette en økning på nær 12% sammenlignet med 2019. Høsten 2020 var det registrert 18.600 ordinære studenter.

Den betydelige omleggingen til digital undervisning har gitt redusert tid til forskning, og det er stort fokus på langtidseffektene koronapandemien kan ha for forskningsaktiviteten. Det internasjonale forsknings samarbeidet er utfordrende og flere forskere har også utsatt planlagte forskningsopphold. For å redusere de negative konsekvensene er det utarbeidet en egen tiltakspakke for forskning.

Under pandemien er det etablert et pandemisenter som del av den nyåpnede Alrek helseklynge. Senteret skal produsere samfunnsrelevant kunnskap for forebygging og håndtering av pandemier i et langsiktig perspektiv. Fagmiljø fra alle UiBs fakulteter samt samarbeidspartnere i helseklyngen skal bidra til at senteret blir en ressurs for forskere, myndigheter og allmennheten.

Utvikling av verdensledende miljøer er en sentral målsetting for UiB. Innenfor EUs Pillar for Excellent Science har UiB fått fem nye ERC-stipend, et rekordtall for UiB. UiBs forskere har også oppnådd 8 MSCA-stipend. Totalt er det likevel oppnådd færre nye EU prosjekter enn i 2019. Særlig er det behov for større gjennomslag for midler til yngre forskningstalenter. I den forbindelse er det implementert en ny politikk for yngre forskere, som skal gjøre forskerkarrieren mer attraktiv og skape forskningsmiljø av høy kvalitet. Antall disputaser var 242, en økning på 13 fra 2019.

UiB har arbeidet systematisk med å styrke satsingen på forskningsbasert innovasjon. Dette har blant annet resultert i tildeling av to sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI), og partnerstatus i ytterligere fire nye bergensbaserte sentre.

SDG Bergen Science Advice ble i 2020 invitert av FN til å gi innspill og konkrete forslag om hvordan vitenskap og forskningsbasert kunnskap kan bli integrert som en del av rapporteringsgrunnlaget for de ulike lands arbeid med 2030-agendaen og bærekraftsmålene. UiB er det ene av to universiteter i verden som har fått denne spesielle invitasjonen om å gi direkte innspill. På bestilling fra FN er det også laget en artikkelserie om havet og bærekraftsmål 14, Liv under vann. Artikkelsen ble lansert 8. juni på verdens havdag (World Oceans Day).

Gjenåpningen av de Naturhistoriske samlingene ved Universitetsmuseet i oktober 2019 var en publikumssuksess. I 2020 har museet både vunnet Transform Nordic Award i kategorien "Best brand experience" for sin nye grafiske profil og Norsk Lyspris 2020 i kategorien "Beste innendørsbelysning". Museet var også nominert til Bergen kommunes arkitektur- og byformpris 2020.

Oppsummert er styret tilfreds med samlet måloppnåelse i 2020.

Styring og kontroll

Gjennom tertialvise rapporter får styret jevnlig oppdatering om gjennomføring av planer og budsjetter. Styret mener UiB har tilfredsstillende styring og kontroll, og forvalter ressursene forsvarlig og effektivt.

Universitetet i Bergen iverksatte sentral beredskapsstab allerede 27. februar som følge av koronasituasjonen. Universitetet har løpende fulgt opp rådene som er gitt fra helsemyndighetene i sitt arbeid. Styret er blitt orientert om universitetets oppfølging av koronautbruddet siden ekstraordinært styremøte 23. mars, og i alle påfølgende styremøter. Etter styrets oppfatning har UiBs planer og beredskapsledelse gjort at pandemien er håndtert på en tilfredsstillende måte.

Styrets arbeid

Styret gjennomførte åtte ordinære og tre ekstraordinære styremøter og behandlet 143 saker. Det er også avholdt et styreseminar som var viet kvalitet i forskning.

Styret har tilsatt Robert Rastad som universitetsdirektør fra 1. januar 2021.

I desember ble det kjent at universitetets rektor Dag Rune Olsen tiltrer som rektor ved Universitetet i Tromsø med virkning fra 1. august 2021. I den forbindelse avholdt styret et ekstraordinært møte for å gi råd om overgangen. Med virkning fra 4. januar valgte Olsen å tre til side fra vervet som rektor. Styret har vedtatt at prorektor Margareth Hagen overtar som rektor for perioden fram til august 2021. Styret vedtok også at viserektor Annelin Eriksen skal inneha stedfortrederfunksjon for rektor.

I desember vedtok styret å iverksette en ekstern gjennomgang av sak om etablering av en praksisportal.

Utfordringer og planer for 2021

Universitetets reviderte strategi 2019-2022 «Kunnskap som former samfunnet» setter rammer for universitetets prioriteringer i 2021. Dette innebærer en videreføring av satsingen på områdene marin forskning, globale samfunnsutfordringer og klima og energiomstilling. Samtidig skal breddeuniversitetets unike muligheter for fagligmobilisering, fordypning og samarbeid på tvers av faggrenser utnyttes.

Oppfølging av universitetets reviderte masterplan for areal vil være viktig. Arbeidet med nytt bygg for Griegakademiet, samt utvikling av Nygårdshøyden sør skal gis særskilt prioritet.

Koronapandemien vil skape utfordringer for driften av UiB også i 2021. Til tross for god gjennomstrømming i studiene har flere studenter en krevende hverdag under pandemien. Det er derfor en bekymring for at flere studenter ikke vil fullføre studiene. Det er særlig høy oppmerksomhet på risiko for isolasjon og ensomhet. Den årlige spørreundersøkelsen Studiebarometeret fra 2020 viser at UiB-studentene trives på studiet de har valgt, men at det faglige utbyttet ikke har vært like bra som et normalår. I den nasjonale undersøkelsen peker 7 av 10 studenter på at digital undervisning ikke kan erstatte fysisk undervisning.

Endringer og utvikling av nye undervisningsmetoder har krevd mye av forskningstiden, og det er bekymringer for framdrift i prosjekter, søknadsprosesser og tid til forskning. Oppfølging av tiltaksplanen for forskning vil være viktig for å systematisere tiltak som kan dempe risikoer for denne viktige delen av virksomheten. Det er viktig

at fagmiljøene arbeider med helhetlige planer for forskning og undervisning. En særlig bekymring er knyttet til yngre forskere og ph.d.-kandidater, og til langtidseffektene for denne gruppen.

Styret vil avslutningsvis rette en stor takk til alle ansatte og studenter for den ekstraordinære innsatsen som er lagt ned for å håndtere de utfordringene pandemien har ført med seg.

Bergen, 11.03.2021

Margareth Hagen
rektor

Inga Berre

Runa Falck

Cora Gabrielle Møller Jensen

Gard Aasmund Skulstad Johanson

Bjørn K. Haugland

Kjersti Fløttum

Jørgen Melve

Marianne Møgster

Hanne Foss Hansen

Bjørn Østbø

Robert Rastad
universitetsdirektør

2. INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL

Forskning, utdanning, formidling og innovasjon er universitetets hovedoppgaver. All aktivitet ved UiB er tuftet på forskningsuniversitetets akademiske verdier. UiB skal være et nyskapende universitet, hvor grenser mellom fag krysses og kunnskapsfronter flyttes, på veien mot et bærekraftig globalt samfunn. UiB skal utforske, utdanne, utvikle og utfordre.

Faglig bredde, mangfold og høy kvalitet er fundamentet. Samtidig videreføres universitetets strategiske forskningsfelt innen det marine, klima og energiomstilling, og globale samfunnsutfordringer. Satsingsområdene skal gi målretting og tverrfaglig samarbeid inn mot disse tre områdene og være en viktig del av UiBs utvikling av fremragende forsknings- og utdanningsmiljøer på områder der UiB både har historiske, faglige og strategiske fortrinn.

Universitetet i Bergen

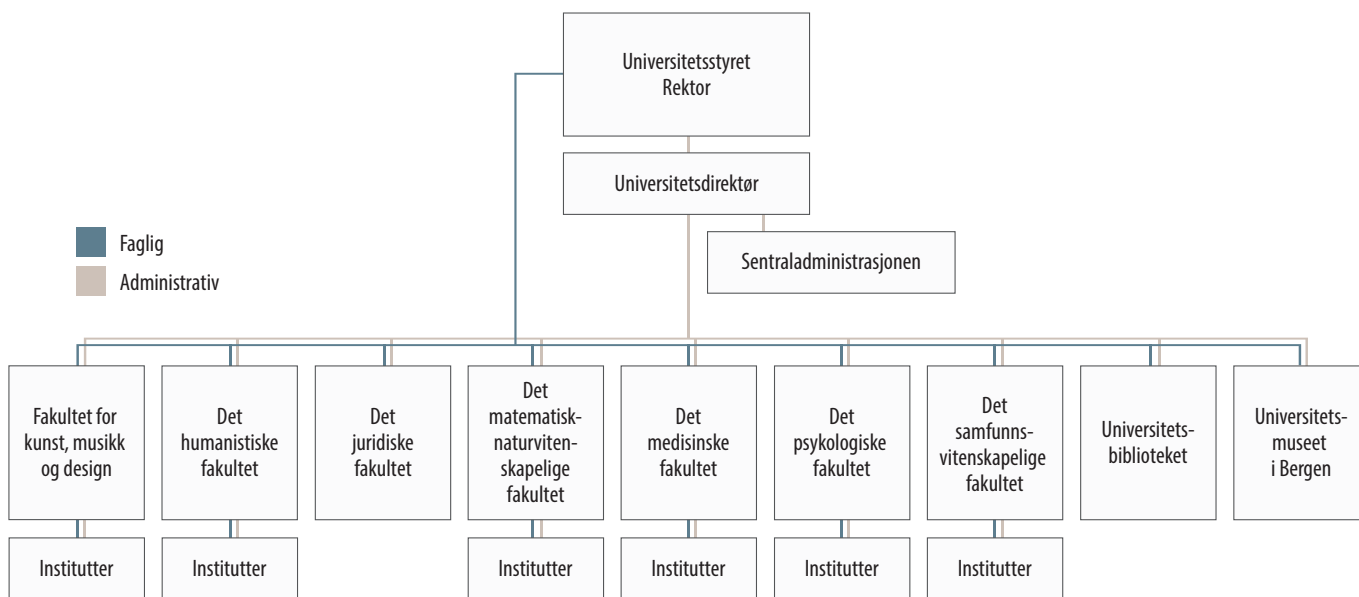
Grunnlagt 9. april 1946, åpnet i 1948, med utgangspunkt i Bergen Museum fra 1825

Universitetsstyret er det øverste organet ved UiB. Rektor er Margareth Hagen. Universitetsdirektør er Robert Rastad.

Antall årsverk: 4 158

Antall registrerte studenter: 18 600

Antall doktorgrader: 242

Figur 1. Organisasjonskart UiB. I årsmeldingen vil følgende forkortelser bli brukt: **KMD**: Fakultet for kunst, musikk og design. **HF**: Det humanistiske fakultet. **JUS**: Det juridiske fakultet. **MN**: Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet. **MED**: Det medisinske fakultet. **PSYK**: Det psykologiske fakultet. **SV**: Det samfunnsvitenskapelige fakultet. **UM**: Universitetsmuseet i Bergen

Universitetets mange gode forskningsresultater viser at satsingen på kvalitet har gitt gjennomslag i form av publikasjoner, doktorgrader, ERC-stipend og andre forskningsprosjekter av høy kvalitet. Innenfor EUs pillar for Excellent science har UiBs forskere mottatt fem nye individuelle ERC stipend og åtte MSCA-stipend, samt partnerskap i to forskningsinfrastrukturer og et FET-prosjekt.

To av ERC-prosjektene er tett knyttet til forskningssatsinger som er muliggjort gjennom samarbeid med Trond Mohn stiftelse (TMS). TMS er involvert i en rekke sentre og prosjekt ved UiB og Helse Bergen, og har i 2020 engasjert seg sterkt i bidrag til pandemirelatert forskning i samarbeid med Forskningsrådet. I 2020 mottok tre UiB- forskere stipend for unge forskertalenter fra TMS.

De senere årene har UiB arbeidet systematisk med å styrke satsingen på forskningsbasert innovasjon. Dette har i 2020 blant annet resultert i tildeling av to sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI), og partnerstatus i ytterligere fire nye bergensbaserte sentre. Flere av prosjektene kan knyttes både til UiBs tematiske satsingsområder og oppbyggingen av kunnskapsklynger i samarbeid med næringsliv, offentlig sektor og forskningspartnere.

UiB fortsetter trenden med høyt internasjonalt gjennomslag for forskningen. I tillegg til å ha den høyeste suksessraten i EUs rammeprogram (Horisont 2020) av norske institusjoner, har UiBs internasjonale publisering høyest gjennomslag målt etter siteringer. Rankingen fra Times higher education (THE) plasserer UiB på 87-plass i verden målt etter siteringer per ansatt. Forskningsrådets indikatorrapport 2020 viser at UiBs publikasjoner i gjennomsnitt blir sitert 74% over verdensgjennomsnittet, og UiB ble i 2020 igjen representert i det internasjonale analysebyrået Clarivate's liste over verdens mest siterte forskere. Et av miljøene med betydelig internasjonalt gjennomslag er Birkeland senter for romforskning, som nådde forsiden på tidsskriftet Science i januar 2020 med deres medvirkning i forskning på gammaglimt (<https://science.sciencemag.org/content/367/6474/183>).

UiB satser strategisk på forskning som understøtter FNs bærekraftsmål, innsatsområdene i regjeringens Langtidsplan for forskning og Forskningsrådets strategi som bygger på disse. I NORHED II-utlysningen for samarbeidsprosjekt med universiteter i utviklingsland oppnådde UiB tilslag på 13 av 60 prosjekt, til en verdi på til sammen 250 mill. kroner.

Innen oseanografi og atmosfærevitenskap, som sentrale grunnlagsdisipliner innen klimaforskning, er UiB helt i verdenstoppen, ifølge Academic Ranking of World Universities (ARWU) rangeringer av fagfelt og disipliner.

Til tross for flere gode resultat har UiBs forskningsvirksomhet også utfordringer. UiB har for eksempel hatt en svakere utvikling i forskningsrådsfinansierte prosjekt enn målsettingen. Særlig burde UiB ha større gjennomslag for midler til yngre forskningstalent. I 2020 fikk UiB totalt sett gjennomslag for noe færre EU-finansierte prosjekt enn foregående år, tross i gode resultater i ERC. Bevegelsen for åpen vitenskap skaper nye krav og muligheter for forskerne. UiB har fortsatt behov for å styrke forskningens synlighet både nasjonalt og internasjonalt, som vist i internasjonale universitetsrangeringer og nasjonale omdømmeundersøkelser.

I 2020 er det iverksatt et prosjekt for å utrede de vitenskapelige ansattes rammevilkår for forskning. Resultatene skal framlegges våren 2021, og vil være et viktig kunnskapsgrunnlag for å kunne styrke forskningen ved institusjonen.

Høsten 2020 var det registrert 18.600 ordinære studenter ved UiB, det høyeste noen gang. I løpet av året ble det avlagt 13.630 årsheter studiepoeng, mot 12.594 i 2019, og 3.144 grader mot 3.212 i 2019. Nedgangen i grader skyldes et ekstraordinært høyt kandidattall innenfor PPU programmene i 2019. Korrigert for dette har antall avlagte grader økt. Økningen er særlig sterk innenfor bachelorprogrammene, mens det har vært nedgang innenfor de to årige masterprogrammene. Samtidig har gjennomstrømming i bachelorprogrammene økt, mens den er noe redusert i masterprogrammene.

Til tross for en krevende studiehverdag under koronapandemien, er det ikke registrert økt frafall i studiene. Både oppmøte og gjennomføring av vurderinger ligger i 2020 på et høyere nivå enn i 2019.

UiB hadde også de høyeste søkertallene til grunnstudier noensinne i 2020. Med 11.660 søkere med UiB som førstevalg utgjør dette en økning på nær 12% sammenlignet med 2019.

I 2020 ble det avlagt 242 doktorgrader, en økning på 13 kandidater sammenliknet med 2019. Av de nye doktorene er 39 % utenlandske. Den høye andelen utenlandske doktorer bidrar til å synliggjøre UiB som et internasjonalt forskningsuniversitet.

I underkant av 900 utenlandske studenter har gjennomført et utvekslingsopphold ved UiB i løpet av 2020. De fleste i vårsemesteret, før de inngripende tiltakene ble iverksatt. Dette er en betydelig nedgang fra 2019, som i sektoren ellers. UiB har imidlertid prioritert studentutveksling høyt til tross for koronapandemien og er det universitetet i landet som har både flest innreisende og utreisende studenter høsten 2020. UiB sto alene for 44 % av den samlede innreisende utvekslingen i utdanningssektoren høsten 2020.

De siste årene har det vært vekst i antall ansatte og i 2020 utgjør antall ansatte 4.152 årsverk. Om lag 52 % av disse var kvinner.

Universitetets inntekter var 5,0 mrd. kroner i 2020. Av dette var vel 1,1 mrd. kroner bidrags- og oppdragsinntekter (BOA).

Tabell 1. Noen nøkkeltall for Universitetet i Bergen

	2017	2018	2019	2020	Endring
Studenter høst (egenfinansiert)	16 884	17 468	17 867	18 600	733
Avlagt 60- studiepoengsenheter	11 884	12 405	12 594	13 631	1 037
Publikasjoner*	3 146	3 437	3 414		
Doktorgrader	219	226	229	242	13
Inntekter (i mill. kroner)	4 676	5 010	5 213	5 039	-174
- av dette bidrag/oppdrag (BOA)	936	966	1 080	1 066	-14
Årsverk	3 830	3 944	4 062	4 158	96
andel kvinner	51 %	52 %	52 %	52 %	0

* Tall for publikasjonspoeng er ikke klar før 1. april.

3. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

UiBs virksomhet har i 2020 vært preget av den pågående koronopandemien. Universitetet har likevel håndtert godt de raske omleggingene som har vært nødvendig etter nye tiltak fra regjeringen og Bergen kommune. Gjennom god håndtering av smittevern har UiB ikke hatt større smitteutbrudd på campus.

Stadige endringer i rammebetingelse har imidlertid gjort det krevende å tilpasse virksomheten på kort varsel, men ansatte og studenter har gjort en stor innsats for å kunne opprettholde den faglige aktiviteten til tross for svært kort planleggingshorisont. Studentenes situasjon er en særlig bekymring og tett dialog er avgjørende for å fange opp utfordringene for læringsmiljøet.

En undersøkelse fra Centre for the Science of Learning & Technology (SLATE) viser at 63 % av studentene oppgir at de følte seg mer ensomme etter nedstengingen, og mer enn halvparten svarte at de hadde lite kontakt med andre mennesker. Mangelen på en god fysisk arbeidsplass og et sosialt studiefellesskap var også stort. Funnene bekreftes også i Studiebarometeret 2020, hvor 82 % svarte at de savnet det sosiale studiemiljøet.

I november lanserte UiB portalen «Vær god mot deg selv» (vaergodmotdegselv.no) der studenter og andre kan få forskningsbaserte tips om hvordan mestre pandemihverdagen bedre. Innholdet er basert på kunnskap fra universitetets egne fagmiljøer innen alt fra psykologi og søvnforskning til musikkvitenskap. Ideen til portalen ble i utgangspunktet initiert av studentene selv og iverksatt som et tiltak mot koronafravall. Måten UiB gjennom portalen gir studenter støtte og hjelp til å takle pandemien, er av Kunnskapsdepartementets nasjonale ekspertgruppe pekt på som et eksempel til etterfølgelse.

Mange unge forskere har fått en meget krevende start på karrieren og det er en særskilt oppmerksomhet mot disse gruppene. Stipendiatenes og postdoktorenes situasjon følges nøye både gjennom tiltak for å dempe isolasjon og ensomhet samt tiltak som skal sikre at faglig progresjon ivaretas. Forskningsvirksomheten følges for øvrig tett og med særlig oppmerksomhet mot pågående søknadsprosesser for å sikre at universitetets konkurransekraft opprettholdes.

Til tross for at pandemien har lagt sterke føringer for universitetets aktiviteter i 2020, viser årets resultatrapport flere gode resultat. Gjennomgangen av årets resultater gis etter rapporteringskrav satt av Kunnskapsdepartementet i tildelingsbrev og øvrige styringsdialog. Først gis en rapport på departementets styringsparametere i kapittel 3.1. Deretter gis status på ulike andre rapporteringskrav gitt fra departementet (3.2- 3.7). Kapittel 3.8 gir status for utviklingsavtalen mellom UiB og departementet, mens kapittel 3.9 gis oversikt over interne resultatmål nedfelt i universitetets strategi.

3.1 KUNNSKAPSDEPARTEMENTETS STYRINGSPARAMETERE

SEKTORMÅL 1: KVALITET I UTDANNING OG FORSKNING

Andel bachelorgradskandidater som gjennomfører på normert tid (målt i prosent)

Styringsparameter	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Gj.snitt statlige inst. 2020
Andelen studenter på bachelorutdanning som gjennomfører på normert tid	37	35	37	35	38	41	51

UiB har de siste årene hatt en positiv utvikling i gjennomstrømmingen i bachelorutdanningene. Fra å ligge stabilt mellom 35-37 %, har andelen økt de siste årene, og gjennomføringen for 2017-kullet er på 41%. Dette er fortsatt lavere enn gjennomsnittet i sektoren (50% i 2019), noe som må ses i sammenheng med at UiB, som et breddeuniversitet har en sterk overvekt av programmer definert ut fra vitenskapsdisipliner i motsetning til profesjonsrettede utdanninger. En nærmere vurdering av universitetets arbeid for økt gjennomføring i studieprogrammene er gitt i kapittel 3.8 (Utviklingsavtalen).

Andel mastergradskandidater som gjennomfører på normert tid (målt i prosent)

Styringsparameter	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Gj.snitt statlige inst. 2020
Andelen studenter på masterutdanning som gjennomfører på normert tid	57	54	54	56	60	56	52

I motsetning til bachelorutdanningene er det nedgang i andelen som gjennomfører på normert tid innenfor de toårige masterprogrammene. Tilbakemeldinger fra fakultetene tyder på at studenter har hatt utfordringer knyttet til stengte skoler og barnehager, og det er i en del tilfeller vanskelig å gjennomføre masterstudier uten tilgang til f.eks. laboratorier og annet utstyr. Dette har medført at noen har måttet be om utsatt innlevering, noe som får innvirkning på gjennomføringen.

Masterutdanninger er også nærmere forskning i karakter, slik at behovet for laboratorier, utstyr og andre stedbundne ressurser er større. Dette støttes av data fra SLATEs undersøkelse, der 67 % av studentene som oppgir å ha hatt labarbeid i sitt studium er helt eller litt enig i at dette har vært vanskelig å gjennomføre. 60 % av studentene som oppgir å ha hatt feltarbeid, svarer det samme

Skillet mellom bachelor- og masternivå vises også i studiepoengproduksjon og kandidattall. Mens en student på lavere nivå har økt produksjonen gjennom 2020, er resultatet for masterstudentene om lag på samme nivå som i 2019. Antall kandidater på 2 årige masterprogram er også noe lavere i 2020 enn i 2019.

I det videre arbeidet med gjennomstrømming i studieprogrammene skal de siste års tiltak for å bedre gjennomstrømming i bachelorprogrammene evalueres og tiltakene videreutvikles. I den sammenheng skal også igangsetting av nye tiltak innenfor masterprogrammene vurderes.

Andel ph.d.- kandidater som gjennomfører innen seks år

Styringsparameter	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Gj.snitt statlige inst.
Andelen ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år	77	65	71	69	64	74	70

Andelen ph.d.- kandidater som gjennomførte innen seks år etter opptak var i 2020 74%.

I 2020 ble det avholdt 242 disputaser, som er det høyeste tallet siden 2015. Flere ferdige kandidater melder om at korona-situasjonen har gitt dem arbeidsro i avslutningen av avhandlingsarbeidet. Våren 2020 var det 1.603 registrerte kandidater i programmene, noe som er 49 færre enn våren 2019.

Ved nedstengingen av universitetet i mars 2020 ble det umiddelbart truffet tiltak for å unngå forsinkelser for kandidater som har levert avhandlingen. Fakultet og institutt har gjort en formidabel innsats med å få avholdt prøveforelesninger og disputaser, enten som heldigitale arrangementer eller med et begrenset publikum til stede.

For yngre forskere og ph.d.-kandidater som er i begynnelsen av forskningsløpet er situasjonen en annen. Mange av disse har store problemer med å få gjennomført datainnsamling, noe som naturlig nok fører til forsinkelser. Det meste av seminarer, konferanser og ph.d.-kurs har enten blitt avlyst eller er overført til et digitalt format. Det er tilnærmet stopp i forskningsopphold. Flere kull med ph.d.-kandidater går dermed glipp av muligheten til å knytte nettverk utenfor egen institusjon.

Fakultet og institutt melder om at de har innført ulike former for tiltak og viser fleksibilitet overfor kandidatene som har problemer med fremdrift, sosial isolasjon og påfølgende mentale helseutfordringer. Forsknings- og innovasjonsavdelingen, i samarbeid med HR-avdelingen, ønsker å kartlegge situasjonen for ph.d.-kandidatene gjennom en spørreundersøkelse. HR-avdelingen vil videre sette av ressurser for å tilby psykologbistand til stipendiatene ved UiB.

Forskerutdanningen er preget av en kandidatgruppe med jevn kjønnsbalanse og høy andel utenlandske statsborgere. Av UiBs doktorgradskandidater er 55 % kvinner og om lag 40 % er utenlandske statsborgere. Tall fra FS viser at kandidater som er rekrutterte fra utenlandske universitet har en noe sterkere gjennomstrømming enn norske.

Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (Skala 1-5)

Styringsparameter	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Gj.snitt statlige inst. 2020
Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten	4,1	4,1	4,0	4,1	4,1	4,1	4,0

Studentene ved UiB har over år gitt gode tilbakemeldinger på utdanningene. Studentene er jevnt over fornøyd og går på det studieprogrammet de ønsker, de blir stimulert og faglig utfordret, de er fornøyd med studie- og læringsmiljøet, tilfreds med vurderingsformene og melder at de lærer å arbeide selvstendig.

Ikke uventet er den største negative utviklingen innenfor faglig og sosialt læringsmiljø. Dette er studentenes tilbakemelding på hvor tilfredse de er med det sosiale og det faglige miljøet. Nedgangen her er ikke unik for UiB, og må i hovedsak kunne tilskrives den krevende studie- og undervisningssituasjonen studentene har stått i siden mars 2020.

Samtidig gir barometeret innspill til forbedringspunkter. Dette gjelder særlig studentens opplevelse av medvirkning og mulighet til praksis. I tillegg savner en del studenter mer faglig veiledning og studentaktive undervisningsformer.

Lite muligheter til praksis i løpet av studiet framheves også i kandidatundersøkelsen fra Sammen (Karrieresenteret) fra 2020.

UiB er nå i gang med en rekke tiltak for å øke omfanget av samarbeid med arbeidslivet og å få mer arbeidslivsrelevans i utdanningene. Den nasjonale Arbeidslivsportalen (ALP) ble lansert høst 2020, og UiB starter pilotering ved fakulteter som har obligatorisk praksis våren 2021. I den videre utviklingen blir det viktig å sikre at fremtidige funksjoner i ALP også dekker behov ved andre utdanninger enn de profesjonsrettede.

Det er også kommet på plass en oppgaveportal hvor aktører i arbeids- og næringslivet kan melde inn aktuelle problemstillinger og tema som studentene kan bruke i sine bachelor- eller masteroppgaver. Parallelt jobbes det med å opprette konkrete samarbeidsavtaler med eksterne aktører som eksempelvis NAV og Helse Bergen.

Faglig tidsbruk per uke (timer) blant heltidsstudenter

Styringsparameter	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Gj.snitt statlige inst. 2020
Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter	35	35	35	34	35	33	34

UiB-studentene bruker i snitt 33 timer i uken på sine studier. Dette er om lag to timer mindre enn i 2019 og en time mindre enn det nasjonale snittet. Tidsbruken varierer fra SV/HF- studentene som i snitt oppgir å bruke 28 timer til MED-studentene som oppgir 42 timer. Reduksjonen har i hovedsak kommet på læringsaktiviteter organisert av UiB, som forelesninger, laboratorieøvinger og seminarer. Dette ses i sammenheng med overgangen fra en fysisk til hybrid/digital undervisning gjennom hele 2020.

Studentene ved MED tilbys mest undervisning med vel 19 timer i uken. Dette er betydelig mer enn JUS- og HF-studentene som oppgir undervisningsmengde på 8 timer ukentlig. JUS-studentene er imidlertid de studentene som bruker mest tid på egenstudier, med vel 39 timer. En oversikt er gitt i tabell 2.

Tabell 2. Studentenes tidsbruk per uke

Fakultet	Egenstudier	Læring UiB organisert	SUM 2020	Endring fra 2019
HF	19,6	8,1	27,7	0,4
MN	22,4	12,8	35,2	-1,0
MED	22,4	19,2	41,6	-1,3
SV	19,5	8,6	28,1	-2,4
JUS	28,5	7,6	36,1	-3,7
PSYK	20,7	9,9	30,6	-2,1
KMD	25,5	10,7	36,2	-2,5
UiB	22,0	11,0	33,0	-2,2

I tillegg til at tidsbruken varierer mellom fag og fakultet, er det også variasjoner mellom nivå. I snitt er det studentene innenfor profesjonsstudiene som bruker mest tid på studiene, mens bachelorstudentene bruker minst. I snitt bruker bachelorstudentene om lag 10 timer mindre i uken på studiene enn studentene i profesjonsstudiene. En oversikt er gitt i tabell 3.

Tabell 3. Studentenes tidsbruk per uke

Årstill	Bachelor (3 år)	Bachelor (4 år)	Master (2 år)	Master (5 år)	Profesjon (6 år)	Totalt
2017	30	40	37	38	39	35
2018	28	44	37	37	39	34
2019	31	33	37	38	41	36
2020	28	40	36	36	35	33

* Bachelor 4 år gjelder programmer ved KMD

Flere studenter jobber ved siden av studiene og i snitt bruker studentene ved UiB 6 timer på betalt arbeid. Dette er 0,5 time lavere enn i 2019. Studentene ved JUS er de som jobbet minst ved siden av studiene med et snitt på 5 timer, mens psykologistudentene jobber mest med ett snitt på 8 timer.

Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter

Styringsparameter	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Gj.snitt statlige inst. 2020
Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter	1,4	1,6	1,5	1,6	1,9	1,3	0,8

Etter vedtaket om nedstenging iverksatte UiB som første norske universitet umiddelbare tiltak for å hente hjem alle utvekslingsstudenter i utlandet, og det ble gitt praktisk og økonomisk bistand. For internasjonale studenter ble det opprettet et krisefond for de som falt utenfor Lånekasseordninger og andre stipendordninger. Ordningen skulle sikre penger til livsopphold for studenter på toårige masterprogram.

UiB fulgte departementets oppfordring om å legge til rette for mest mulig utveksling høsten 2020 og er et av få læresteder i Norge som nå tilbyr utveksling. Nedgangen er likevel markant: Kun i overkant av 70 studenter reiste ut fra UiB til europeiske land, mot over 400 studenter høsten 2019. Med få unntak ble all utveksling til læresteder utenfor Europa kansellert. Til tross for den utfordrende pandemisituasjonen startet ca. 470 internasjonale studenter studier ved UiB høsten 2020, hvorav rundt 400 var utvekslingsstudenter på korttidsopphold.

Antall publikasjonspoeng per FoU-årsverk*

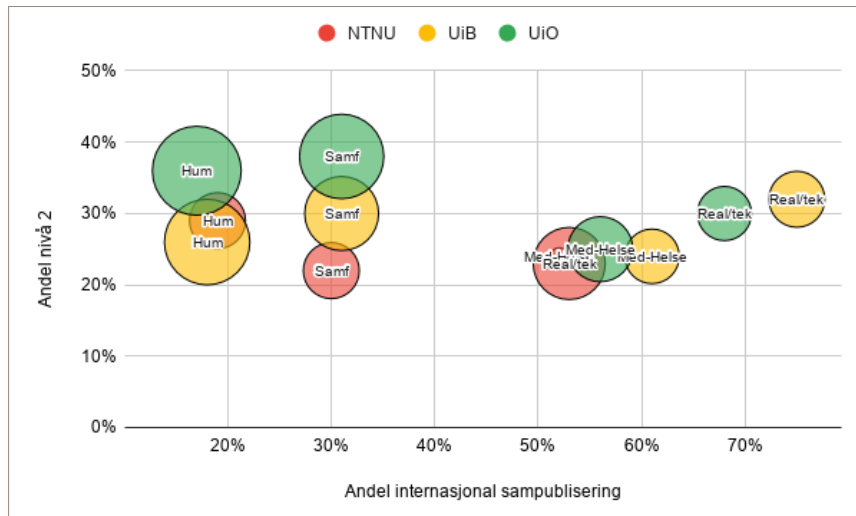
Styringsparameter	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Gj.snitt statlige inst. 2019
Antall publiseringspoeng per faglig årsverk	1,5	1,6	1,5	1,6	1,5		1,2

* Tall for 2020 rapporteres med frist 1. april 2021

Publikasjonspoeng per fagårsverk har de siste årene vært relativt stabilt på 1,5. Utviklingen i 2019 var imidlertid negativ. Dette kan være en tilfeldig svingning, men UiB har en svakere trend enn flere andre universitet siden 2016. Publikasjonspoeng for 2020 vil beregnes til rapporteringsfristen i april. Midlertidige tall fra Web of Science indikerer at antallet artikler i internasjonale tidsskrift minst vil ligge på nivå med 2019.

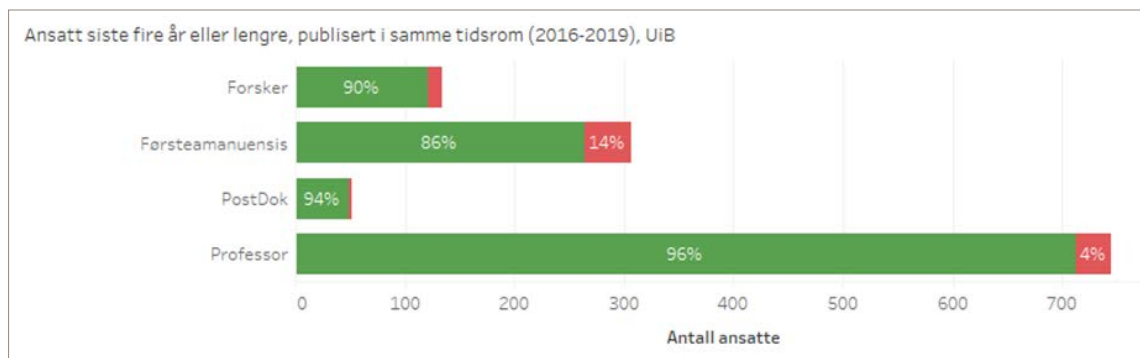
Selv om UiB ligger godt over det nasjonale gjennomsnittet, har vi over tid ligget ca. 15% lavere enn UiO på departementets styringsparameter. En sammenligning mellom UiB, UiO og NTNU innen fire faggrupper – humaniora, samfunnsvitenskap, medisin og helsefag og naturvitenskap og teknologi viser at UiO særlig oppnådde større uttelling innen humaniora og samfunnsvitenskapene på grunn av høyere nivå 2-andel, og at UiO også hadde større omfang av publisering (forfatterandeler per fagårsverk) innen fagområdene medisin og helse og samfunnsvitenskap. Innen realfag og teknologi ligger UiB likt med UiO i publiseringsomfang, men noe over både innen internasjonalisering og nivå2-andel.

Figur 1. Nivå2-andel, internasjonal sampublisering og publikasjonspoeng pr årsverk etter instituttene faggrupper 2017-2019. Akser beregnet ut fra antall unike publikasjoner. Kilde: Cristin DUCT

Andelen ikke-publiseringende ansatte (siste fire år) er også relativt konstant over tid, men varierer mellom ansattgrupper. For gruppen professorer, som er den mest produktive, utgjør andelen ikke-publiseringende 4% og for førsteamanuensisene 14%, jf. figur 2. Samtidig er det en relativ liten andel av de tilsatte som står for en stor del av publiseringsaktiviteten. Dette gjelder både ved UiB og ved sektoren for øvrig.

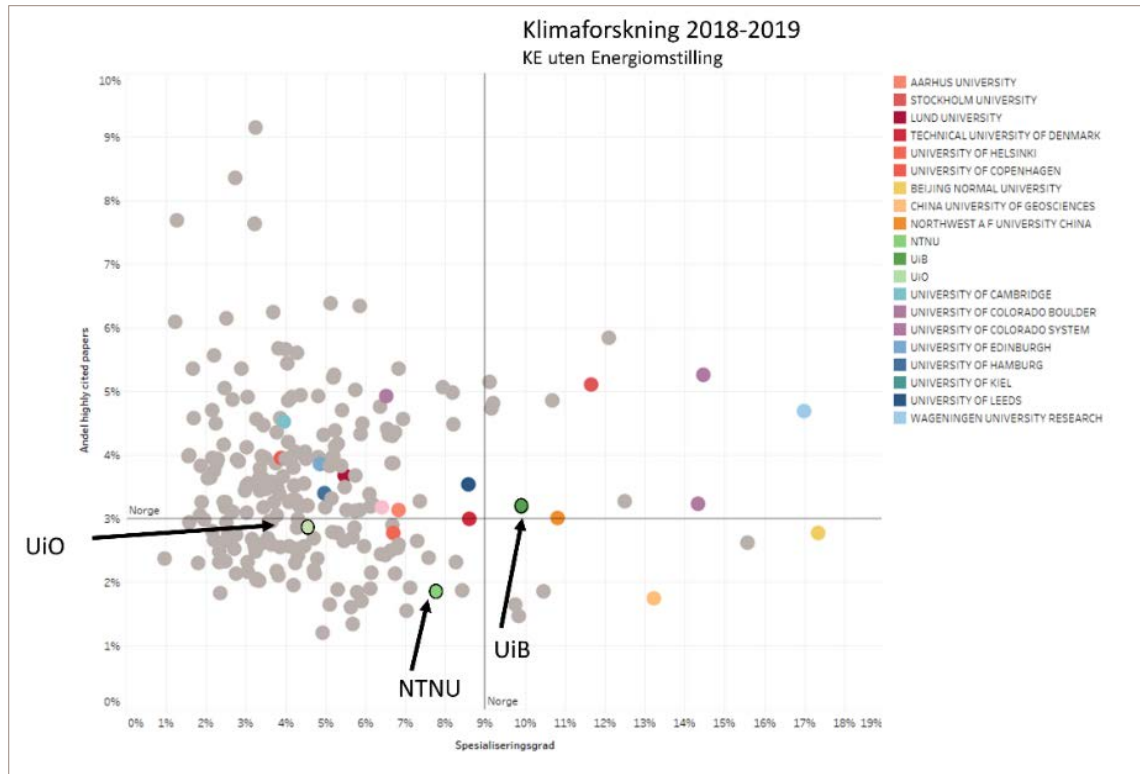
Figur 2. Andel ansatte med publikasjon siste 4 år

Forskningsrådets indikatorrapport for 2020 viser at UiBs vitenskapelige publikasjoner har stort gjennomslag og har en høy siteringsfrekvens.

Klima er ett av satsningsområdene som så langt er analysert på siteringer (her målt i andel topp 1% mest siterte, såkalte «highly cited papers»). Blant norske universiteter skårer UiB best med flest publikasjoner i siteringstoppen. UiB er også det universitetet i Norge med høyest grad av spesialisering på feltet. Slik sett oppfylder UiB sine ambisjoner om å være ledende innenfor dette satsningsområdet.

Figur 3 Spesialiseringsgrad vs «Andel highly cited papers» for utvalgte institusjoner. Andel «highly cited papers» er andel publikasjoner innen de topp 1% mest siterte på fagfeltet (Klima). Analysen er basert på publikasjoner indeksert i Web of Science, 2018-2019.

Spesialiseringsgrad = andel av institusjospublikasjoner innenfor klimaforskning

Verdien av Horisont 2020 kontrakter per FoU-årsverk (tall i Euro)

Styringsparameter	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Gj.snitt statlige inst. 2020
Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk	13 392	9 738	9 274	16 908	9 882	4 203	

*verdi av signerte kontrakter per år, fordelt på FoU-årsverk i henhold til NIFUs FoU-statistikkbank. Ufullstendige data – kontrakter signert per oktober 2020. Kilde NIFU/NFR

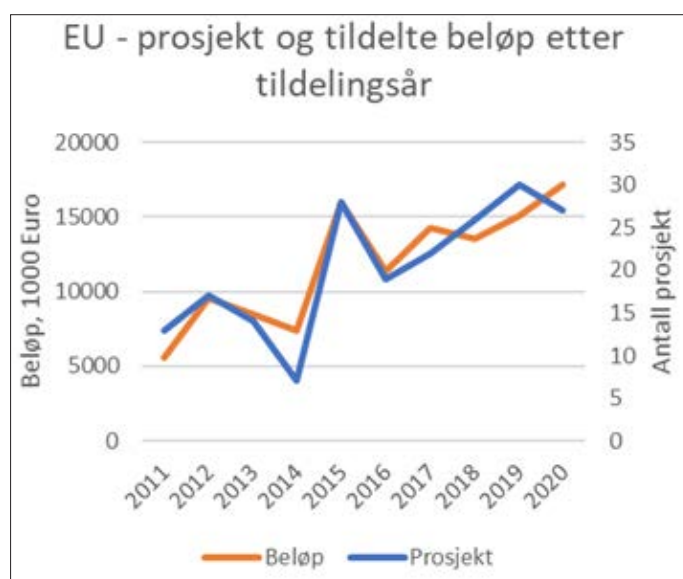
Datsettet for Horisont 2020-tildelinger er tilrettelagt av Forskningsrådet, og dekker signerte kontrakter fram til oktober 2020. UiBs interne oversikter viser at det ble signert 22 kontrakter på til sammen 7 mill. euro i 2020. I tillegg var det ved årsskiftet gitt tilsagn til 18 prosjekter der det ennå ikke forelå underskrevet kontrakt.

Kunnskapsdepartementets styringsparameter indikerer en betydelig nedgang i aktivitet siden 2018. Det er imidlertid ikke alltid samsvar mellom året der prosjektene er tildelt og år kontraktene underskrives. Særlig toppåret 2018 viser at det er underskrevet langt flere kontrakter enn tildelte prosjekter dette året.

Fordelt på tildelingsår er UiB tildelt 26 nye prosjekt i 2020. Det er et lavere antall enn i 2019 (30 prosjekt), men tildelt beløp er likevel høyere enn de foregående fire år. En årsak er tildeling av fem ERC-stipend med omfattende finansiering. En oversikt er gitt i figur 4 nedenfor.

I 2020 har UiB sendt 139 søknader om forskningsfinansiering fra EU. Ved årsskiftet var 62 av disse fremdeles under evaluering, av disse utgjorde MSCA-søknader den absolutt største kontingenten.

Figur 4. EU - prosjekt og tildelte beløp etter tildelingsår

3.1.2 SEKTORMÅL 2. FORSKNING OG UTDANNING FOR VELFERD, VERDISKAPING OG OMSTILLING

Andel mastergradskandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning

Styringsparameter	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Gj.snitt statlige inst. 2019
Andel mastergradskandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning	70	-	75	-	79	-	-

NIFUs kandidatundersøkelser gjennomføres hvert annet år. Siste rapport viser resultater fra Kandidatundersøkelsen av masterkandidater et halvt år etter fullført grad 2019. Undersøkelsen ble gjennomført fra i november 2019. Totalt var det en forbedring på 3 prosentpoeng i andelen sysselsatte etter fullført utdanning. Forbedringen er knyttet til et generelt bedre arbeidsmarked i 2019 enn to år tidligere, ikke minst for kandidater med teknisk og naturvitenskapelig bakgrunn.

Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglige årsverk

Styringsparameter (tall i 1000)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Gj.snitt statlige inst. 2020
Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk	205	208	208	211	223	211	148

Totalt sank de regnskapsførte inntektene fra Forskningsrådet fra 511 mill. kroner til 494 mill. kroner fra 2019 til 2020, en reduksjon på 3 %. Samtidig har det vært en økning i antall faglige årsverk slik at inntekt per faglige årsverk er noe redusert. Det er nærliggende å forklare deler av dette med redusert aktivitet grunnet tiltak mot pandemi. I tillegg hadde UIB relativt svak uttelling i forskningsrådets søknadsrunder i 2019.

Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglige årsverk

Styringsparameter	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Gj.snitt statlige inst. 2020
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk	126	117	129	130	147	143	159

*Ikke inkludert gaver

Kategorien andre bidrags- og oppdragsinntekter (uten gaver) utgjorde i 2020 335 mill. kroner, noe som er om lag samme nivå som i 2019. Som for finansiering fra Forskningsrådet har det også her vært en økning i overført midler fra 2019 til 2020.

En stor del av inntektene i kategorien andre bidrags- og oppdragsinntekter kommer fra statlige etater og kategorien stiftelser og organisasjoner, mens inntekter fra private næringsliv utgjør en mindre del av inntektene. Gaver utgjør vel 90 mill. kroner. En oversikt er gitt i tabell 4.

Tabell 4. Bidrags- og oppdragsinntekter utenom EU og Forskningsrådet. (Tall i 1000)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Statlige etater	114 446	110 783	126 359	101 865	150 544	159 952
Kommunale/ fylkeskommunale etater	5 357	7 860	5 656	10 823	12 919	8 841
Næringsliv/ private	47 252	41 934	51 247	46 633	54 050	43 409
Utlandet eks. EU.	27 590	31 368	31 667	30 517	14 426	28 191
Stiftelser og organisasjoner	65 024	52 276	62 523	95 900	104 834	95 008
Gaver/ gaveforsterkning og tilskudd	109 535	98 174	109 429	108 193	101 933	90 882
SUM	369 204	342 395	386 881	393 931	438 705	426 283

Andel forskningsinnsats i MNT-fag

Styringsparameter	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Gj.snitt statlige inst. 2020
Andel forskningsinnsats i matematiske, naturvitenskapelige og teknologiske fag (MNT-fag)	42	-	42	-	42	-	-

UiB skal følge opp de nasjonale føringene for økt forskningsinnsats innenfor MNT-fagene og har satset betydelig på disse, gjennom rammestyrking, tildeling av stipendiater og postdoktorer og med sterk oppmerksomhet om infrastruktur gjennom bevilgninger til utstyr og opprustning av bygningsmassen. MNT-fag utgjør den største delen av UiBs forskningsvirksomhet, og omfatter flere av de mest framragende forskningsmiljøene. Bare NTNU hadde en større andel MNT-fag i 2019, med 57 %. NTNU har en klar teknologiprofil, mens UiB har en profil mot naturvitenskap og matematikk.

3.1.3 SEKTORMÅL 3. GOD TILGANG TIL UTDANNING

Kandidater på helse- og lærerutdanningene i 2020

Helseutdanning	Måltall	Kandidater
Klinisk ernæringsfysiologi	24	23
Farmasiutdanning MA	25	20
Medisinutdanning	164	148
Odontologiutdanning	45	43
Psykologi profesjonsutdanning	80	81
Tannpleierutdanning	30	19
Lærerutdanning	Måltall	Kandidater
Integrert MA 5 år	28	55
PPU og PPU-Y	211	78

Det er tidligere pekt på at måltallet for farmasiutdanningen er problematisk, siden denne utdanningen er etablert og drevet uten basisfinansiering av studieplasser. UiB er åpne for at utdanningen skal inngå i KDs dimensjonering, men da bør departementet også finansiere studieplassene. Også tannpleierstudiets måltall er satt for høyt ut fra kriteriene. Kandidattallet har vært jevnt på 15-20 kandidater årlig de siste årene, med unntak av 2019 da 28 kandidater ble uteksaminert. Programmet har en opptaksramme på 31 plasser. Måltallet tilsier en studiegjennomføring på nær hundre prosent, som er urealistisk for et bachelorprogram.

For medisinerutdanningen er også måltallet satt høyt med 164 kandidater på 165 studieplasser, noe som er langt høyere enn kandidatmåttallene for andre medisinerutdanninger i Norge. I tillegg vil det til enhver tid være inne en andel studenter på forskerlinjen, noe som medfører at antall kandidater vil variere fra år til år.

Det har vært et markant fall i uteksaminerte kandidater innenfor PPU programmene. Årsaken ligger i at 2018 var siste gang studenter kunne tas opp uten fullført mastergrad, noe som gjorde at søkertallene ble unormalt høye. Samtidig ble opptaksforskriften endret til krav om undervisningskompetanse i ett fag. Opptaket økte etter dette fra 160 i 2017 til 280 i 2019.

Som forventet medførte kravet til mastergrad en kraftig reduksjon i antall søkere og kun 78 studenter avla grad i 2020.

På bakgrunn av svake søkertall ble også 50 studieplasser ved PPU omgjort til studieplasser i de femårige lektorprogrammene med virkning fra høsten 2019.

Forventninger om lave søkertall i årene framover har gjort at ytterligere PPU plasser er omdisponert til de femårige lektorprogrammene fra og med høsten 2021, der det er etterspørsel fra både søkerne og i samfunnet generelt. I den forbindelse opprettes et nytt lektorprogram i samfunnsfag.

For øvrig ligger antall kandidater innenfor de femårige lektorprogrammene langt over måltallet.

3.1.4 SEKTORMÅL 4. EFFEKTIV, MANGFOLDIG OG SOLID HØYERE UTDANNINGSSEKTOR OG FORSKNINGSSYSTEM

Antall studiepoeng per faglige årsverk

Styringsparameter	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Gj.snitt statlige inst. 2020
Antall studiepoeng per faglig årsverk	320	320	332	334	330	349	438

Studiepoeng per faglig årsverk har økt betydelig fra 2019 til 2020. Årsaken ligger både i økt studentopptak og at studenten har avlagt flere studiepoeng per student enn tidligere. Særlig innenfor bachelorprogrammene har det vært en kraftig vekst, jf. omtale i kapittel 3.8.

Andel kvinner i dosent- og professorstillinger

Styringsparameter	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Gj.snitt statlige inst. 2020
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger	24,8	26,0	27,4	28,5	30,1	30,6	33,4

De to siste årene har andelen kvinner blant professorene økt fra 27% til 30 %. Selv om mye er oppnådd, har UiB fortsatt noen likestillingsutfordringer innenfor enkelte fagmiljø. En sentral utfordring handler om mangel

på kjønnsbalanse i vitenskapelige toppstillinger. Rekruttering av kvinner til professorstillinger og faglige lederstillinger har derfor vært et viktig satsingsområde de siste årene.

Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger

Styringsparameter	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Gj.snitt statlige inst. 2020
Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger	24,6	24,8	21,0	17,8	14,3	14,1	13,2

Totalt er 23 % av UiBs ansatte i undervisnings- og forskerstillinger midlertidig ansatt. Når det korrigeres for ansatte i åremålsstillinger, slik det gjøres i departementets styringsparameter, er andelen 14,1 % i 2020 mot 14,3 % i 2019. Nedgangen de siste årene har dermed stoppet noe opp i 2020.

Midlertidigheten i undervisnings- og forskerstillinger ligger i hovedsaken innenfor forskerstillingene og universitetslektorene. Utviklingen viser at nedgangen fortsetter innenfor forskerkategorien mens det for lektorstillingen er en liten økning. Oversikter er gitt i tabell 5 og 6.

Tabell 5. Antall midlertidige forskerstillinger korrigeret for åremål

Lektorer	2016	2017	2018	2019	2020
Totalt	88	97	111	112	121
Midlertidig	53	54	56	56	61
Andeler	60 %	56 %	51 %	50 %	51 %

Andel midlertidige forskere er redusert med til sammen 70 stillinger fra 2017 til 2020 (38%). Målt i antall utgjør forskerstillingene likevel nesten 55% av totalt antall midlertidige undervisnings- og forskerstillinger med 106 årsverk.

Midlertidige forskerstillinger skiller seg ut fra resterende stillinger i form at de i hovedsak er knyttet til prosjekter med ekstern finansiering (85 av 106 årsverk), mens den andre store kategorien midlertidige årsverk, lektorstillingen, er internt finansiert. (58 av 61 årsverk).

Tabell 6. Antall midlertidige lektorstillinger inkludert høyskolelærere korrigeret for åremål

Forskere	2016	2017	2018	2019	2020
Totalt	200	211	207	209	237
Midlertidig	185	176	141	110	106
Andeler	92 %	83 %	68 %	53 %	45 %

Etter noen år med nedgang har antallet midlertidige lektorstillinger økt både i antall og som andel av totalt antall lektorårsverk fra 2019 til 2020. Noe av årsakene til dette kan ligge i økt undervisningsbehov knyttet til koronapandemien. I den forbindelse er det gitt rom for økt bruk av midlertidige stillinger.

Den store omleggingen til digital undervisning har ført til at en del vitenskapelige ansatte har måttet bruke mye av sin forskningstid til undervisning. Dette har gått på bekostning av forskningsvirksomheten ved fagmiljøene. For å skjerme forskningen er det åpnet opp for større bruk av midlertidighet i undervisningsstillinger i 2020, blant annet lektorstillinger.

Til tross for at utviklingen i lektorstillinger kan ha sammenheng med koronapandemien, er den vedvarende høye andelen midlertidighet innenfor kategorien ikke i tråd med universitetets målsettinger. I tiden framover vil det derfor igjen fokuseres på nedgang innenfor disse stillingene.

Andel av samlingen og objektene ved universitetsmuseene som er tilstrekkelig sikret og bevart

Arbeidet med å etablere gode og sikre løsninger for samlingene følges tett opp av universitetsledelsen gjennom prosjektet «Sikre Samlinger» (Flytt 2022). I langtidsbudsjettet 2019-2025 er det avsatt totalt 181 mill. kroner som skal disponeres til dette formålet. Det er også allokert betydelige interne ressurser til dette arbeidet ved Universitetsmuseet, Universitetsbiblioteket og Eiendomsavdelingen.

Prosjektets formål er å styrke sikkerheten rundt samlinger som inneholder vesentlige verdier. Et viktig tiltak har vært å sikre tilstrekkelig koordinering av de aktivitetene som skal til for å etablere nødvendig sikring av samlingene ved Universitetsmuseet og Universitetsbiblioteket. Det er derfor etablert et prosjekt med prosjektkoordinator og en tverrorganisatorisk styringsgruppe.

Risiko og sårbarhetsvurderinger av samlingene har gjennomgått behov for organisatoriske, fysiske og tekniske tiltak. Det er også arbeidet med oppdatering av forvaltningsrutiner knyttet til samlingene, både når det gjelder intern og ekstern bruk. Målet med disse organisatoriske sikkerhetstiltakene er å tydeliggjøre roller og ansvar for å forhindre tilsiktede og utilsiktede hendelser. Det arbeides også med sikkerhetskultur.

I et risikoperspektiv er den største utfordringen i arbeidet at det fortsatt vil ta noe tid før alle samlingene er tilfredsstillende sikret. Det er gjort midlertidige tiltak for å håndtere denne situasjonen, men samtidig er risikoen for skade på objektene ved å velge midlertidig flyttinger i påvente av endelige lokaler et element som inngår i den samlede vurderingen.

Tabellene 7 og 8 gir en oversikt over tilstanden for sikring og bevaring av museets samlinger.

Tabell 7. Andel av samlingene og objektene som er tilfredsstillende sikret

Tilfredsstillende sikring	Objekt (O) eller samling (S)	Kulturhistoriske samlinger		Naturhistoriske samlinger	
		Resultat	Ambisjon 2021	Resultat	Ambisjon 2021
Skallsikring (%)	O	100	100	100	100
Tyverisikring (%)	O	100	100	85	100
Brannsikring (%)	O	100	100	100	100
Vannskaderisiko (%)	S	75	85	60	70
Rutiner og beredskap (%)	O	80	90	80	90
Totalt magasinareal (m2)	O	8 500	8 500	8 500	9 000
Brutto museums- areal eid (m2)		32 000	32 000	32 000	32 000
Brutto museumsareal leid (m2)		4 200	4 500	5 000	5 000

* Skallsikring er sikring mot innbrudd, tyverisikring er tiltak i utstillinger og magasiner som sikrer mot tyveri/hærverk (låser, alarmer m.m.).

Det har siden tyveriet i august 2017 foregått et omfattende arbeid, ikke bare med konkret sikring av magasiner, men også når det gjelder beredskap og rutiner. Det foregår nå et kontinuerlig arbeid med beredskap, rutiner og sikkerhet, med faste møtepunkt hver 14. dag. Dette arbeidet er ledd i en pågående profesjonalisering av museumsdriften.

Tabell 8. Andel av samlingene/objektene som er tilfredsstillende bevart

Tilfredsstillende bevaring	Objekt (O) eller samling (S)	Kulturhistoriske samlinger		Naturhistoriske samlinger	
		Resultat	Ambisjon 2021	Resultat	Ambisjon 2021
Luftfuktighet og temperatur (%)	O	80	90	90	90
Lysforhold (%)	O	100	100	100	100
Aktiv konservering (%)	O	75	75	95	95
Preventiv konservering (%)	O	88	88	95	95
Andel digitalisering av objektene/samlingene (%)	O	95	97	80	82
Andel av objektene/samlingene som er tilgjengelige på web (%)	S	65	70	40	40
Totalt antall objekter/samlinger		1 471 000	1 472 000	2 185 000	2 200 000

Museets oppgaver og virksomhet er endret på flere områder de siste årene. I UiBs strategi Kunnskap som former samfunnet 2019-2022 fremheves betydningen av forskningsformidling, og en videreutvikling av UMs rolle som arena for forskningskommunikasjon løftes frem.

Arbeidet med utvikling av museet som formidlingsarena for forskning er videreutviklet og det er gjennomført en rekke tiltak og arrangementer som formidler kunnskap og forskning i hele bredden av universitetets faglige virksomhet. Det har vært behov for nyskaping, samt fokus på videreutvikling av arbeidsformer og -organisering som støtter flyt, samspill og effektivitet. På dette grunnlag er det gjennomført en endring av organisasjonsmodell for museet.

Forsvarlig forvaltning av samlingene og forskning på museets objekter er kjerneoppgaver som krever godt samvirke og respekt for de ulike fagkompetansene som er avgjørende for å drifte et framtidrettet museum.

3.2 MIDLER TIL OPPGRADERING AV FORSKNINGS- OG LÆRINGSAREAL

Kunnskapsdepartementets modell for midler til oppgradering av bygg ved de statlige selvforvaltende institusjonene har eksistert siden 2015. Midlene til ekstraordinær oppgradering av forsknings- og undervisningsareal har vært viktig for UiB i arbeidet med å fornye campus innenfor strategisk viktige områder. Tidligere er midler bruk til å realisere Nordens største klimaklynge i Jahnebakken og nå pågår det et arbeid med å oppgradere studentarealer i U- Pihls hus.

I 2020 ble UiB tildelt 25 mill. kroner til oppgradering av laboratorier i realfagsbygget. Byggestart er satt til høsten 2021.

3.4 MIDLER TIL VERDENsledende FAGMILJØER

I 2015 bevilget Kunnskapsdepartementet til sammen 70 mill. kroner over en 5 års periode til rekruttering av internasjonale toppforskere. Trond Mohn stiftelse (TMS; tidligere Bergens forskningsstiftelse) bidrar med 68,5 mill. kroner over syv år til finansiering av Toppforskprogrammet. Det er utarbeidet en kommunikasjonsplan for Toppforskningsprogrammet, og det er utarbeidet egne nettsider med fylldig presentasjon av hver av toppforskerne: uib.no/forskning/91071/toppforskprogrammet.

De fem toppforskerne leverte alle rapporter med oversikt over aktivitet per 1. november 2020. Rapportene indikerer at korona-krisen påvirket alle Toppforsk-prosjektene. Mulighetene for å gjennomføre faglige arrangementer, invitere gjesteforskere, reiseaktivitet og feltarbeid, eksperimenter i laboratoriet og pasientundersøkelser og -intervensjoner har vært svært begrensede. Dette har ført til forsinkelser og underforbruk av driftsmidler i alle prosjektene, selv om forskernes forsknings- og publikasjonsaktivitet har vært gode. Prosjektene ved PSYK, SV og HF har søkt om forlengelse av prosjektperioden.

Prosjektet på PSYK har hatt store utfordringer med datainnsamling i 2020 pga. korona-restriksjonene; prosjektet på SV har tidligere hatt forsinkelser i oppstart for postdoktorene og kunne ikke gjennomføre feltarbeidet i 2020 som planlagt; prosjektet på HF har tidligere hatt problemer med å rekruttere en postdoktor med riktig vitenskapelig kompetanse, noe som førte til at prosjektgruppen først var fulltallig i januar 2020.

Fakultetenes rapporter viser at Toppforsk-satsingen har lyktes med å dyrke frem flere verdensledende forskningsmiljøer ved UiB. Rekruttering av toppforskerne har blitt brukt strategisk for å styrke forskningsgrupper og -miljøer ved UiB som allerede var sterke, og som hadde potensiale for å posisjonere seg i verdenstoppen. Toppforsk-programmet har bidratt til at UiB har kunnet oppfylle strategiske målsettinger (fremragende fagmiljøer), og det har også bidratt til økt internasjonal synlighet av forskningen gjort ved UiB. Toppforskerne har klart å trekke til seg unge, internasjonale talenter, og de har vært svært aktive på feltet eksternfinansiering (søknader til NFR, TMS StG, ERC, Horisont 2020-konsortiumsprosjekt). Tre av de fem toppforskerne ved UiB har sendt søknader rettet mot Senter for fremragende forskning, med frist 18. november 2020.

Toppforsk-programmet var omtalt i UiBs feiring av TMS' 15-årsjubileum, både gjennom nyheter som 15 år som har satt spor (uib.no/aktuelt/131230/15-%C3%A5r-som-har-satt-spor), gjennom mediasaker og i videoen 15 Years (vimeo.com/377792562) som ble vist på nett og på årsmarkeringen i universitetsaulaen.

3.5 MIDLER TILDELT OVER ANDRE KAPITLER

UiB er også tildelt midler over kap. 201 post 21 og kap. 226 til SLATE, 6,6 mill. kroner. Midlene brukes til utvikling og drift av senteret. Det er i 2020 regnskapsført 4,3 mill. kroner ved senteret. Senteret er plassert ved PSYK og senteret sender egen årsrapport til departementet.

Det er videre tildelt 0,6 mill. kroner over kap. 275.21 til partnerskap i lærerutdanningen, der det etableres flere universitetsskole- og partnerskolesamarbeid som tildelingen brukes inn mot. Tildelingen for 2020 vil sees i sammenheng med tildelingen for 2021 i gjennomføringen av disse tiltakene.

Ytterligere mottar UiB 17,341 mill. kroner til Holbergprisen over kap. 289 post 51. Midlene rapporteres utenom årsrapporten etter krav fra departementet.

3.7 SAMFUNNS- OG EFFEKTMÅL FOR BYGGEPROSJEKTER

Det sammensatte bygningsmiljøet i universitetsområdet, som består av byggekunst fra sist på 1700-tallet til i dag, har svært høy arkitektonisk- og kulturhistorisk verdi. Dette unike bygningsmiljøet gir særpreg til UiB, med Universitetsmuseet på Muséplassen som universitetets fremste symbolbygg.

I 2014 ble 36 UiB-bygninger, fordelt på 15 anlegg, fredet som del av Kulturdepartementets Landsverneplan for kunnskapssektoren. De utvalgte bygningene er del av fortellingen om UiB sin rolle i utvikling av kunnskapssektoren i Norge. Intensjonen bak de statlige fredningene er å bevare, vise, formidle og sikre historiske- og arkitektoniske kvaliteter og sammenhenger gjennom videre bruk.

Som statlig byggherre er universitetet forpliktet til å sikre at nye funksjoner tilpasses på en slik måte at de kulturhistoriske verdiene ivaretas.¹ I Meld. St. 16 (2019–2020) *Nye mål i kulturmiljøpolitikken — Engasjement, bærekraft og mangfold* blir staten videre påminnet om sitt særlige ansvar som eier og forvalter av kulturhistoriske bygg, og oppfordret til å være et godt forbilde i sin forvaltning og utvikling av eiendommene.

Det finnes flere eksempler på hvordan byggenes kulturhistoriske kvaliteter er videreført sammen med nye løsninger gjennom omfattende vedlikehold og rehabilitering. Dette gjelder for eksempel restaurering av den gamle museumsbygningen til et sikkert bygg med attraktive utstillinger, modernisering og revitalisering av Geofysen til funksjonelle rammer for samlokalisering av klimaklyngen og restaurering av lysthuset Fastings Minde til et hjem for Holberg stiftelsen.

Bilde 1 Universitetets eldste bygg, Fastings Minde, oppført i 1789

¹ Riksantikvaren anbefalte i eget brev til UiB datert 23.11.2017 om at Masterplan for areal må sikre at nye funksjoner tilpasses på en slik måte at det ivaretar de kulturhistoriske verdiene i henhold til statlige forpliktelser, jf. kongelig res.

Ferdigstillingen av Årstadveien 17 og den påfølgende offisielle åpningen av Alrek helseklynge har som visjon å bli et internasjonalt kraftsentrum som skaper innovative helse- og omsorgsløsninger i primærhelsetjenestene, ved hjelp av fremragende forskning og utdanning, fullverdige praksisarenaer og tverrfaglig samhandling. Klyngen skal endre helseforskningens innretning for å skape nye, effektive løsninger på lokale og globale utfordringer gjennom helhetlig, tverrdisiplinær forskning og aktiv bruk av teknologi. Den skal også sikre kandidater helhetlig teoretisk og praktisk kunnskap, og legge til grunn at klinisk arbeid, forebygging, helsefremmende arbeid i primærhelsetjenesten og kommunene skal ha spesiell oppmerksomhet. Kunnskapsklyngen skal videre frembringe de relevante og effektive teknologiske og organisatoriske løsningene som etterspørres av leverandører av helse- og omsorgstjenesten lokalt og globalt.

Inkubatorbygg - Innovasjon

Med bakgrunn i Masterplanen for areal og handlingsplanen for infrastruktur bygges nå et inkubatorbygg på taket av eksisterende Bygg for biologisk basalfag (BBB) i Jonas Lies vei 91.

Bilde 2. Inkubatorbygget ved Haukeland universitetssykehus

Byggingen skjer i tett samarbeid med Helse Bergen. Visjonen for bygget er å lage en arena for oppstartsselskap og etablerte bedrifter i tett samarbeid med akademien, sykehus, investorer og relevante støttefunksjoner. For å sikre god koordinering med hensyn til utvikling av konseptet, dialog med eksterne interessenter og rammer for driftsmodell for inkubator, er det etablert en styringsgruppe med tre representanter hver fra Helse Bergen og UiB. Styringsgruppen rapporterer til Samarbeidsforumet mellom Helse Bergen og UiB.

Bygget skal huse oppstart- og inkubatorvirksomhet knyttet til medisinske og andre helsefaglige miljøer ved UiB og Helse Bergen. Alle areal som settes opp for å stimulere til innovasjon skal ha en multibruker tilnærming.

3.8 UTVIKLINGSAVTALEN

Basert på dialog med departementet ble universitetets utviklingsavtale inngått for perioden 2018-2020.

For å oppfylle målet om bedre arbeidsdeling ønsket Kunnskapsdepartementet på sikt at alle avtalene skal ha samme avtaleperiode. På denne bakgrunn er UiBs utviklingsavtale reforhandlet i 2020, og det er gjort noen mindre justeringer. Endelig rapport om måloppnåelse av avtalene vil dermed inngå i årsrapporten for 2022.

Den reviderte utviklingsavtalen vil ligge til grunn for universitetets årsrapport for 2020, mens årsrapporten for 2021 vil legge den reviderte avtalen til grunn for rapporteringen.

3.8.1 UTVIKLINGSMÅL 1. UIB SKAL UTVIKLE FLERE LEDENDE FORSKNINGSMILJØ. ALLE FAKULTETENE SKAL HA FORSKNINGSMILJØ I VERDENSKLASSE OG FLERE FAGMILJØ AV HØY INTERNASJONAL KLASSE.

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter innenfor følgende områder:

- Økt antall ERC- tildelinger fra Horisont 2020 og i grunnforskningsprogrammene i Forskningsrådet
- Nytt punkt i revidert avtale:
- Økt søknad og gjennomslag i de tematiske programmene i høyere utdanning.
- Etablering av program for utvikling og dyktiggjøring for forskningstalenter
- Styrke publiseringskvaliteten

Totalt har UiB ved inngangen til 2021 fått tilslag på deltakelse i 156 prosjekt til en kontraktsverdi på 90 mill. euro innenfor Horisont 2020. Av disse er 23 ERC-stipend der UiB er koordinator. Til sammenligning fikk UiB tilslag på totalt 102 prosjekter i EUs 7. rammeprogram (2007-2013) til en samlet verdi av 54 mill. euro. Av disse var 9 ERC-stipend.

Det samlede budsjettet for Horisont 2020 er på 80 mrd. euro, mot 51 mrd. euro i det 7. rammeprogrammet, en vekst på 60 %. Så langt er veksten i kontraktbeløp ved UiB 67%, før de siste tildelingene i programmet foreligger.

Målsettingen i UiBs Handlingsplan for EU-finansierte satsinger er gjennomslag for 20 ERC i Horisont 2020. Dermed er de overordnede målene for ERC-tildelinger både i utviklingsavtalen og handlingsplanen oppfylt. En oversikt over målsetting i forhold til innvilgende stipend per program er gitt i tabell 9.

Av universitetets 20 ERC-stipend er 8 tildelt miljøer ved MN. To fakultet, JUS og KMD har ingen stipend. En oversikt er gitt i tabell 8. Synergy grant som her er regnet inn på Det humanistiske fakultet er en mindre partnerkontrakt.

UiB oppnådde imidlertid som første norske universitet gjennomslag for en koordinatorsøknad innen FET-OPEN (Future and Emerging Technologies). Midlene er tildelt Institutt for fysikk og teknologi for et prosjekt innen nanoteknologi. Også i EUs øvrige forskningsprogrammer har UiB blitt tildelt flere prosjekter enn tidligere. Dette gjør at UiB totalt sett har flere tilslag fra EU i 2019 enn i 2018. En oversikt er gitt i tabell 9.

Tabell 9. Målsetting og innvilgede ERC stipend i Horisont 2020, koordinatorprosjekt

	Mål	Resultat						
		Totalt	HF	MN	MED	SV	PSYK	SARS
Advanced grants (AdG)	8	3		1	1			1
Consolidor grants (CoG)	5	11	1	5	1	3		1
Starting grants (SdG)	7	8	1	4	1	1		1
Synergy grants (SyG)	0	1						1
SUM	20	23	2	10	3	4	2	2

Status ved utgangen av programmet er et resultat som overstiger målsettingen med unntak av antall ERC advanced grants, der det kun er innvilget 3 stipend.

ERC blir stadig viktigere som kilde til finansiering av fri og grunnleggende forskning, delvis på grunn av at store deler av norske bevilgninger til slik forskningsfinansiering nå skjer gjennom EU, men særlig på grunn av de sterke kvalitetskriteriene som ligger til grunn for tildelingene, og mulighetene som åpner seg for enkeltforskere og forskergrupper i slike prosjekt. Det er derfor en klar oppfatning at ambisjonene på dette området skal økes.

Gjennom Friends of the ERC har UiB tatt initiativ til en europeisk kampanje for å påvirke EUs neste budsjett, gjennom underskriftskampanje og et åpent brev til Europas ledere. Kampanjen har fått mye omtale, og støtte fra flere nobelprisvinnere, forskere og rektorer ved de fremste universitetene i Europa. Over 25.000 har skrevet under på oppropet.

Internt ved UiB er den største aktiviteten innen ERC på MN, og dernest SV. Samtlige ERC ved SV tilhører de statsvitenskapelige instituttene, derav tre ved Institutt for sammenliknende politikk. De tre partnerprosjektene er fordelt med to på SV og et på HF. To av fakultetene (JUS og KMD) har ennå ikke oppnådd ERC-tildelinger. SARS er universitetets senter for marin molekylærbiologi, som ikke er del av et fakultet.

I nasjonal sammenheng har bare UiO hatt større suksess i ERC enn UiB, men UiB har bare oppnådd ca. halvparten av tildelingene til UiO. UiO har ved utgangen av 2020 koordinatoransvar for 42 prosjekt, mens UiB har 23. Inkluderes partnerprosjekt er forholdet 26-46.

UiO har særlig oppnådd flere stipend for yngre forskere (ERC starting grants) enn UiB, med 20 mot 8 prosjekt. UiO sender betydelig flere søknader til ERC starting grants enn UiB. UiB sendte fire søknader for evaluering i 2019 og seks i 2020. Ingen av disse fikk tilslag.

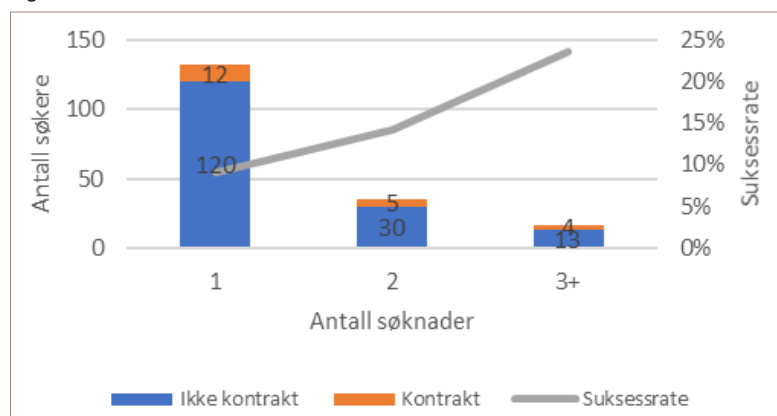
Tabell 10. Horisont 2020 - ERC i Norge, koordinatorprosjekt.

	PoC	AdG	CoG	StG	SyG	Totalt
UiO		3	18	20	1	42
UiB		3	11	8	1	23
NTNU		1	3	3	1	8
UiT	3	1	1	2		7
Andre	1	2	7	6		16
Total	3	8	33	33	3	80

Mens det i Norge kun er UiO som har flere ERC stipend, er status i forhold til de beste nordiske universitetene svakere. UiB er på 12. plass i Norden i antall ERC koordinatorprosjekt, mens UiO er nummer 4.

Tall for søkeraktivitet understreker betydningen av søkererfaring. Figur 4 viser antallet søknader sendt fra hver ERC-søker ved UiB før første oppnådde ERC. Ca. 180 forskere har søkt ERC fra UiB. Av disse har 2/3 kun fremmet en søknad, uten å oppnå stipend. De fleste som har oppnådd stipend har fått det ved første søknadsrunde, men suksessraten stiger betraktelig ved andre og tredje gangs søknad for de som ikke oppnår stipend i første runde.

Figur 5 ERC. Søknader suksessrate fordelt etter antall forsøk.

Totalt har både ERC-tildelinger og prosjekttilgang vært relativt stabil over tid. Høyt tilslag i ERC er medvirkende til at totale kontraktbeløp for nye tildelinger i 2020 er det nest høyeste i Horisont 2020.

Tabell 11. Prosjekter og kontraktbeløp totalt, ERC koordinatorprosjekt i Horisont 2020 (Euro).

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Totalt
Kontraktbeløp, euro	3 470	16 010	11 356	14 240	13 538	15 106	15 856	89 576
Antall prosjekt	6	28	19	22	26	30	23	154
ERC koordinatorprosjekt	1	2	3	5	4	3	5	23

Det er et uttrykt mål å styrke innsatsen om tildelinger i ERC, og status for ERC-arbeid er et fast punkt på møteplanen for universitetets forskningsutvalg. For å øke søknadsvolum har fakultetene satt konkrete mål for de neste årene, og universitetet har hatt ambisjoner om å øke innsatsen i karriereutviklingsprogrammet Momentum og tilhørende program for yngre forskere i regi av TMS. Pandemitiltak har imidlertid lagt restriksjoner på aktiviteten i 2020.

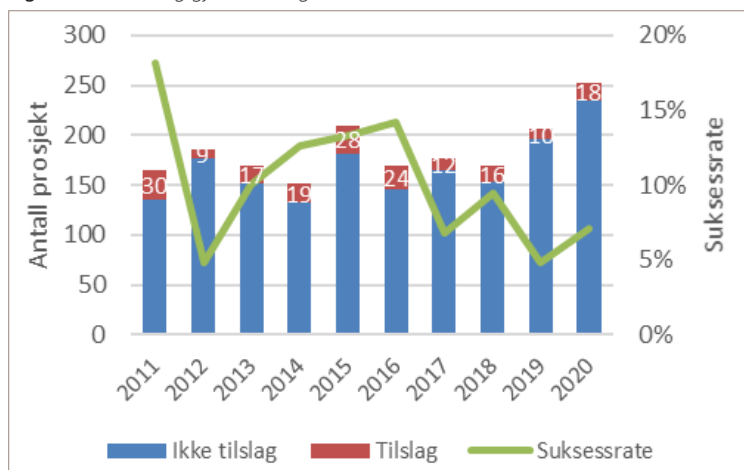
FORSKNINGSRÅDETS FRIPRO PROGRAMMER

UiBs forskere oppnådde i 2020 18 tilslag på prosjekter innen Forskningsrådets FRIPRO-ramme (prosjekt oppgitt med temakode banebrytende forskning). FRIPRO-ordningen gir mange av de samme fordelene som ERC, og vurderingskriteriene ligger tett opp til EUs standarder. Støttebeløpet i ERC er imidlertid større enn i FRIPRO. Søknadsmengden til den nasjonale FRIPRO ordningen er likevel betydelig større enn til ERC, også ved UiB.

Etter omlegging av virkemiddelapparatet i Forskningsrådet er det utfordrende å sammenligne søknad bakover i tid siden søknader ikke lenger blir merket til FRIPRO i det tilgjengelige analysedataet. Fra og med 2019 inngår også søknader til forskerprosjekt som Forskningsrådet selv ikke har vurdert for tematiske program.

Den store søknadsveksten de siste årene kan således like mye være et resultat av omlegging av ordningen som av økt aktivitet. Figur 6 viser en suksessrate på 5-6% for UiB de siste to årene.

Figur 6. Søknad og gjennomslag i FRIPRO.

Tradisjonelt har UiB hatt relativt stort gjennomslag i FRIPRO forskningsprosjekt, mens de andre ordningene som mobilitetsstipend og unge forskertalenter er dominert av UiO. Dette er også situasjonen i 2020, der UiO også har fått tilslag på en stor andel av forskningsprosjektene jf. tabell 12.

Tabell 12. FRIPRO- ordninger 2020 - Breddeuniversiteter og totalt for Norge.

	Forsker- prosjekt	Mobilitets- prosjekt	Unge forskertalent	Totalt
UIO	34	5	11	50
UiB	11	4	3	18
NTNU	12	1	4	17
UIT	3	1	3	7
Nasjonalt	85	13	40	138

I likhet med ERC-stipendene er ikke FRIPRO-midlene jevnt fordelt på fakultetene. To fakultet har ikke hatt slike tildelinger over de siste fem årene (kunstfagene på KMD har bare deltatt i de siste tre årene). MN står for nærmere halvparten av tildelingene til UiB. Fordelingen på fakultetene er relativt lik den foregående femårsperioden, men UiB oppnådde 23 færre stipend i perioden 2016 - 2020 enn i perioden 2011 - 2015, slik at fakulteter med lavt volum i første halvdel av tiåret, nå står uten tildelinger over en relativt lang periode.

Tabell 13. FRIPRO- prosjekter per fakultet 2016 - 2020.

	Unge forskertalent	Andre prosjekt	Totalt
HF	1	4	5
MN	5	32	37
MED	3	21	24
SV	3	8	11
PSYK	1	1	2
JUS	0	0	0
KMD		0	0
UM	0	1	1
Totalt	13	67	80

En gjennomgang fra 2018 viste at 9 av 14 ERC kandidater tidligere hadde mottatt prosjektstøtte fra Forskningsrådet, hvorav 7 gjennom FRIPRO-ordningen. Dette gjør den svake uttelling fra Forskningsrådet særlig bekymringsfull.

FORSKNINGSTALENTER

Karriereutviklingsprogrammet Momentum ble etablert i 2017 og programmets tredje kull startet høsten 2020. Målet med programmet er å skape en tverrfaglig arena og inspirere til økt innovasjon og framragende faglig utvikling for UiBs beste forskningstalenter. Programmet skal bidra til å øke UiBs deltakelse i ERC, TMS, unge forskertalenter og andre relevante konkurransearenaer for yngre forskere. Kandidatene får tilgang til verdifulle nettverk og får kompetanse til å videreutvikle sin vitenskapelige karriere.

Programmet har i 2020 blitt forsinket for både andre og tredje kull grunnet restriksjoner i reise- møtevirksomhet som følge av koronapandemien. Pandemien har også påvirket seminarer, mentoraktiviteten og bruken av driftsmidlene til både andre og tredje kull. Den årlige rapporteringsfristen er derfor utsatt for 2020.

To av kandidatene fra andre kull er blitt tilsatt i faste akademiske stillinger i 2020, mens to har oppnådd TMS starting grants under eller etter kursperioden.

Totalt fem har søkt Horisont 2020-finansiering, herunder to på ERC og tre på FET (Future and Emerging Technologies). To har 27 deltakere har sendt til sammen 40 søknader til Forskningsrådet. Av disse er 35 søknader innenfor FRIPRO programmene, hvorav 22 innenfor programmet for unge forskere. Så langt er to oppnådd prosjektstøtte og to har fått støtte til unge forskertalent.

TMS Starting grants

Rekruttering av unge forskningstalenter er også støttet av TMS som sammen med universitetet finansierer et rekrutteringsprogram for unge forskere. Gjennom denne ordningen har stiftelsen ytt viktige bidrag til rekruttering i vitenskapelige stillinger ved UiB. Siden 2005 er 45 kandidater tatt opp i programmet, hvorav 3 ble tildelt i 2020 med en bevilgning på om lag 30 mill. kroner fra TMS og tilsvarende fra UiB. TMS finansierer nå et karriereutviklingsprogram på linje med universitetets Momentum-satsing, for aktive TMS stipendmottakere. Hensikten er å sikre en god integrering av kandidatene, skape gode og tverrfaglige nettverk og styrke deres muligheter til å oppnå ERC.

Til sammen har TMS stipendmottakere fremmet 175 søknader til Forskningsrådet under eller etter stipendperioden, og fått tilslag på 44. Av disse er 20 under Forskningsrådets programmer for fri prosjektstøtte, tre har oppnådd stipend for unge forskertalenter etter TMS-stipendperioden.

Av stipendmottakerne har 23 søkt EU-midler og tre er tildelt ERC-stipend etter stipendperioden, hvorav en for andre gang. En av kandidatene har oppnådd koordinator-prosjekt i FETopen (Future and Emerging Technologies). Resultatene tilsier at TMS ordningen bør brukes aktivt i universitetets rekrutteringspolitikk også i framtiden.

Marie Skłodowska-Curie actions (MSCA)

MSCA er EUs mobilitetsprogram som tilbyr finansiering for forskere på alle nivå, og tillater vertsinstusjoner å rekruttere fremragende utenlandske forskere til forskningsopphold over noe tid, og dermed legge til rette for nettverksbygging og strategiske internasjonale partnerskap.

MSCA-stipend utgjør det største volumet av UiBs EU-prosjekttildelinger under Horisont 2020, og UiB oppnådde et rekordstort tilslag på nye prosjekt i 2020. Ved utgangen av året hadde universitetet mottatt til sammen 43 tilslag innen MSCA, fordelt på 23 «Individual fellowships» (MSCA-IF) postdoktorstipend for besøkende forskere (vanligvis to år) og 17 MSCA-ITN prosjekter («Innovative Training Network») i Horisont 2020-programmet.

Særlig HF har hatt relativ suksess innen MSCA-søknader, med 14 av totalt 43 prosjekter.

Tabell 14. MSCA-stipend per fakultet 2014- 2020

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Totalt
HF			1	3	5	1	4	14
MED	1	2			1	2	1	7
MN		5	1	3	1	3	3	16
PSYK					1	1		2
SV		1					1	2
UIB				2				2
Totalt	1	8	2	8	8	7	9	43

STYRKE PUBLISERINGSKVALITETEN

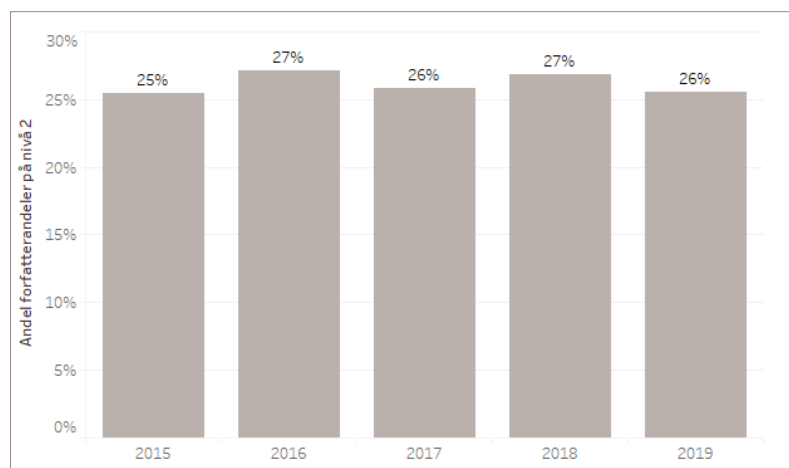
Som en indikator for kvalitet benyttes her omfang av nivå-2-publisering og siteringer.

NIVÅ-2-PUBLISERING

Nivåinndelingen er riktignok basert på kvaliteten til publiseringskanalen og ikke den enkelte publikasjonen, men brukes her likevel som gyldig indikator, siden den er anvendt på makro nivå (hele UiB).

Stort sett holder UiB seg på et konstant høyt nivå for nivå-2-publisering med rundt 26 %.

Figur 7. Relativ fordeling av forfatterandeler på nivå-2.

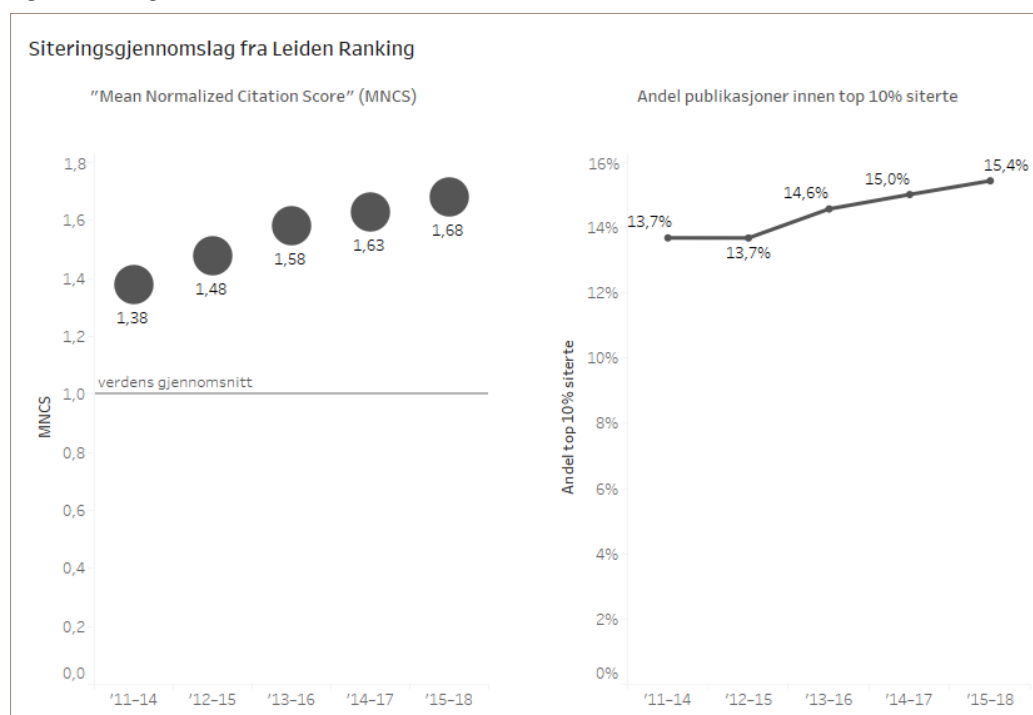
SITERINGER

En annen måte å indikere kvaliteten på et vitenskapelig arbeid er å beregne hvor ofte arbeidet er blitt sitert i ettertid og således har påvirket forskningen. Den anerkjente Leidenrankingen publiserer siteringsgjennomslaget for universitetene på årlig basis. Beregningene tar utgangspunkt i Web of Science (WoS) og verdiene for siteringsgjennomslaget er delt på det som er verdensgjennomsnitt for de ulike fagfeltene.

UiB viser en vedvarende positiv trend for siteringsgjennomslaget. Den ligger i 2020 på 1.68, det vil si 68 % over verdensgjennomsnittet. Tallene er basert på publikasjoner utgitt i perioden 2015 - 2018.

I tillegg vises andel publikasjoner innen topp 10% mest siterte innen sitt fagfelt. Andel UiB publikasjoner i denne gruppen er også økende.

Figur 8. Siteringsindekser for UiB 2011- 2018

Også på rankingen til THE har UiB forbedret sin plassering på indikatoren siteringer. I Times er plasseringen forbedret fra 138 i 2015 til 87 i 2020.

SAMARBEID MED KINA

Utgangspunktet for UiBs samarbeid med andre partnere er ønsket om å jobbe med de beste for å bli bedre sammen. Noen av verdens fremste fagmiljøer finnes i dag i Kina. Sterk politisk og finansiell satsing har på relativt kort tid gjort Kina til en global storaktør innen forskning og utdanning. I dag har Kina et av de største FoU-budsjetter i verden, og mellom 2.500 og 3.000 universiteter.

Økt samarbeid med institusjoner i Kina skal bidra til å styrke UiB på forskning, undervisning, innovasjon og formidling av høy kvalitet og målet er at UiB skal være 1) ledende i Norge på forskningssamarbeid med Kina, 2) ha et ledende utdannings- og utvekslingstilbud med Kina, 3) være en ettertraktet kompetanseinstitusjon på Kina og 4) bidra til kunnskapsbasert samfunnsutvikling, god formidling og dialog om Kina.

Etter at UiB utarbeidet en egen handlingsplan for Kina satsingen er det utviklet en stor bredde i partnerskap med kinesiske institusjoner. Samarbeidet omfatter publiseringsaktivitet, en markert økning av nye samarbeidsavtaler om forskning med viktige toppuniversiteter i Kina og flere nye utvekslingsavtaler for studenter, jf. kapittel 3.8.3.

OPPSUMMERING UTVIKLINGSMÅL 1

UiBs virksomhet skal være tuftet på klassiske idealer som akademisk frihet, kritisk tenkning og nysgjerrighetsdrevet forskning. Gjennomslag i ERC, FRIPRO og andre programmer for fri forskning som har forskningskvalitet som det viktigste kriteriet for tildeling er derfor viktig. Samtidig er det viktig at UiBs forskning blir publisert i kanaler som treffer de fremste forskningsmiljøene i verden innenfor sine fagfelt.

Resultatene på målene i utviklingsavtalen indikerer at UiB holder et stabilt nivå. Innen EU-finansiert virksomhet har UiB hatt en god utvikling og holder et høyt nivå nasjonalt. En nordisk sammenligning viser at det likevel er utfordrende å løfte virksomheten til det høyeste nordiske nivået. Derfor har UiB truffet flere tiltak, blant annet gjennom konkrete måltall og jevnlig oppfølging av arbeidet med ERC på fakultetene.

UiB har så langt ikke oppfylt målsetningen om større gjennomslag i Forskningsrådets FRIPRO-ordninger. Særlig er lavt gjennomslag for unge forskertalenter et negativt utviklingstrekk. Momentum og TMS' karriereutviklingsprogram er viktige instrument for dette, men det kan også være behov for tiltak med større bredde.

Betydelig økt konkurranse fra nye aktører både nasjonalt og internasjonalt skaper utfordringer og muligheter. Det stiller store krav til økt kvalitet i søknader, rekruttering, publisering, forskningsinfrastruktur og alle aspekt ved forskningsvirksomheten. Men det skaper også muligheter for nye samarbeidskonstellasjoner, eksempelvis gjennom European Universities, der UiB deltar i Arqus-alliansen.

I flere internasjonale rankinger scorer UiB høyt på ulike siteringsindekser. Også Forskningsbarometeret 2020 viser at UiB er blant de mest siterte UH-institusjonene i Norge.

3.8.2 UTVIKLINGSMÅL 2. UIB SKAL HA EN INTERNASJONALT LEDENDE POSISJON INNENFOR UNIVERSITETETS STRATEGISKE FORSKNINGSFELT MARIN, KLIMA OG ENERGIOMSTILLING OG GLOBALE SAMFUNNSUTFORDRINGER

Måloppnåelsen innenfor satsingsområdene vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter, samt måling på nøkkeltall innenfor følgende områder:

- Økt finansiering innenfor universitetets strategiske forskningsfelt marin, klima og energiomstilling og globale samfunnsutfordringer, med særlig fokus på Horisont 2020, Norges forskningsråd og andre eksterne kilder:
- Økt antall siteringer innenfor universitetets strategiske forskningsfelt marin, klima og energiomstilling og globale samfunnsutfordringer
- Økt samfunnsrelevans og samfunnsbidrag, knyttet spesielt til FNs bærekraftsmål.
- Videreutvikling av studieprogrammer innenfor universitetets strategiske satsingsområder marin, klima og energiomstilling og globale samfunnsutfordringer

Økt finansiering innen satsingsområdene

Selv om fri og nysgjerrighetsdrevet forskning er bærebjelken i UiBs vitenskapelige virksomhet, er universitetet også opptatt av å bygge aktivt opp rundt fagmiljø der UiB har lange tradisjoner og høyt internasjonalt nivå. UiB skal også følge opp regjeringens langtidspan for forskning, og bidra særlig til FNs bærekraftsmål i agenda 2030. UiBs styre valgte i strategien for 2016-2022 å peke på klima og energiomstilling, marin vitenskap og globale utfordringer som strategiske satsinger for universitetet. Dette ligger tett opp til fokusområder i regjeringens langtidspan for forskning og FNs bærekraftsmål.

UiBs prosjektdatabase Preaward gir oversikt over søknader om finansiering fra UiB, der saksbehandlere må registrere forhold til satsingsområdene. Den viser at 2/3 av søknadene i 2020 kunne relateres til ett av de tre satsingsområdene – 1/3 til globale samfunnsutfordringer alene, mens 17% gikk til klima og energiomstilling og 12% av søknadene gikk til marin. Globale samfunnsutfordringer er i utgangspunktet det bredest definerte satsingsområdet, store deler av helseforskningen ved UiB regnes blant annet inn her. Totalt er det registrert 713 søknader i databasen i 2020, mot 797 i 2019.

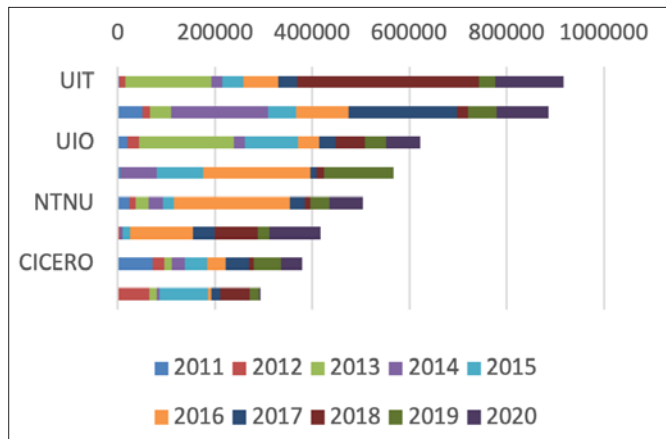
Systemet måler ikke like systematisk tilslag. I 2020 er også utviklingen av basen prioritert ned til fordel for utvikling av et felles system i BOTT regi. En oppgradert versjon ventes å foreligge i 2021.

I påvente av dette baseres oversikten over økonomisk uttelling innenfor satsingsområdene på uttak fra Forskningsrådets prosjektbank og åpne søknadsdatabaser. En svakhet er imidlertid at systemet ikke måler arbeidsfordeling mellom institusjoner eller fordeling mellom tematiske satsinger i store tverrfaglige prosjekt, eksempelvis SFF og SFI.

Klima og energiomstilling

Med lange tradisjoner innen oseanografi, atmosfærevitenskap og metrologi har UiB hatt klare fortrinn innen klimaforskning. Forskningen er særlig drevet fram av Bjerknessenteret og Senter for klimadynamikk. UiBs status reflekteres tydelig i Forskningsrådets emneklassifisering av prosjekt. Ser man klassifisering av prosjekter knyttet til klima, miljø og miljøvennlig energi i Regjeringens langtidspan under ett, er UiB den femte største aktøren målt i prosjektmidler. En stor del av midlene er rettet mot teknisk-industrielle infrastrukturer, SFI og andre store tiltak. Ser vi på prosjekter spesifikt merket med «klima» er UiB den nest største aktøren nasjonalt over

Figur 10 Årlige kontraktbeløp (1000 NOK), NFR merket "klima".
Kilde: NFR prosjektbanken.

den siste tiårsperioden målt i totale prosjektbeløp, og den største i antall prosjekt. UiTs topposisjon skyldes prosjektet «Arven etter Nansen», et samarbeidsprosjekt der UiB og Norce er viktige deltakere. Feltet er dominert av de klassiske breddeuniversitetene, men også store institutter. Mens NTNUs prosjekter har en klar teknologidominans, har de øvrige hovedvekt på naturvitenskap. UiB har en større andel humaniora enn øvrige universitet, særlig på grunn av klimaprojektene i SapienCE SFF, mens UiO er en noe større andel samfunnsvitenskapelig klimaforskning.

UiB har satset betydelig på havvind, blant annet gjennom etablering av Bergen Offshore Wind Centre (BOW) i 2018. I 2019 etablerte UiB sammen med partnere kunnskapsklyngen Energiomstilling VEST, med mål om å mobilisere til økt forskning og innovasjon innen temaet. Men så langt er uttellingen i forskningsrådsfinansierte prosjekt betydelig større innen klima enn innen energiomstilling.

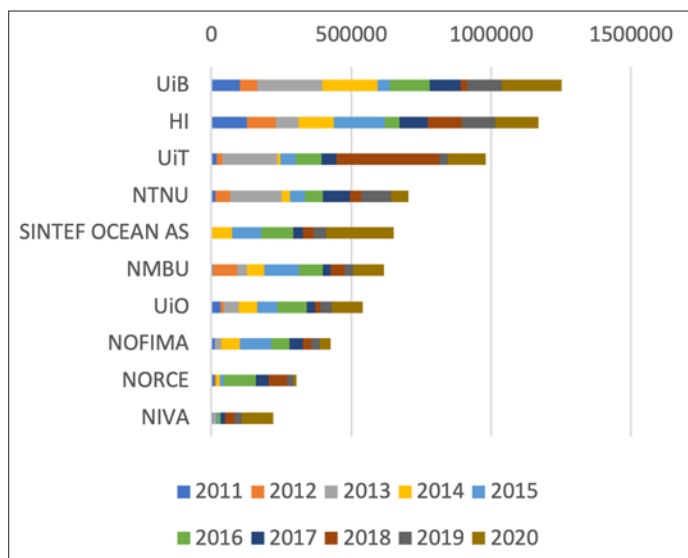
Også innen EU-finansiert forskning er de norske miljøene tydelig definert. SINTEF og NTNU kan vise til stort gjennomslag innen teknologiprojekter, mens UiB sammen med partnere i bergensmiljøet er klart størst innenfor klimaprojekter, til tross for at ingen nye prosjekter er startet i 2020. I desember 2020 har imidlertid UiB fått tilslag på 4 nye klimaprojekter i Horisont 2020. Prosjektene vil starte opp i 2021.

Tabell 15. Prosjektbeløp 1000 NOK, Horisont 2020 etter årstall for prosjektstart, fem største aktører i Norge.
Kilde: Forskningsrådets prosjektbank, emne Klima.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Totalt
UiB	51 323	40 707	10 579	43 973	20 098	0	166 680
NTNU	39 108	5 669	4 423	4 915	1 377	8 959	64 451
NORCE	1 760	9 156	7 207	0	24 880	11 626	54 629
UiO	6 767	15 191	1 577	10 726	5 189	1 490	40 939
CICERO	0	0	6 519	2 649	23 921	4 865	37 953

Marin forskning

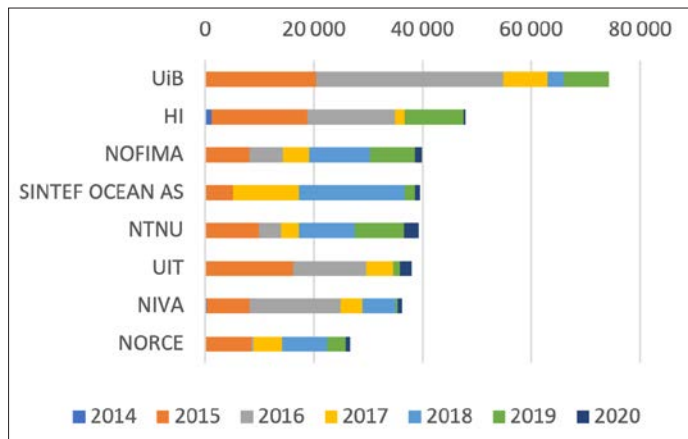
Figur 11 Største aktører, 1000 NOK etter oppstartsår, forskningsrådsfinansierte prosjekt merket "marin". Kilde: Forskningsrådets prosjektbank.

Sammen med partnere har universitetet har lagt stor vekt på å etablere gode rammer rundt den marine klyngen på Marineholmen. Klyngen omfatter mer enn 150 virksomheter med over 3.500 ansatte. UiB har en framtrædende rolle og en ledende posisjon innen fagfeltet i Norge, sammen med Havforskningsinstituttet som er en viktig nasjonal og lokal samarbeidspartner. ARWU rangerer UiB som nummer 7 i verden for oseanografi.

Forskningsrådets prosjektbank dokumenterer stor aktivitet i bergensmiljøene innenfor marin forskning. UiB har mottatt mest midler fra Forskningsrådet til marin forskning de siste 10 årene, fulgt av

Figur 12. Største aktører, 1000 NOK etter oppstartsår, EU-finansierte prosjekt merket "marin". Kilde: Forskningsrådets prosjektbank.

Havforskningsinstituttet. Ved UiB har de største satsingene vært knyttet til senter for geobiologi (SFF 2007-2017), Jebsen-senteret for dyphavsforskning og SARS-senteret for marin molekylærbiologi.

Også marin-miljøene har stort gjennomslag i EU-finansiert forskning. Her har UiB og bergensmiljøene en enda tydeligere vekt enn i Forskningsrådets programmer. UiB har hatt en betydelig vekst i bevilgninger i Horisont 2020, men ingen nye prosjekt i 2020.

Globale samfunnsutfordringer

Innenfor satsingsområdet Globale samfunnsutfordringer er de viktigste temaene folkehelse, migrasjon og ulikhet. Satsingsområdet samsvarer godt med FNs bærekraftsmål og overordnede satsingsområder i EU. UiBs SFF innen global mødre helse er en sentral del av helsesatsingen. I 2020 etablerte UiB et tverrfaglig senter for pandemiforskning, som et svar på de globale utfordringene som Covid19 har synliggjort. TMS er involvert i en rekke sentre og prosjekt ved UiB og Helse Bergen og har i 2020 engasjert seg sterkt i bidrag til pandemirelatert forskning i samarbeid med Forskningsrådet. Senteret er lokalisert til Alrek helseklynge, som åpnet i oktober 2020.

Det er over tid bygd opp flere avanserte fagmiljø innen migrasjonsforskning. Institutt for sammenlignende politikk ble i 2019 tildelt et større Horisont 2020 koordinatorprosjekt innen fagfeltet, og leder nå et konsortium av 11 universitet for å studere virkninger av endringer i FNs flyktningspolitikk. Senterets leder er utpekt som medlem av et globalt akademisk nettverk som skal studere implementeringen av FNs migrasjonsplattform. Det er også aktive forskergrupper på migrasjon blant annet ved Sosiologisk institutt, Senter for kvinne- og kjønnsforskning (SKOK) og i Alrek helseklynge.

Innen dette feltet samarbeider UiB tett med Cristian Michelsens Institutt (CMI), som er lokalisert på campus, ved JUS. CMI har de siste årene en betydelig vekst i prosjektporteføljen, og har de siste to årene vunnet to ERC og flere NFR FRIPRO-tildelinger.

I motsetning til de øvrige satsingsområdene, overlapper ikke dette elementer i de nasjonale satsingsområdene i regjeringens langtidsplan. Det er derfor heller ikke mulig å sammenholde satsingen med Forskningsrådets tematiske inndelinger. I den reviderte langtidsplanen har regjeringen inkorporert en ny langsiktig prioritering, «Samfunnsikkerhet og samhörighet i en globalisert verden», som delvis dekker UiBs satsingsområde. Dette bør gi nye muligheter for fagmiljøene.

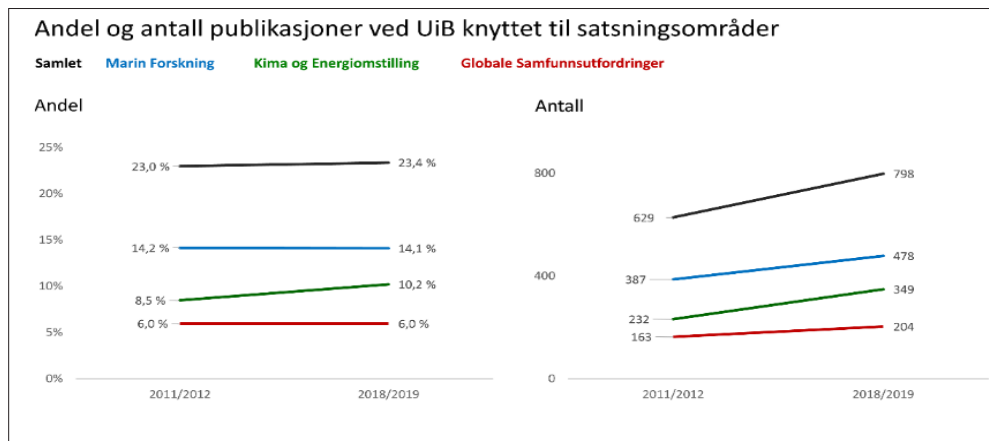
I NORHED II-utlysningen for samarbeidsprosjekt med universiteter i utviklingsland oppnådde UiB tilslag på 13 av 60 prosjekt, til 250 mill. kroner.

Bibliometrisk kartlegging av satsningsområdene

En bibliometrisk kartlegging av UiBs satsningsområder fra 2020 viser at andelen publikasjoner ved UiB som er knyttet til de tre satsningsområdene er på 23 %. Antall publikasjoner knyttet til de tre satsningsområdene har økt de siste 10 årene. Dette er om lag samme vekst som UiBs øvrige fagområder, slik at prosentandelen knyttet til satsningsområdene har vært nok så stabilt. Kun området «Klima og Energiomstilling» viser en tydelig økning.

Generelt publiseres det mest knyttet til satsningen om Marin Forskning (14 %), etterfulgt av Klima og Energiomstilling (8% -10%) og Globale Samfunnsutfordringer (6%).

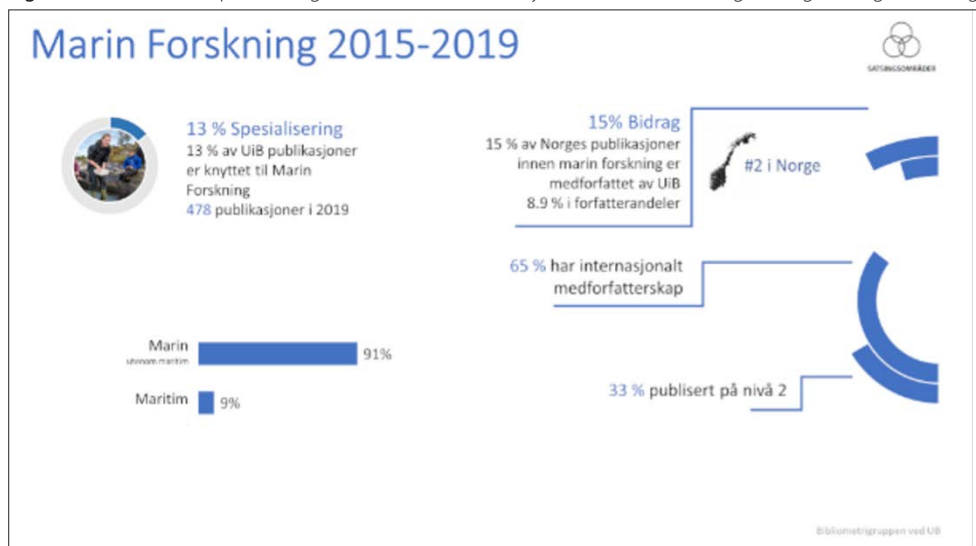
Figur 13 Andel og antall publikasjoner knyttet til UiBs satsningsområder Samlet og separat for Globale samfunnsutfordringer, Klima og Energiomstilling, Marin Forskning, i 2011/2012 og 2018/2019. Tidsaksen viser 2-års løpende middel. (Datagrunnlag: Cristin og Web of Science).

Marin Forskning

Figur 14 viser nøkkeltall for publiseringsvirksomheten ved UiB knyttet til Marin Forskning.

Figur 14 Nøkkeltall for publiseringsvirksomhet ved UiB knyttet til Marin Forskning. (Datagrunnlag: Cristin og Web of Science).

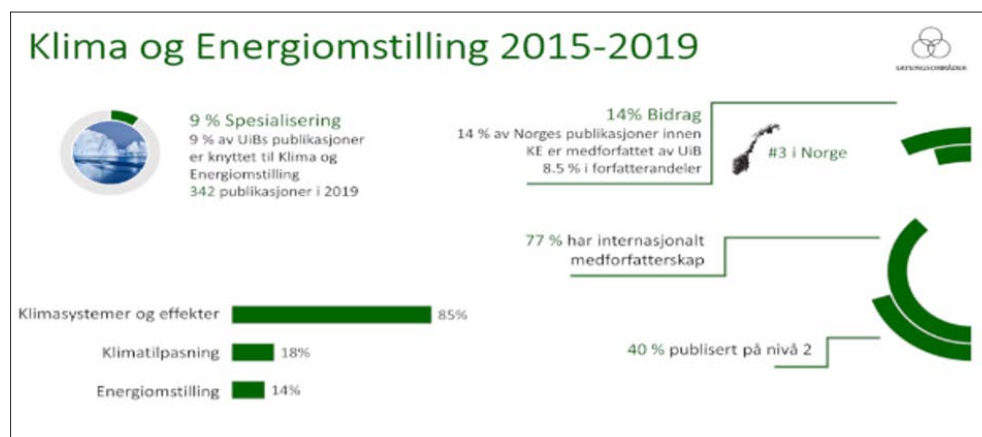
- 13 % av UiBs vitenskapelige publikasjoner var koblet til det marine mellom 2015-19 (2196 publikasjoner; 478 publikasjoner i 2019). Andelen er relativt konstant over tid siden 2011.
- UiB gir et stort bidrag til Norges marine publisering
- 15 % av Norges marine publikasjoner har UiB forfatter (nest største bidragsyter etter NTNU med 22 %)

- UiB står for 8,9 % av Norges marine forfatterandeler (likt med UiT, etter NTNU med 20 %)
- Publikasjoner om maritime tema utgjør ca. 8-10 % av UiBs marine publikasjoner
- Prosentandel nivå 2 publisering ved UiB er høyere på det marine (33 %) enn ellers ved institusjonen (26 %)
- 65 % av publikasjonene har internasjonalt medforfatterskap (71 % i 2019)
- 99 % av publikasjonene er skrevet på engelsk

Klima og Energiomstilling

Figur 15 viser nøkkeltall for publiseringsvirksomheten ved UiB innen Klima og Energiomstilling.

Figur 15 Nøkkeltall for publiseringsvirksomhet innen Klima og Energiomstillingen ved UiB, 2015-2019.

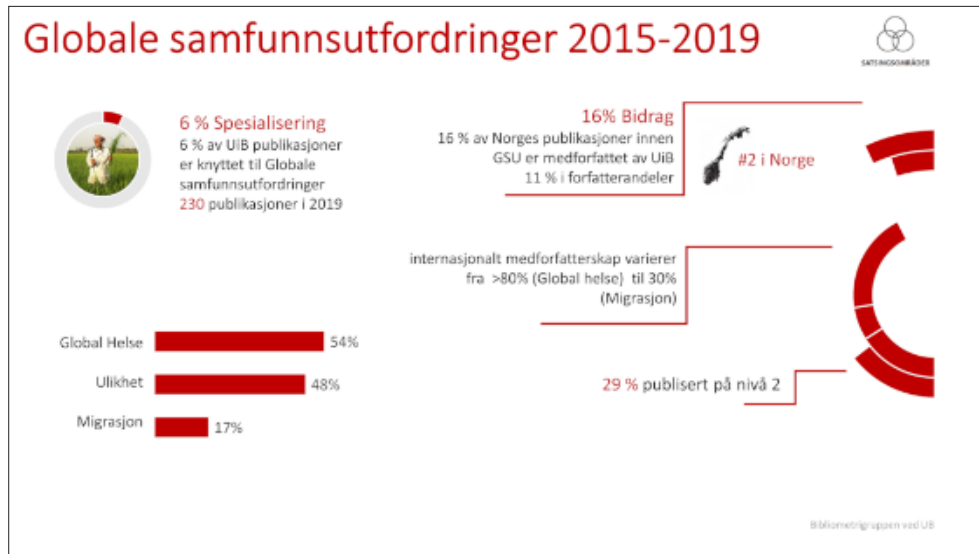
Prosentandel publikasjoner innen Klima og Energiomstilling ved UiB har økt fra 8 % til 10 % over tid, med 344 publikasjoner i 2019.

- 9 % av UiBs vitenskapelige publikasjoner var koblet til Klima og Energiomstillingen (342 publikasjoner i 2019). Andelen har økt fra 8% i 2011 til 10% i 2019.
- UiB gir et stort bidrag til Norges publisering innen Klima og Energiomstilling
 - 14 % av Norges publikasjoner innen Klima og Energiomstilling kommer fra UiB (plass tre etter NTNU og UiO)
- UiB står for 8,5 % av Norges forfatterandeler innen Klima og Energiomstilling
- Prosentandel nivå 2 publisering ved UiB er høyere innen Klima og Energiomstilling (40 %) enn ellers ved institusjonen (26 %)
- 77 % av publikasjonene har internasjonalt medforfatterskap (høyere enn mange andre i UH sektoren)

Globale samfunnsutfordringer (GSU) ved UiB

Figur 16 viser nøkkeltall for publiseringsvirksomheten ved UiB knyttet til Globale samfunnsutfordringer.

Figur 16 Nøkkeltall for publiseringsvirksomhet ved UiB knyttet til Globale samfunnsutfordringer

- 6 % av UiBs vitenskapelige publikasjoner var koblet til GSU (230 publikasjoner i 2019). Denne spesialiseringsgraden er høyere enn ved de andre BOTT universitetene.
- Andel GSU-relaterte publikasjoner er stabil over tid.
- Av de tre delemnene, har UiB høyest spesialiseringsgrad innen global helse sammenlignet med resten av UH-sektoren. Publikasjoner innen global helse og ulikhet utgjør største delen av GSU publikasjoner.
 - UiB gir betydelig bidrag til Norges GSU publisering o 13 % av Norges GSU publikasjoner er (med)forfattet av UiB (nest største bidragsyter etter UiO med 22 %)
 - UiB står for 9 % av GSU forfatterandeler (etter UiO med 18 %)
- Andel nivå 2 publisering ved UiB er høyere på GSU (29 %) enn ellers ved UiB (26 %)
- 94 % av publikasjonene er skrevet på engelsk

Samfunnsrelevans og samfunnsbidrag, knyttet spesielt til FNs bærekraftsmål

Det viktigste bidraget UiB kan gi i arbeidet for en bærekraftig samfunnsutvikling er å framskaffe ny kunnskap gjennom forskning og innovasjon, men også gjennom den kunnskapsutrustning studentene får gjennom sin utdanning ved UiB. Gjennom visjonen «Kunnskap som former samfunnet», ønsker UiB å utvikle utdanning og forskning som bidrar til viktige samfunnsendringer for bærekraftig utvikling. UiB har tatt et overordnet ansvar for å fremme debatten om hvordan UH- sektoren bidrar til bærekraftig utvikling, gjennom den nasjonale bærekraftkonferansen (SDG konferansen i Bergen), og gjennom ledervervet i den nasjonale komite for samarbeid om 2030-agendaen, en komite som også ble etablert etter initiativ fra UiB. I 2020 har komiteen blant annet gitt innspill til arbeidet med nasjonal handlingsplan for bærekraftsmålene.

Siden koronapandemien har satt begrensninger for hvor mange som kan samles fysisk ble den fjerde konferansen arrangert 9-11 februar 2021 som en digital konferanse. Arrangementet ble en global suksesshistorie, med flere enn 2.600 deltakere fra 105 land. Til sammenligning samlet konferansen i februar 2020, som ble arrangert fysisk, om lag 300 deltakere. Tidligere konferanser har også i all hovedsak samlet et nasjonalt publikum, der Norges universitets- og høyskolesektor har møtt politikere, diplomater, byråkrater, næringsliv, fagforeninger, frivillige organisasjoner og andre bærekraftsentusiaster.

På bestilling fra FN-organisasjonen United Nations Academic Impact (UNAI) laget UiB en artikkelserie om havet og bærekraftsmål 14, Liv under vann. Artikkelsen ble lansert 8. juni på verdens havdag (World Oceans Day). Ny artikkel ble presentert hver mandag i fire uker fremover og distribuert globalt av FN.

UiBs SDG Bergen Science Advice ble også invitert av FNs Department of Economic and Social Affairs (DESA) til å gi innspill og konkrete forslag om hvordan vitenskap og forskningsbasert kunnskap kan bli integrert som en del av rapporteringsgrunnlaget for de ulike lands arbeid med 2030-agendaen og bærekraftsmålene ifm. landenes Voluntary National Reviews (VNRs) i FN. UiB er det ene av to universiteter i verden som har fått denne spesielle invitasjonen om å gi direkte innspill til UN DESA.

Den 11. november gikk den andre Ocean Sustainability Bergen (OSB) konferansen av stabelen - Treasures from the Ocean: Science, technology and management systems for a healthy and productive ocean. Mer enn 400 haventusiaster hadde registrert seg til den digitale konferansen og fikk høre FN Generalsekretærs spesialutsending for hav, ambassadør Peter Thomson, gi årets OSB Lecture. Statsråd Nikolai Astrup i Kommunal- og moderniseringsdepartementet holdt tale ved åpningen av konferansen.

Som eneste norske universitet deltok UiB for andre gang i Times Higher Educations universitetsrangering for bærekraftsmål (THE Impact Ranking). Rangeringen tar utgangspunkt i rapportert aktivitet i FNs indikatorer for bærekraftsmålene. UiB rangerte som nummer 85 i verden, og skåret høyest på bærekraftsmålene 12 (ansvarlig forbruk), 16 (fred og rettferdighet) og 3 (god helse og velvære).

UiB er del av den universitetsalliansen Arqus, som var en av de første 17 europeiske alliansene som ble innvilget gjennom Erasmus+-programmet. Målet for Arqus er å styrke utdanningen av kritiske og engasjerte globale medborgere, å styrke forskning, og å bidra til løsninger på de store globale samfunnsutfordringene vi står overfor. Alliansen har seks ulike innsatsområder, hvorav hvert innsatsområde har en rekke konkrete aktiviteter og resultat: 1. Økt tilgang, inkludering og mangfold, 2. Studentaktiv læring og kvalitet i utdanning, 3. Flerspråklig og flerkulturelt universitet, 4. Entreprenørielt universitet og regional samhandling, 5. Forskningsstøtte og karriereutvikling for yngre forskere og 6. Europeiske medborgere (ledes av UiB). Arqus gir også en mulighet for å arbeide på tvers av strukturer internt ved UiB, som oppleves verdifullt.

Forskningsdimensjonen er sterk i Arqus og ble ytterligere forsterket gjennom en egen tildeling fra Horisont 2020, med oppstart 1. januar i år. Dette er en Coordination Action som vektlegger deling av god praksis knyttet til forskningsstøtte og -politikk, etablering av faglige møteplasser og muligheter for forskningsopphold som skal stimulere mer forsknings samarbeid og eksternfinansierte forskningsprosjekter. UiB leder eksempelvis en arbeidspakke for involvering av medborgere i å utforme forskings- og innovasjonsagenda.

Når UiB tar en ledende posisjon i det faglige arbeidet med bærekraft nasjonalt, forplikter det også med hensyn til hvordan UiBs utvikles som en bærekraftig organisasjon. UiBs arbeid for å redusere egne klimautslipp er sentralt i dette arbeidet. I 2019 ble det fattet vedtak om å heve ambisjonene i dette arbeidet, og at ansatte og studenter i større grad skal engasjeres i arbeidet. På denne bakgrunn vedtok styret en målsetting om at UiB skal bli et klimanøytralt universitet innen 2030. Utviklingen måles gjennom årlige klimaregnskap.

Ved inngangen til FNs havforskningstiår har UiB signert avtale ved REV Ocean. Avtalen markerer starten på et ambisiøst samarbeid om bærekraftig hav og nye løsninger.

Våren 2020 ble et nytt tverrfaglig initiativ innen hav- og klimaforskning lansert: Norway-Pacific Ocean-Climate Scholarship Programme (N-POC). N-POC er et fireårig ph.d.-program som bygger på et tidligere «voluntary commitment» som UiB og University of the South Pacific inngikk på FNs første havkonferanse i juni 2017. Programmet blir finansiert av Utenriksdepartementet gjennom Norad.

UiB sørger samtidig for at FNs havtiår får en flyvende start gjennom utvikling av en ny generasjon marine forskere og beslutningstakere. I samfinansiering med EUs SEAS program (Shaping European Research Leaders for Marine Sustainability) skal det rekrutteres nærmere 40 treårige postdoktorstillinger. Gjennom dette programmet skal næringsliv, forvaltning og UiBs tverrfaglige marine satsing sikre bærekraftig bruk av havet. Prosjektet vil være et stort bidrag til de forpliktelser UiB har tatt på seg i arbeidet med bærekraftsmålene.

Videreutvikling av studieprogrammer innenfor universitetets strategiske satsingsområder marin, klima og energiomstilling og globale samfunnsutfordringer

Innenfor universitetets strategiske forskningsområder er det utviklet flere nye studieprogram de siste årene. Innenfor satsingsområdene Marin og Klima og energiomstilling er det blant annet etablert flere sivilingeniørprogram. Innenfor globale samfunnsutfordringer er det etablert et nytt program innenfor helse: Masters Programme in Global Health. I forbindelse med satsingen er også flere eldre programmer faset ut og erstattet av nye.

Et mastergradsprogram innenfor bærekraft er opprettet og vil ha sitt første opptak høsten 2021.

Det er imidlertid ikke grunnlag for å konkludere med at gjennomstrømmingen innenfor de strategiske områdene skiller seg vesentlig fra andre studieprogram ved UiB. Også for studieprogrammene innenfor satsingsområdene varierer graden av gjennomføring på normert tid, både mellom nivå og studieprogram.

UiB har signert en avtale med Stiftelsen Seilskipet Statsraad Lehmkuhl om deltakelse i deler av Statsraadens planlagte jordomseiling (One Ocean) i tidsrommet 2021-2023 med et nytt, tverrfaglig utdanningstilbud knyttet til bærekraftig hav. UiBs deltagelse i One Ocean vil også innebære datainnsamling og formidling. Målet er ikke bare å bidra til ny kunnskap for studenter og forskere om bord, men også bidra med bred formidling og læring gjennom nettilbud for studenter på campus og andre interesserte. Forskere og undervisere på UiB har også etablert initiativet Bærekraftskollegiet, som skal være et åpent, kollegialt forum for erfaringsutveksling og utvikling av samarbeid og nye ideer.

OPPSUMMERING UTVIKLINGSMÅL 2

Universitets strategiske satsinger er basert på langvarig forskningsinnsats og med bidrag fra ulike fagtradisjoner knyttet til tematiske områder med stor samfunnsrelevans. Oversikter viser også at satsingsområdene utgjør en omfattende andel av UiBs ressurser, både i form av eksternt finansierte prosjekter, og publisering.

I 2020 er det gjennomført ulike bibliometriske analyser innenfor statsingsområdene. Dette er analyser som skal videreutvikles i årene framover.

I tråd med strategien er det opprettet flere nye studieprogram. En sammenligning med universitetets øvrige programmer viser imidlertid ikke bedre gjennomstrømming i disse programmene.

3.8.3 UTVIKLINGSMÅL 3. UIB SKAL STYRKE UTDANNINGSKVALITETEN

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter, samt måling på nøkkeltall:

- Pilotering av modell for fremragende undervisning ved alle fakultet (*Målsetting er oppnådd og målet er fjernet i revidert avtale*)
- Andel kandidater med utvekslingsopphold som del av sin grad
- Økt gjennomstrømming i studieprogrammene
- UiB skal øke sin deltakelse og uttelling i nasjonale konkurransearenaer for studiekvalitet
- Inngå samarbeidsavtale med Universitetet i Oslo for å styrke forskning og utdanning i humanistiske fag (*Målsetting er fjernet i revidert avtale*)
- *Følgende måleparametere er flyttet fra utviklingsmål 4 i revidert avtale:*
- Økt antall uteksaminerte kandidater i lektorutdanningene
- Styrking av samarbeid om lærer/lektorutdanning på Vestlandet ved å:
 - Tilby fag til hverandre der institusjonene har komplementær kompetanse
 - Samarbeid om forskning og utviklingsarbeid (FoU) og videreutdanningstilbud
 - Måloppnåelse vurderes ut fra framdriftsrapporter fra etablerte samarbeidsorgan mellom UiB og Høgskulen på Vestlandet

Program for fremragende undervisning

MN har vært et foregangsfakultet når det gjelder etablering av meritteringsordning for fremragende undervisere. Fakultetet utlyste i 2020 ordninger med fremragende undervisere for tredje gang, og har i tillegg etablert pedagogisk akademi, som samler de meritterte underviserne i ett nettverk. SV tildelte for første gang i 2018 status som fremragende undervisere til fire av sine undervisere. HF og JUS hadde utlysning og tildelte status som meritterte undervisere i 2019. KMD og PSYK har kåret sine første fremragende undervisere i 2020. MED hadde utlysninger i 2020 og vil vedta tildeling tidlig i 2021.

Andel kandidater med utvekslingsopphold som del av sin grad

Tabell 16. Andelen ferdige kandidater som har et utvekslingsopphold som del av graden og studietiden.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Utveksling som del av graden	22	23	21	20	19	20
Utveksling i løpet av studietiden	28	30	27	25	25	26

UiB har som mål at innen 2022 skal 40 % av kandidatene ha et utvekslingsopphold som del av graden. Tallene viser at det er stykke igjen før dette er nådd, og det er stor variasjon i utveksling på de ulike studieprogrammene. Mobilitetsrapporten 2019 viste at andelen varierte fra 2 % til 57 %. For kandidater på femårige integrerte masterprogram og seksårige profesjonsutdanninger er målet innen rekkevidde, mens det for toårige masterprogram kun er 5-10 % som gjennomfører et utvekslingsopphold som del av graden. Årsaken er at masterstudier i sin karakter er mer spesialiserte, samtidig som det er mer utfordrende å passe inn et utenlandsopphold både faglig og tidsmessig. For hele studieløpet under ett (bachelor- og masternivå), er det ca. 26 % som har vært ute i løpet av studietiden.

I den ferske stortingsmeldingen Meld. St. 7 2020-2021 (En verden av muligheter) holder regjeringen fast ved den langsiktige målsettingen om at halvparten av studentene skal ha et utenlandsopphold i løpet av studiene. Utveksling skal være normalen, og dersom man ikke kan eller ønsker å reise, må man aktivt melde seg av.

Ved UiB er det allerede gjennomført en pilot på aktiv avmelding/forventet utveksling, og fakultetene er blitt oppfordret til å gå i gang med konkrete tiltak for å implementere «forventet utveksling» innen desember 2020, herunder å gjøre plass til utveksling i studieprogrammene, kvalitetssikre utvekslingsavtaler, forenkle søknadsprosessen, se på alternative tilbud til studenter som velger å bli hjemme og å lage et godt informasjonsopplegg overfor studentene. Koronapandemien har gjort at implementeringen blir noe forsinket, men uansett vil ikke en potensiell økning som følge av dette initiativet gi seg utslag i indikatoren før kullet som starter på sin utdanning er ferdig med graden (tidligst våren 2024). Selve utvekslingsoppholdet til den enkelte kandidat kan ligge både ett og to år tilbake i tid, men viser seg altså i statistikken først ved gradopnåelse. Dette gjør det i utgangspunktet vanskelig å vurdere hvorvidt man har nådd målet ved utgangen av 2022.

UiBs handlingsplan for samarbeid med Kina legger opp til økt studentutveksling og nær alle fakultetene har nå ordinær studentutveksling med Kina. De siste årene har det vært en økning i antall utreisende studenter som søker seg på utveksling til Kina. Det er tatt initiativ til etablering av utdannings- og forskningssamarbeid med flere universiteter med fagprofiler som passer UiB, som kommer høyt på internasjonale rangeringer, og har emnetilbud på engelsk og derfor vurderes til å ha betydelig potensial som utvekslingsdestinasjon. UiB har hatt et vellykket og langsiktig samarbeid med Fudan University, en populær destinasjon blant utreisende studenter. I de senere årene har UiB opplevd at antall søkere per år overstiger antall tilgjengelige friplasser, har derfor satt i gang et arbeid med å øke antall tilgjengelige plasser på Fudan, og i Shanghai generelt, for UiB studenter.

Økt gjennomstrømming i studieprogrammene

Å øke gjennomstrømmingen, spesielt i bachelorutdanningene, har i lang tid vært et høyt prioritert mål for UiB. Etter styringsdialogen med departementet i 2019, der UiB ble utfordret til å øke kunnskapsgrunnlaget for gjennomstrømming i studiene, er det arbeidet for å avdekke faktorer som bidrar til og motvirker at studenter gjør seg ferdig med utdanningen innen normert tid.

En analyse gjort på UiBs egne registerdata gir stor grad av samsvar med resultater fra lignende undersøkelser: Yngre studenter gjennomfører i større grad enn eldre, det samme gjelder kvinner. Studieprogram innen samfunnsvitenskap, naturvitenskapelige og humanistiske fag hadde lavere gjennomstrømming enn mer profesjonsrettede utdanninger. Dette er ikke unikt for UiB, vi ser de samme trekkene ved de andre breddeuniversitetene, jf tabell 17.

Tabell 17. Gjennomføring på normert tid for utvalgte utdanninger, bachelor, 2017-2019

Lærested	Historisk-filosofiske fag			Samfunnsvitenskap			Matematisk-naturvitenskapelige fag		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
UiB	27 %	25 %	26 %	38 %	33 %	38 %	34 %	36 %	33 %
NTNU	31 %	30 %	31 %	25 %	29 %	27 %	33 %	33 %	36 %
UiO	24 %	25 %	29 %	32 %	34 %	40 %	29 %	33 %	33 %
UiT	30 %	23 %	23 %	25 %	31 %	30 %	37 %	31 %	35 %

Analysen viste også forskjeller på programnivå innenfor det enkelte fakultet. Selv på program med omtrent lik kullstørrelse og strukturelle likheter i form av hvordan de er bygget opp (bruken av innføringssemester, andelen obligatoriske emner, frie studiepoeng og utvekslingsmuligheter) kan gjennomføringen over tid variere med inntil 25 prosentpoeng.

Tabell18. Gjennomføring på normert tid (prosentandel), utvalgte program, 2013-2017.

Fakultet	Studieprogram	Kull					Snitt
		2013	2014	2015	2016	2017	
HF	Bachelorprogram i engelsk	23 %	22 %	21 %	11 %	17 %	17 %
	Bachelorprogram i historie	28 %	35 %	30 %	33 %	37 %	37 %
MN	Bachelorprogram i biologi	36 %	28 %	25 %	40 %	34 %	34 %
	Bachelorprogram i geovitenskap	59 %	60 %	59 %	47 %	52 %	52 %
SV	Bachelorprogram i sosiologi	27 %	40 %	31 %	35 %	36 %	36 %
	Bachelorprogram i sammenliknende politikk	44 %	49 %	44 %	53 %	49 %	49 %

Et fellestrekk er at en del programmer sliter med at mange studenter hopper av studiet etter et år, såkalt førsteårsfrfall. Dette lar seg ikke uten videre forklare gjennom bakgrunnsvariabler som kjønn, alder eller karakterer fra videregående skole.

I en utvidet analyse er det derfor studentenes intensjon og motivasjon når de startet undersøkt. Er det slik at noen studieprogram har en større andel av studenter som er usikre på om de skal fullføre programmet? Eller endrer de planen i løpet av studietiden? Denne kartleggingen skjer i form av to undersøkelser til alle nye studenter som ble tatt opp gjennom Samordna opptak høsten 2020.

I første del svarte 77 % av respondentene i bachelorgruppen at de hadde planer om å fullføre studiet de nå hadde startet på. For de mer profesjonsrettede studieprogrammene ved MED (human ernæring og tannpleie) var andelen hele 93 %. Dette er i tråd med funn fra SSB²: Studenter på program med en klar karrierevei (profesjonsrettede) har høyere grad av gjennomføring enn friere studieprogram innen humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag. Men også ved allmennfakultetene (HF, MN, SV) svarte 3 av 4 at de planla å fullføre. Videre svarte hele 95 % at de hadde planer om å følge full studieprogresjon det første studieåret.

På spørsmål om hva som motiverte studentene til å starte, svarte ca. 90 % at det interessen for faget som var viktig. Dette indikerer at det er viktig at studentene tidlig blir introdusert for det spesifikke faget de har startet på.

Del to av undersøkelsen ble gjennomført i januar/februar 2021 og resultatene vil være klare i løpet av våren 2021. I del to er fokus å kartlegge i hvilken grad og på hvilken måte studentens planer endres i løpet av det første semesteret. Det fokuseres i tillegg på hvilket sosialt nettverk de nye studentene har klart å etablere både innenfor og utenfor studie- og studentmiljøet og om dette påvirker planlagt frafall.

En foreløpig vurdering er at 2020 har vært et utfordrende år for studentundersøkelser. For det første er svarprosenten generelt lav, noe som gjenspeiles både i egne kandidatundersøkelser, Studiebarometeret og andre lokale og nasjonale undersøkelser. For det andre har pandemien og følgende nedstenginger gjort det vanskelig å isolere hva som er koronaeffekten, og hva som kan kontrolleres av UiB. Å undersøke faglig og sosial integrasjon av nye studenter i en tid der fysisk og sosial distansering er målet, er i seg selv utfordrende.

Ting tyder likevel på at tiltak som har vært gjennomført begynner å gi resultat. Det er fortsatt slik at 75 % av bachelorkandidatene som fullfører, gjør dette på normert tid. Etter UiBs oppfatning er frafall fra studiene et større problem enn at de et semester ekstra på å oppnå graden. Et viktig tiltak er da å fange opp de som blir usikre på egne studievalg så tidlig som mulig, for å hjelpe de videre – eller over til et nytt program som passer bedre. Et prosjekt i denne sammenhengen er #UiBCARE som går ut på å følge opp studentene tettere, og bidra til at frafallet reduseres samtidig som studenten får hjelp til å komme videre.

I og med at gjennomføringen måles i ettertid, vil vi ikke se resultatet av arbeidet som gjøres i dag før når kandidatene går ut. Antall studiepoeng en bachelorstudent gjennomfører det første året har imidlertid økt i

2 www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/halvparten-av-bachelorstudentene-fullforer-ikke-pa-normert-tid

perioden fra 2016. Erfaringer viser at det er en sammenheng mellom økt effektivitet, målt i antall studiepoeng per student, og økning i kandidatproduksjon. Dersom utviklingen fortsetter, kan dette indikere at tiltakene for å styrke studiekvaliteten og gjennomføringen har hatt effekt, og at effekten vil gi økning i kandidatproduksjonen fremover.

Tabell 19. Snitt studiepoeng avlagt første år etter opptak, B3-kull 2016-2019. Kilde: FS/DBH

	Startkull			
	2016	2017	2018	2019
Studiepoeng første år	39,5	40,8	41,3	43,5
Studiepoeng andre semester (vår)	22,2	22,2	22,5	25,2

Økningen for 2019-kullet er i all hovedsak knyttet til situasjonen våren 2020. En eventuell frykt for at studentene skulle falle fra under nedstengingen i mars viste seg å ikke slå til, i alle fall ikke for studenter på lavere nivå. Tvert imot, de produserte flere studiepoeng enn noen gang før. Samtidig er frafallet blant studentene fra 2020 kullet mindre enn tidligere år, jf. tabell 20.

Tabell 20. Andel frafall etter første semester og første studieår, bachelorkull 2016-2020.

	Startkull				
	2016	2017	2018	2019	2020
Frafall første semester	13 %	13 %	15 %	13 %	10 %
Frafall første studieår	35 %	33 %	34 %	30 %	

UiB SKAL ØKE SIN DELTAKELSE OG UTTELLING I NASJONALE KONKURRANSEARENAER FOR STUDIEKVALITET

Dikus portefølje av programmer av utlysinger har vært i ekspansiv vekst siden opprettingen av det nye direktoratet i 2018. Fagmiljøene ved UiB deltar aktivt i aktuelle søknadsprosesser, og har fått god uttelling.

I 2020 lyste Diku ut midler innenfor Program for studentaktiv læring. Formålet er å utvikle mer studentaktive måter å undervise og vurdere studentene på. Totalt ble det gitt tilslag til 14 prosjekter med total ramme på 70 mill. kroner. Av dette gikk 6 prosjekter med en samlet ramme på 30 mill. kroner til UiB.

De seks innvilgede prosjektene er fordelt på fem av fakultetene, noe som tyder på at kvalitetsarbeid i utdanningene har et stort fokus i hele bredden av UiB. Eksternfinansierte midler knyttet til prosjekter med kvalitetsutvikling av utdanningene som målsetting, har hatt en stor økning de siste årene. Både denne tildelingen til UiB og øvrige tildelinger de senere årene, viser at UiB har respondert raskt og klarer å gjøre seg nytte av eksternfinansierte midler i sitt arbeid med utdanningskvalitet.

I tillegg til Diku-prosjekter som er tildelt UiB, inngår flere fagmiljø i samarbeidsprosjekter ved andre universitet. I tillegg er det tildelt prosjektmidler fra Erasmus- + -ordningene, herunder International Credit Mobility midler, Erasmus+ Organizational Support-midler og Erasmus+ Global Mobilitet.

OPPSUMMERING UTVIKLINGSMÅL 3

Gjennomstrømmingen innenfor bachelorprogrammene har hatt en god utvikling de siste årene. Særlig er utviklingen fra 2019 til 2020 positiv med både flere avlagte studiepoeng per student, flere kandidater og flere kandidater på normert tid. Samtidig viser nedgangen i kandidater innenfor de toårige masterprogrammene at

arbeidet med økt gjennomstrømming og redusert frafall fortsatt må prioriteres høyt. Det understrekes likevel at det innenfor master- og profesjonsutdanningen er betydelige gjennomføring i studieprogrammene, men at studentene bruker lengere tid enn normert. Av masterkullet 2017 fullførte 60 % innen normert tid, og 77 % innen tre år. Den samme utviklingen gjelder i de femårige integrerte masterprogrammene: Gjennomføringen stiger med over 20 prosentpoeng (til 68 %) dersom ett år mer enn normert tid legges til grunn.

I gjennomgangen av universitetets strategi i 2018 forslo også studenten at gjennomføring på normert tid ikke burde være målekriterium, men det burde fastsettes et måleparameter som tar høyde for ønsket mobilitet i studiene.

Når MED får på plass sin modell for meritterende undervisere våren 2021 har alle fakultetene gjennomført ordningen.

Både tildelingen fra Diku i 2020 og øvrige tildelinger de senere årene, viser at UiB har respondert raskt og klarer å gjøre seg nytte av eksternfinansierte midler i sitt arbeid med utdanningskvalitet. Dette er i overensstemmelse med UiBs utviklingsavtale med KD, der et av punktene er at UiB skal øke sin deltakelse og uttelling i nasjonale konkurransearenaer for studiekvalitet. Det administrative støtteapparatet styrkes også for å støtte fagmiljø som ønsker å delta på nasjonale eller europeiske konkurransearenaer for eksternfinansiert utdanning.

3.8.4. UTVIKLINGSMÅL 4. UiB SKAL VÆRE EN PÅDRIVER FOR INNOVASJON, NÆRINGSUTVIKLING OG OMSTILLING I OFFENTLIG SEKTOR

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter, samt måling på nøkkeltall:

- Innen 2020 skal følgende klynger være i etableringsfase, Alrek Helseklynge, marine klyngen, middelalder, klimaklyngen og energiomstillingsklyngen
- Øke etter- og videreutdanningstilbudet
- Tildeling av minst ett Senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI) eller tilsvarende virkemidler som for eksempel Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) og Forskningscenter for miljøvennlig energi (FME) (Målsettingen er oppnådd i 2020 og formuleringen er erstattet av følgende i revidert avtale):
- Øke innovasjon og tilrettelegge for entreprenørskap innen alle UiBs fagområder gjennom å styrke kultur, utdanning og prosesser som bidrar til å ta forskningsresultater i bruk
- Økt antall uteksaminerte kandidater i lektorutdanningene (Flyttet til utviklingsmål 3 i revidert avtale)
- Styrking av samarbeid om lærer/lektorutdanning på Vestlandet ved å (Flyttet til utviklingsmål 3 i revidert avtale):
 - Tilby fag til hverandre der institusjonene har komplementær kompetanse
 - Samarbeid om forskning og utviklingsarbeid (FoU) og videreutdanningstilbud
 - Måloppnåelse vurderes ut fra framdriftsrapporter fra etablerte samarbeidsorgan mellom UiB og Høgskulen på Vestlandet

KLYNGER

Etter åpningen av Alrek helseklynge har UiB nå fire kunnskapsklynger i driftsfase: Alrek helseklynge, Media City Bergen, Middelalderklyngen og Den marine klyngen. De andre klyngene skal være etablert og i driftsfase innen 2022. I det følgende gis en status for arbeidet med disse klyngene:

Klimaklynge

Klimaforskerne samles i Geofysen. Universitetet er vertskap for Bjerknessenteret for klimaforskning, det største klimaforskningssenteret i Norden og et av de ledende i Europa. Bjerknessenteret samler store deler av klimaforskningsmiljøene ved Geofysisk institutt, Institutt for geovitenskap og Institutt for biovitenskap, i tillegg til klimaforskere ved Uni Research, Nansensenteret og Havforskningsinstituttet.

I 2019 startet rehabiliteringen av Jahnebakken 3 / Allégaten 70, med planlagt ferdigstilling 2021. Hele bygningkomplekset vil etter dette være rehabilitert.

Energiomstillingsklynge

Verden trenger kunnskap til utvikling av lavutslippssamfunnet, og vår region har tung kompetanse som kan brukes. UiB, HVL, NHH og NORCE har derfor gått sammen i kunnskapsklyngen Energiomstilling VEST, for å koble FoU, næringsliv og offentlig sektor i regionen. Målet er å mobilisere til økt forskning og innovasjon innen energiomstilling.

UiBs energi- og teknologiklynge er nært knyttet til planleggingen av det nye EnTek-bygget. Klyngen og bygget skal bli en arena for samhandling mellom academia, næringsliv, offentlig sektor og instituttsektoren. EnTek skal bli Bergens teknologibyg, som skaper et spennende nytt rom for samarbeidet mellom forskningsinstitusjoner og næringsliv innen energi- og teknologiutvikling. Det pågår arbeid med å behandle og revidere prosjektet i henhold til merknader etter reguleringsplanens førstegangsbehandling. Det vises for øvrig til omtale av byggeprosjektet under kapittel 5.2.

Øke etter- og videreutdanningstilbudet

Måloppnåelse vurderes ut fra omsetning og antall tilbud. Rapport knyttet til gjennomgang fra arbeidsgruppe, samt status for omsetning og antall studieemner.

Tabell 21. Oversikt over aktivitet på EVU-området.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Inntekter (tall i 1000)	15 382	15 604	19 086	22 517	27 067	31 449
Studenter	1 723	1 865	1 575	1 597	1 559	1 866
Studenter (MOOC)	8 047	22 636	8 449	3 959	7 516	11 150
Studieemner	71	71	66	82	77	86

Universitetsstyret vedtok i 2020 ny handlingsplan for livslang læring som gjelder i perioden 2021 – 2025. Handlingsplanen støtter opp under målsettinger for Kompetansereformen som ble lansert våren 2020. En konsekvens av planen er en omstilling av UiB Videre. Det er tilsatt ny underdirektør og tre rådgivere, der to av dem har et eksternt fokus. Kompetanseprofilen er med dette endret til å kunne ivareta et nytt mandat og rolle.

I løpet av 2020 har UiB Videre hatt tett dialog med Kompetanse Norge og Diku knyttet til ekstraordinære tildelinger til arbeidsledige og permitterte, samt bransjeorienterte programmer. UiB har fått tilskudd til drift av 8 mindre moduler som direkte knyttes til behov i arbeids- og næringsliv, blant annet til olje-, gass- og leverandørindustrien. I tillegg har enheten siden oktober levert 2 større tilbud og 1 søknad til Diku. UiB Videre har også gjennomført dialogmøter med en rekke kunnskapsklynger og har avtalt videre samarbeid med noen av dem. En ny executive master i kommunal ledelse er under utvikling i et samarbeid mellom det juridiske-, det psykologiske- og det samfunnsvitenskapelig fakultet.

Målsettingene framover være:

- Utvikle målrettede tilbud med utgangspunkt i faktiske behov i arbeids- og næringsliv, med vekt på læringsdesign og studentaktiv læring.
- Sikre økonomisk bærekraftige fleksible tilbud som styrker handlingsrommet til fagmiljøene.
- Søke trepartssamarbeid med aktuelle samarbeidspartnere.
- Aktiv pådriver i anbuds- og søknadsprosesser.
- Bidra til at interne prosesser ved UiB understøtter målsettingene om livslang læring.
- Videre planlegging av 1.etg., Nygårdsgaten 5 som en innovativ møteplass mellom næringsliv og akademia.

Innovasjon

Innovasjon utgjør sammen med utdanning, forskning og formidling hovedpilarene i UiBs samfunnsoppdrag. Universitetet har i revidert strategi for 2019-2022 «Kunnskap som former samfunnet», pekt på hvordan vi gjennom innovasjon og nyskaping kan legge til rette for økt samarbeid med forskningsinstitusjoner, næringsliv og offentlig sektor for å bidra til å utvikle samfunnet både lokalt, nasjonalt og globalt.

Grenseflaten mot eksterne er et viktig element, der kunnskapsklyngene, sammen med næringsklyngene og Vestlandets Innovasjonsselskap AS (VIS), tidligere BTO, er viktige aktører for UiB.

I 2020 ble det registrert 39 forretningsideer gjennom VIS. Dette er på nivå med 2019, men likevel lavere enn tidligere år. foregående år. For øvrig har det vært en halvering av registrertes patentsøknader.

Tabell 22. Aktivitet i VIS-prosjekter 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Mottatte forretningsideer	40	52	78	36	39
Registrerte patentsøknader	15	10	21	25	10
Inngåtte lisensavtaler	3	1	4	2	2
Nye foretaksetableringer	2	3	0	2	0

Arealer for innovasjon er tiltenkt inn i universitetets planlagte kunnskapsklynger. I Media City inngår allerede en inkubator (Greenhouse), og på Marineholmen ligger Nyskapingsparken tett på flere av UiBs kunnskapsklynger. Det planlagte inkubatorbygget på campus Årstad/Møllendal ferdigstilles høsten 2021, (jf. omtale i kap. 5.2)

UiB oppnådde betydelig gjennomslag i runde IV for Senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI). Fem koordinatorsøknader i ble fremmet ved fristen i 2019, av disse fikk to prosjekter tilslag ved tildelingen i juni 2020: MediaFutures: Forskningscenter for ansvarlig medieteknologi og innovasjon ved Institutt for informasjons- og medievitenskap, og Smart Ocean: Technology for monitoring and management of a healthy and productive ocean ved Institutt for fysikk og teknologi. I tillegg er UiB partner i ytterligere fire bergensbaserte SFI, herunder to ved NORCE AS, et ved Helse Bergen og et ved Havforskningsinstituttet. Til sammen utgjør satsingene et

betydelig løft for forskning og innovasjon i regionen, i samarbeid med et stort antall partnere i offentlig og privat sektor.

Det nye innovasjonsprogrammet UiB idé er et verifikasjonsprogram for ansatte og studenter som vil teste ut sin innovasjon i tidligfase. Målet med programmet å få tidlig avklaring og testing av ideer med lite ressursbruk. Dette er noe som studenter og ansatte har etterlyst. UiB idé vil også kunne bidra til at flere ideer i etterkant kan utvikles hos VIS, slik at mer av den kunnskapen som utvikles gjennom utdanning og forskning ved UiB kommer samfunnet til gode.

I samarbeid med HVL og NHH har UiB etablert et samarbeidet Bergen Entrepreneurship Academy (BEA) for å gi studenten på Vestlandet et innovasjonsløft. Målsettingen er blant annet å utvikle utdanningstilbudet innen innovasjon på tvers av de tre institusjonene og skape felles møteplasser som legger til rette for studententreprenørskap.

Økt antall uteksaminerte kandidater i lektorutdanningene

Antallet kandidater som utdannes på lektorutdanningene ligger høyere enn måltallet, og er forventet å øke fremover som en følge av omdisponeringen av studieplasser fra PPU til femårig integrert lektorutdanning. Fra 2015 til 2020 har antallet plasser på den femårige utdanningen økt fra 90 til 165, og med planer for videre omdisponeringer i 2021. Totalt betyr dette at det etter full utbygging (2026) vil være om lag 1.000 lektorstudenter ved UiB.

Tabell 23. Antallet ferdige kandidater i lektorutdanningene

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
UiB totalt	32	36	34	52	48	55

Samarbeidet med HVL om lærer/lektorutdanning på Vestlandet er videreført i 2020. Målsettingen er å tilby fag til hverandre der institusjonene har komplementær kompetanse, samarbeid om forskning og utviklingsarbeid (FoU) og videreutdanningstilbud. I tillegg planlegges felles opplæring av praksisveiledere.

OPPSUMMERING UTVIKLINGSMÅL 4

UiB er godt i gang med etableringsarbeidet for kunnskapsklyngene og de fleste klyngene ligger godt an i forhold til planer. Av de 6 skisserte klyngen er nå 4 i drift.

Innenfor etter- og videreutdanningen er det vedtatt ny handlingsplan og virksomheten er omorganisert. Til tross for økt aktivitet i form av studenter og omsetning legges til grunn at UiB har et betydelige potensiale for videre vekst innenfor området.

Med 2 nye SFI, samt partnerskap i ytterligere 4 anses denne målsettingen som oppnådd. UiB har nå økt sine målsettinger innenfor området og utviklingsavtalen er justert i forhold til disse.

Innenfor de femårige lektorutdanningene er det fortsatt utviklingspotensiale og grepet som er gjort gjennom omgjøring av PPU plasser forventes å gi økt aktivitet i årene framover.

3.9 ANDRE INTERNE VIRKSOMHETSMÅL

UiB SKAL UTDANNE NORGES MEST ATTRAKTIVE KANDIDATER. INNEN 2022 SKAL 85% AV KANDIDATENE HA RELEVANT JOBB TO ÅR ETTER FULLFØRT UTDANNING

Andel kandidater med relevant jobb

Ifølge Karrieresenterets kandidatundersøkelse fra 2020 hadde 84 % av kandidatene (bachelor-, master- og profesjonsnivå) relevant jobb 2 år etter fullført utdanning, en forbedring på 7 prosentpoeng siden forrige undersøkelse i 2018.

Det er verdt å merke seg at andelen arbeidsledige har falt betydelig siden 2018 blant kandidater med bakgrunn fra MN. Andelen med fast ansettelse er høyest hos kandidater fra JUS og lavest blant kandidater fra MED og KMD. Til gjengjeld driver henholdsvis 16 % og 34 % av kandidater fra sistnevnte fakulteter som selvstendig næringsdrivende

For øvrig påvirker gradsnivå sannsynligheten for å få relevant arbeid i langt større grad enn fakultetstilhørighet. Mens 69% av bachelorkandidatene har relevant arbeid etter 2 år, gjelder det 93% av masterkandidatene og 98% av studenter med profesjonsutdannelse.

Tabell 24. Andel studenter med relevant arbeid 2 år etter gradsavleggelse

	PPU	Bachelor	Master	Profesjon
HF		53 %	98 %	
JUS			98 %	
MN		80 %	95 %	
MED		83 %	98 %	96 %
PSYK	86 %	88 %	79 %	100 %
SV		68 %	90 %	
KMD	100 %	67 %	76 %	
TOTALT	88 %	69 %	93 %	98 %

Av kandidatene i relevant arbeid fikk 85 % tilbud om sin første relevante jobb innen 6 måneder etter avlagt eksamen. Andelen er høyest ved MED med 95% fulgt av MN med 87%. HF har lavest andel med relevant jobb etter 6 mnd.

Fulltidsekvivalente studenter per vitenskapelig ansatt

Antall egenfinansierte studenter ved UiB var høsten 2020 18.600, noe som innebærer en økning på 27 % siden 2014. I samme periode har faglige årsverk kun økt med 17 %, noe som gir en økning i antall studenter per tilsatt. I en tid der vi går mot mer og mer studentaktive undervisnings- og læringsformer er kapasiteten hos de vitenskapelige det viktigste virkemiddelet. Samtidig vil mer tid brukt på undervisning gå utover tilgjengelig forskningstid, og på den måten svekke grunnlaget for god studiekvalitet.

Tabell 25. Fulltidsekvivalente studenter per vitenskapelig årsverk.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
UiB	7,4	7,6	7,7	7,7	7,5	7,8
UiO	7,9	7,5	7,4	7,3	7,2	7,1
NTNU	7,6	9,3	8,8	8,6	8,4	8,4
UiT	7,2	8,0	8,0	7,9	7,5	7,6

UiB SKAL INNEN 2022 VÆRE EN ETTERTRAKTET KOMPETANSEINSTITUSJON SOM HAR STYRKET SINE LANGVARIGE RELASJONER MED MYNDIGHETER, NÆRINGSLIV, KULTURLIV OG SAMFUNNSLIV

UiB har et langvarig faglig engasjement i samfunnsutfordringer som klima, helse, marin, migrasjon og fattigdom. Universitetets arbeid med bærekraftsmålene inngår i denne tradisjonen. Universitetenes rolle som kunnskapsressurs er i økende grad etterspurt fra nasjonale og internasjonale myndigheter og organisasjoner. Dette omfatter formidling, kunnskapsforvaltning og overføring gjennom aktiv samfunnsdeltagelse og rådgivning i komiteer, utredninger og utvalg. UiBs engasjement i bærekraft er et av flere eksempler på hvordan UiB kan utvikle rollen som vitenskapsrådgiver

Samarbeidet med aktører innen helse- og utdanningssektoren – som Helse-Vest, Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune er omfattende, og etableringen av Alrek helseklynge og satsing på lektorutdanningen er viktig. Fylkeskommunen og Bergen kommune er også viktige samarbeidspartnere for UiB. Ikke minst innen skolesektoren er det mange kontaktpunkter. En tydelig trend i utdanningssektoren er mer samarbeid mellom utdanningsnivåene. Det er tre universitetsskoler i Hordaland knyttet til universitetet, og samarbeidet med såkalte partnerskoler er økende.

UiB Alumni satser offensivt på alumner i inn- og utland som universitets ambassadører. Målsettingen med alumnusarbeidet er å:

- styrke UiB Alumni som et nyttig kunnskapsnettverk av og for studenter og alumner
- utvikle Alumni til en stolt ambassadør for UiB, nasjonalt og internasjonalt
- utvikle Alumni til en viktig karrierebygger for studenter og alumner

I 2020 er arbeidet med å utvikle et medlemskort for alumner, opprette flere medlemsfordeler og startet arbeidet med å forbedre eksisterende tiltak som nyhetsbrev og intervju av månedens alumn. Etter en intern kampanje via nyhetsbrev og sosiale medier har over 1 000 alumner lastet ned medlemskortet sitt. Det er inngått samarbeidsavtaler med aktører i Bergen som gir ulike medlemsfordeler. I løpet av 2020 er også synligheten økt og antall sidevisninger var 49.596 mot 36.417 i 2019. Antall unike brukere er økt fra 10.754 til 15.274.

På sosiale medier er kanal Instagram prioritert. Her er antall følgere økt fra 600 i 2019 til 1.500 i 2020.

UiB SKAL BIDRA I DET OFFENTLIGE ORDSKIFTET OG TIL DEN KUNNSKAPSBASERTE SAMFUNNSUTVIKLINGEN GJENNOM GOD FORMIDLING OG DIALOG MED OMVERDENEN. INNEN 2022 SKAL VI VÆRE LEDENDE I NORGE PÅ DIGITAL FORMIDLING

Økende konkurranse om både studenter og forskningsmidler, nasjonalt og internasjonalt, krever en økende satsing på profilering og synliggjøring: av fag, forskningsresultater, læringsmiljø, studentlivet og UiBs betydning for samfunnet rundt. UiB skal vise samfunnsengasjement og ansvar gjennom aktiv dialog med omverdenen. DigUiB-programmet har gjort et viktig grunnlagsarbeid for digitalisering av undervisning og formidling.

Åpenhet, transparens og deling av kunnskap er grunnleggende prinsipper ved UiB. Teknologiske endringer og økt digitalisering har skapt nye muligheter for forskning, utdanning, innovasjon og kunstnerisk utviklingsarbeid. UiBs politikk for åpen vitenskap, som ble vedtatt i 2020, skal bidra til å samordne tjenester og utvikle kompetanse i organisasjonen for å kunne møte nye forventninger og krav til åpen vitenskap. Andelen deponerte artikler er nå på nærmere 90%. UiB er dermed på vei til å oppnå det nasjonale målet om full åpen tilgang innen 2024.

En undersøkelse gjort av Ipsos fra 2020 viser at UiB har et godt og stabilt omdømme. 40 % av befolkningen hadde i 2020 et godt inntrykk av UiB, mens kun 1 % hadde dårlig inntrykk. UiBs største utfordring er imidlertid at hele 59 % av befolkningen verken har et godt eller dårlig inntrykk av UiB, eller ikke svarer på spørsmålet. Tallene er stabile, og det er liten utvikling de siste ti årene.

Bakgrunnstallene viste at manglende kjennskap blant potensielle studenter er UiBs største hinder for en økt studentrekruttering. Rekrutteringsarbeidet ble på denne bakgrunn forsterket og i samarbeid med reklamebyrået Try ble kommunikasjonskonseptet «Verden trenger tankene dine» etablert. Gjennom denne skal UiB på en enhetlig og gjenkjennelig måte kunne kommunisere hele bredden av universitetets virksomhet.

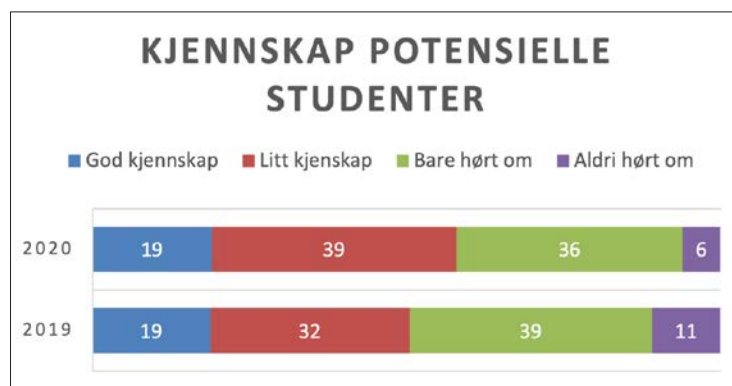
Kampanjen ble bygget på kommunikasjonskonseptet og målet var å øke andelen som kjenner til UiB, slik at utvalget av potensielle søkere økte.

En effektmåling av kampanjen viste at

- 22 % av respondentene oppgir at reklamen har gitt et mer positivt inntrykk av UiB.
- 13 % oppgir at reklamen fikk de til å oppsøke mer informasjon.
- 17 % sier at det er mer sannsynlig at de vil vurdere UiB etter å ha sett reklamen.
- 77 % av de som har sett reklamen synes det er tydelig at UiB er avsender.

Blant de som vurderer utdanning i aldersgruppen 18-25 er kjennskapen imidlertid økt med 7 prosentpoeng fra 2019, slik at 58 % nå har kjennskap til UiB, jf. figur 17.

Figur 17. Kjennskap til UiB, Potensielle studenter

Nasjonalt var økningen i Samordna opptak 9 %. UiB økte med 11. På de toårige masterstudiene økte UiB med 20 %. Undersøkelser IPSOS gjennomførte for UiB viser at pandemien har påvirket søkertallene, men like viktig, kampanjearbeidet har blitt lagt merke til, og ført til flere søkere.

Omfanget av populærvitenskapelig virksomhet

Daglig opptrer forskere og fagfolk fra UiB i ulike medier, og gjennom å tilby medietrening er målet å gjøre forskerne tryggere i denne rollen for å kunne bruke medieplattformer best mulig for å nå ut med kunnskap og berike samfunnsdebatten. UiB jobber aktivt opp mot store mediebedrifter for å finne gode samarbeidsformer og veier ut i det offentlige ordskiftet.

Både gjennom tradisjonelle medier og sosiale medier jobber UiB aktivt for å nå ut med forskning bredt og på en forståelig og engasjerende måte. Podkasten Popviten er blitt tatt svært godt imot av publikum. Podkasten blir også publisert på Forskning.no og kan vise til gode lyttertall. Her blir aktuelle og til dels kompliserte tema forklart på en underholdende og lettforståelig måte. Podkastmarkedet er i svært rask vekst, spesielt i de yngre målgruppene.

Det blir også lagt til rette for å nå ut med forskning og delta i det offentlige ordskiftet gjennom inviterende arrangementer. Som en god arena for formidling og dialog, bidrar dette til den kunnskapsbaserte samfunnsutviklingen og til å nå ut med kunnskap fra og om UiB.

Seminarserien UiB Innsikt og andre arrangementer, som i 2020 i hovedsak har vært digitale, er nådd ut til et stort publikum. På denne måten har UiB deltatt i det offentlige ordskiftet, og gitt en god arena for dialog som også bidrar til en kunnskapsbasert og opplysende samfunnsdebatt.

Synlighet i media

UiB sin synlighet i media teller rundt 16.000 registrerte redaksjonelle saker totalt i 2020. Det har vært en liten økning i andel saker i riksdekkende presse, og en svak prosentvis vekst i etermedia, dvs. tv/radio-dekning. Flest oppslag er det i medier i Vestland fylke, men det er også en god andel redaksjonelle saker i riksmedier.

Svært mye av den populærvitenskapelige virksomheten ved UiB skjer i regi av den enkelte forsker eller forskermiljø. Det legges også til rette for en rekke sentrale tiltak som styrker UiBs dialog med, og formidling, til samfunnet. Universitetets satsing på open access publisering vil bidra til at forskningen gjøres lettere tilgjengelig for en større brukermasse.

UiB produserer nå i økende grad innhold spesielt for sosiale medier, og har med dette økt gjennomslagskraften spesielt på Facebook og Twitter gjennom det siste året. UiB har over 60.000 følgere på Facebook (økning på om lag 5.000 fra 2019). Også på Twitter fortsetter veksten og 24.200 følger UiB sin offisielle Twitter-konto, en økning på 1.200 siden 2019. I tillegg spiller flere fagmiljøer og enkeltpersoner en viktig rolle som aktive ambassadører for UiB på Twitter.

Satsingen på Instagram har resultert i en rask økning av unge følgere. I dag har kontoen 10.500 følgere, en økning på 3.500 fra 2019.

UiB.no er UiBs viktigste kommunikasjonskanal med mer enn 47,5 mill. sidevisninger i løpet av 2020, en økning på 2,5 mill. visninger fra 2019. Majoriteten av sidevisningene er studieinformasjon. Tabellen viser de mest trafikkerte områdene (eksterne brukere). Studieinformasjon markert med rødt.

Figur 17. Sidevisninger, UiB

(* Eksterne brukere)

Store Norske Leksikon (SNL) er Norges største nettsted for forskningsformidling, med 3,1mill. unike brukere i måneden og 550.000 leste artikler hver dag. UiB er ett av medlemmene i Foreningen Store norske leksikon og medeier av leksikonet. De siste årene har UiB drevet utstrakt formidlingsarbeid gjennom SNL. Ved utgangen av 2020 hadde SNL 68 av 922 fagansvarlige fra UiB. Disse har ansvar for 159 fagområder og 8.670 artikler. UiBs artikler i leksikonet ble lest ca. 6,1 millioner ganger i 2020. Det er en økning på 12 % fra 2019.

Med koronapandemien som har satt begrensninger for hvor mange som kan samles fysisk, har man vært nødt til å tenke nytt og kreativt for å finne gode løsninger for hybride og digitale arrangement. Arrangementene er en viktig arena for utadrettet formidling, omdømmebygging og kunnskapsbaserte bidrag i samfunnsdebatten. Gjennom å se på muligheter i stedet for begrensninger ved en digitalisering, og en satsing på god produksjon og formidling tilpasset et digitalt publikum, er rekkevidden og engasjementet knyttet til eksempelvis de årlige Aarebrot-forelesningen og SDG-konferansen har vært større enn noen gang. Aarebrot-forelesningen har med over 10.000 seere, mer enn doblet det digitale publikumstallet fra året før. SDG-konferansen kan skilte med rekorddeltagelse med 2.600 deltagere fra mer enn 100 ulike land. Målrettet bruk av sosiale medier har her vært et viktig virkemiddel i å skape synlighet og engasjement.

Samarbeid med andre institusjoner i sektoren om å gjøre Khrono som nasjonal avis er har gjort at den tidligere universitetsavisen På Høyden er lansert som intern kommunikasjonskanal. Etter nylanseringen har På Høyden hatt gode lesertall med nesten 160.000 sidevisninger fra lansering og ut året, og over 2.000 aktive brukere i løpet av en uke i oktober 2020. På høyden utkommer med ukentlige nyhetsbrev med 1.244 mottakere og skal være en arena for interne nyheter om stort og smått, samt en viktig lokal debattarena.

UNIVERSITETET I BERGEN SKAL HA RETT KOMPETANSE, GODT SAMSPILL MELLOM FAGLIGE, ADMINISTRATIVE OG TEKNISK ANSATTE OG EFFEKTIVE ARBEIDSPROSESSER FOR Å NÅ UNIVERSITETETS FELLES MÅL

Digitalisering og bruk av ny teknologi fremmer innovasjon i både forskning, utdanning, formidling, forvaltning og administrasjon. Arbeidet med digitalisering av universitetets ulike samlinger skal gjøre samlingene bedre tilgjengelig for flere grupper i samfunnet.

Innen undervisning har UiB startet arbeidet med å tilgjengeliggjøre tredjeparts programvare som en skytjeneste, smidig og sømløst gjennom UiBs læringsplattform og digitale eksamensløsning, samt et integrert og tverrfaglig støttetilbud til utvikling av undervisning i UiB læringslab. Administrativt forbereder organisasjonen overgangen til nye løsninger for økonomi- og lønns-system og sak/arkiv ved å digitalisere og standardisere enkelte arbeidsprosesser innen disse feltene.

Prosjekt Digital Kompetanse følger opp UiBs digitaliseringsstrategi. Her legges rammene for det videre arbeidet med kompetanseutvikling og bruk av digitale arbeidsverktøy og prosesser, både for ledere og medarbeidere ved UiB. Det har ellers vært arbeidet med intern kommunikasjon, bevisstgjøring, opplæring og erfaringsinnhenting som grunnlag for det videre arbeidet med kompetanseheving og lederutvikling innen digitalisering.

UiB bidrar til realisering av digitaliseringsstrategien for sektoren blant annet med sterkt engasjement i de nye styringsorganene i Unit og at UiB tar et nasjonalt ansvar gjennom realisering av nye administrative løsninger i BOTT-regi. Se omtale under kapittel 4.2.

Gjennom satsingen UiB tjenesteutvikling innfører UiB nye metoder for smidig, rask og brukernær tjenesteutvikling og innovasjon. Programmet tilbyr kompetanseutvikling og fasilitering til støtte for kjernevirksomheten og for prioriterte tjenesteområder. I 2020 er det gjennomført egne program for tjenesteinnovasjon for administrativt ansatte, og opplæringstilbud knyttet til smidige utviklingsmetoder er gjennomført for alle fakultetene.

Porteføljen av slike tilbud utvides stadig og høsten 2020 startet UiB et eget samarbeid med forskere ved NHH om effektiv oppstart av team, prosjekt og grupper; «Start smart». Programmet har vekket interesse utenfor UiB blant andre institusjoner i sektoren og i offentlig sektor for øvrig. Arbeidet med samling av sentral administrasjonen i et felles moderne bygg fra 2023 er en sentral del av tjenesteutviklingsprogrammet og tilrettelagte arealer for etter- og videreutdanning og livslang læring vil utgjøre en sentral og viktig del av denne satsingen.

Utvikling i forholdstall mellom vitenskapelig og adm/tekniske stillinger

Forholdstallet mellom vitenskapelig tilsatte og tilsatte i teknisk/administrative stillinger har vært svært stabilt i perioden 2015 - 2020. Totalt er det om lag 1,5 vitenskapelig årsverk per teknisk/administrative årsverk i 2020. Det er imidlertid forskjeller mellom fakulteter med stort innslag av tekniske stillinger som MED og MN og fakultet med færre tekniske stillinger.

Gitt universitetets strategier og målsetninger om økt handlingsrom for faglig aktivitet, skal utviklingen i forholdstallene følges med en ambisjon om økning på institusjonsnivå.

Tabell 26. Forholdstall mellom vitenskapelig og teknisk/ administrativt personale

Fakultet	2015	2016	2017	2018	2019	2020
HF	3,5	3,6	3,5	3,9	4,1	4,0
JUS	3,4	3,1	2,6	2,6	2,9	3,3
MN	2,5	2,4	2,6	2,5	2,6	2,4
MED	1,7	1,7	1,6	1,6	1,8	1,8
PSYK	2,3	2,4	2,7	3,2	3,0	3,0
SV	3,7	3,6	4,2	3,9	3,9	3,8
KMD	3,7	3,6	2,0	2,3	2,3	2,5
UIB TOTALT	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5

*UiB totalt inkluderer administrative avdelinger

4. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

4.1 OVERORDNET VURDERING AV INTERNKONTROLL

Universitetet i Bergen har gjennomgående stor oppmerksomhet på å etablere systemer og å gjennomføre nødvendige aktiviteter slik at kravene til styring og kontroll oppfylles, slik disse framkommer av Økonomireglementet §4 og §14 og Bestemmelsene punkt 2.5 om Intern kontroll. Den overordnede vurdering er at UiB har rimelig god styring og kontroll med virksomhetene.

Ved inngangen til 2020 gjennomførte Universitetsdirektørens ledergruppe en overordnet risikovurdering av både sektormålene, virksomhetsmålene for UiB og Universitetsdirektørens resultatmål. Med dette som utgangspunkt ble fakultetene og avdelingene spesielt bedt om å ha oppmerksomhet på følgende områder i 2020.

- Øke BOA generelt og sikre flere ERC tildelinger spesielt
- Studieprogrammene, øke gjennomstrømning og videreutvikling av studieprogrammer innen våre strategiske satsinger
- IKT-sikkerhet og personvern

I tillegg til dette ble fakultetene og avdelingene bedt om å identifisere evt. andre risikoområder innenfor eget ansvarsområde. Prosjektet Sikring av samlinger er særskilt trukket frem.

Ledelsesforankring er sentralt og i årshjulet ligger det inne aktivitet som vil involvere ledelse på ulike nivå i organisasjonen. I 2021 blir helhetlig internkontroll introdusert som obligatorisk aktivitet for alle fakultetene. For å lykkes med dette må det fortsatt uttrykkes tydelighet i lederlinjen for å bidra til vilje og evne til å gjennomføre helhetlig internkontroll.

ROS-analyse for utvalgte hendelser på virksomhetsnivå for UiB ble revidert i desember 2019 og har vært gjeldende for 2020. De seks hendelsene som er blitt revidert i Virksomhets ROS 2020 er;

- «Bussulykke med UiB-studenter»
- «Cyberangrep»
- «Ekstremvær»
- «Uetisk forskningspraksis»
- «Biologiske faktorer på avveie»
- «Epidemi»

Det er laget oppfølgingsplaner for virksomhetsROS-en og basert på tilbakemeldinger skal det utarbeides en justert oppfølgingsplan våren 2021.

Den planlagte samvirkeøvelse med Bergen kommune høsten 2020 ble avlyst på grunn av koronapandemien. Det er etter dette ikke gjennomført øvelse i den sentrale beredskapsledelsen i 2020.

Flere lokale beredskapsøvelser er også avlyst i 2020, men noen øvelser har likevel blitt gjennomført. Øvelsene blir evaluert i etterkant og ved behov justeres beredskapsplanverket med tilhørende tiltakskort for ulike funksjoner. Disse dokumentene og lagres i krisehåndteringssystemet CIM.

UiB har i flere perioder i 2020 mobilisert beredskapsfunksjonen som følge av koronapandemien og gjennomført fortløpende evalueringer og justeringer i beredskapshåndteringen av denne. En større «midtveiseevaluering» av pandemihåndteringen er også gjennomført og skal følges opp for en eventuell ytterligere justering.

I Riksrevisjonens Revisjonsrapport for 2019 om samfunnssikkerhet og beredskap ved universiteter og høyskoler vises det til at UiB har vesentlige mangler knyttet til evaluering og oppfølgingsplaner etter øvelser samt dokumenterte handlingsplaner til ROS.

UiB har i evaluering og oppfølging av øvelser og ROS benyttet egne maler og vil i oppfølgingen av revisjonens merknader justere disse opp mot det malverket som Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap bruker, og som har dannet grunnlaget for gjennomgangen i revisjonen.

INTERNKONTROLL

Internkontroll er et linjeansvar og UiB er underlagt krav om internkontroll på ulike områder. Det gjennomføres årlige aktiviteter innenfor flere internkontrollregimer ved UiB, og noen av disse har lang historie; Systematisk HMS-oppfølging og Styringssystem for informasjonssikkerhet og internkontroll. Våren 2020 ble også Styringssystem for sikring av bygg og verdier utarbeidet. Dette vil legge føringer for internkontroll som skal etableres på dette området. Aktiviteter og ambisjon for dette vil konkretiseres i 2021.

I 2020 er det jobbet for en klarere overbygning for utøvelse av en mer helhetlig internkontroll. Dette gjelder både å etablere systematisk oversikt over de internkontrollregimer som finnes og dokumentasjon og kontroll av oppfølgingen av disse. Dette er et område som har utviklingsmuligheter og som vil ha økt oppmerksomhet i 2021.

Internrevisjon

Internrevisjon-aktiviteter har som formål å kontrollere at internkontrollen som gjennomføres er tilfredsstillende, og resultatene av dette skal rapporteres til Styret. UiB-styret har vedtatt at internrevisjonen skal organiseres ved kjøp av tjenester, såkalt full utkontraktering, og UiB har inngått slik avtale med PwC.

I 2020 har internrevisjonen levert rapporter på følgende områder:

- Ledelsessystemer og rutiner knyttet til planlegging og gjennomføring av større byggeprosjekter
- Ledelsessystemer og rutiner knyttet til mobbing og trakassering
- Test av informasjons- og cybersikkerhet
- Digital eksamen, rutiner for avvikshåndtering

Planlegging og gjennomføring av byggeprosjekter

Internrevisjonen har foretatt en gjennomgang av virksomheten vedrørende ledelsessystemer og rutiner knyttet til planlegging og gjennomføring av større byggeprosjekter. Videre har internrevisjonen foretatt en oppfølging av internrevisjonsrapport 2017 for å få oversikt over hvordan UiB har fulgt opp denne.

Internrevisor har også gjennomgått Alrek prosjektets tiltak for å hindre og avdekke arbeidslivskriminalitet og har vurdert UiB sine rutiner til å være gode.

Internrevisjon konkluderer med at UiB har fulgt opp og iverksatt og jobbet godt med tiltak for de anbefalingene som fremkom av internrevisjonens rapport fra 2017. Internrevisor er av den oppfatning at UiB har fått vesentlig større skriftlighet og krav til dokumentasjon på alle byggeprosjekter. I tillegg arbeides det med digitalisering av prosesser som vil forbedre dette ytterligere.

I forhold til 2020 revisjonen følges følgende punkter opp:

- Utarbeidelse av nye leveranseavtaler som definerer ansvar, og kvalitet og omfang på tjenester knyttet til drift og utvikling av eiendomsmassen.
- I forhold til brukerprosesser og ansvar skal veileder for Brukermedvirkning ved Byggeprosjekter revideres.
- Arealgruppen i eiendomsavdelingen er styrket med god kompetanse på brukerkoordinering og arkitektfaglig kompetanse for god organisering og styring og at tiltak for erfaringstilbakeføring etableres.
- I arbeidet med å sikre samfunnsmessig måloppnåelse har en i samarbeid med fakultetet under ansettelse en klyngefasilitator i full stilling for Alrek Helseklynge. Basert på dette vil en vurdere tilsvarende funksjoner for de andre større klyngene som er under utvikling.

Ledelsessystemer og rutiner knyttet til mobbing og trakassering

Internrevisjonens overordnede vurdering er at det er positivt at UiB har satt søkelys på mobbing og trakassering og at saker skal håndteres så lavt ned i organisasjonen som mulig for å få raske og gode prosesser, samtidig som eskaleringsmuligheten bevares der det er behov.

Revisjonsrapporten er fulgt opp gjennom følgende tiltak:

- Regelverk er oppdatert og oppdateringer publisert i universitetets regelsamling
- Meldingssystemet er videreutviklet og det er gjort tiltak for å sikre bedre informasjonen
- Opplæring er satt i system og det er utarbeidet nytt opplæringsprogram. Alle ledere ved UiB skal nå gjennomgå obligatorisk opplæring i HMS.
- Internkontroll sikres gjennom årlig HMS- rapportering

Digital eksamen

PwC gjennomførte våren 2020 internrevisjon av digital skoleeksamen for å vurdere UiBs rutiner for drift, sikkerhet og avvikshåndtering under eksamen. Internrevisjonen har hatt fire fokusområder:

- Rutiner for rapportering, håndtering og oppfølging av avvik under eksamen.
- Ansvarsfordeling mellom involverte parter og utfordringer knyttet til eksamen.
- Rutiner hos systemleverandør for avviks- og endringshåndtering, overvåkning, redundans og preventive tiltak for å hindre feil og avbrudd i eksamenssystemet under eksamen.
- Preventive tiltak ved IT-avdelingen (ITA) for å hindre driftsavbrudd under eksamen, samt rutiner for hendelses- og avvikshåndtering.

Anbefalingene i rapporten er i stor grad sammenfallende med planlagt eller igangsatt arbeid ved UiB, men gir også nye og nyttige innspill for videre forbedringsarbeid. Dette gjelder for eksempel oppfølging av driftsavtalen mellom UiB og Inspira AS.

4.2 OPPFØLGING AV DIGITALISERINGSSTRATEGIEN FOR UNIVERSITETS- OG HØYSKOLESEKTOREN

Universitetet i Bergen følger opp digitaliseringsstrategien både gjennom en betydelig innsats i nasjonale prosjekter, som aktiv deltager i styringsstrukturen underlagt Digitaliseringsstyret og gjennom aktiv deling av egne løsninger. I nært samarbeid med BOTT institusjonene har UiB en ledende rolle med utvikling av DFØ nye tjenester til sektoren innen økonomi og lønn. UiB har også tatt på seg det ansvar, og den risiko det er å være først ute med å ta i bruk de nye tjenestene fra DFØ. Videre arbeider UiB tett sammen med Uninett AS for å realisere ny felles løsning for brukeradministrasjon og tilgangsstyring i universitets og høyskolesektoren, der UiB etter planen vil være første institusjon til å ta i bruk den nye løsningen. Videre har UiB et aktivt initiativ for å dele våre løsninger for digital undervisning til sektoren blant annet den såkalte Tredjepartsportalen der institusjoner som representerer over 50% av studentmassen har bedt om opsjon på løsningen. UiB både bidrar til realisering av nye fellesløsninger og deler de innovative løsningene som utvikles lokalt. UiB er også en bidragsyter innen forsterking av sektorens felles infrastrukturløsninger gjennom Sigma2-samarbeidet

4.3 INFORMASJONSSIKKERHET

UiB følger opp og rapporterer om informasjonssikkerhet i tråd med sektorens styringsmodell og i henhold til UiBs Styringssystem for informasjonssikkerhet og personvern. Styringssystemet har blitt forsterket i 2020 med tydeliggjøring av ansvar og myndighet i underliggende dokumenter samt at UiB legger Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) sine grunnprinsipper for informasjonssikkerhet til grunn i sitt arbeide, så langt dette er formålstjenlig. Universitetet har vektlagt informasjon og holdningsarbeid og ser en økende bevissthet og oppmerksomhet på området. Operativ sikkerhet er styrket gjennom realisering av flere sikkerhetstiltak og sikkerhetsløsninger. Våren 2020 ble det gjennomført en internrevisjon knyttet til informasjonssikkerhet der funn ble fulgt opp.

4.5 LIKESTILLING, MANGFOLD, DISKRIMINERING OG TILGJENGELIGHET

Selv om mye er oppnådd, har UiB fortsatt utfordringer knyttet til kjønnsbalanse i vitenskapelige toppstillinger. Rekruttering av kvinner til professorstillinger og faglige lederstillinger har derfor vært et viktig satsingsområde de siste fire årene. Det er et mål at kvinner skal utgjøre 50 % av nytilsatte i alle vitenskapelige stillinger ved UiB i løpet av planperioden 2017-2020.

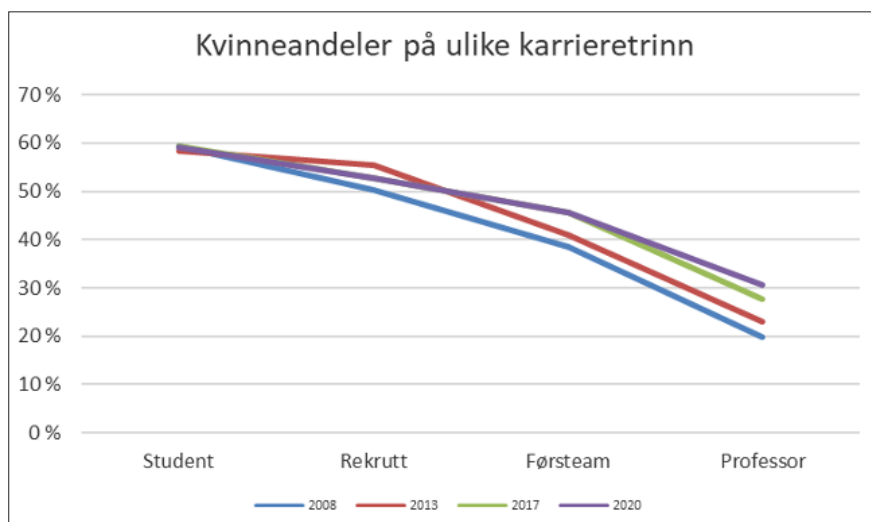
Kvinner utgjør i dag 46 % av alle ansatte i undervisnings- forsknings- og formidlingsstillinger. De tre siste årene har andelen kvinner blant professorene økt fra 27 % til 31 %. Blant førsteamanuensene er kvinneandelen 47%.

Både for professor og førsteamanuensis- stillingen er det imidlertid mellom fagfeltene. PSYK har for eksempel en kvinneandel på 62% for førsteamanuensisene og 52% i professorstillingene, mens tilsvarende tall ved MN er 32% og 16%.

Andel kvinner blant stipendiatene er 55 %, mens andel kvinner blant postdoktorene er i 2020 på 47 %.

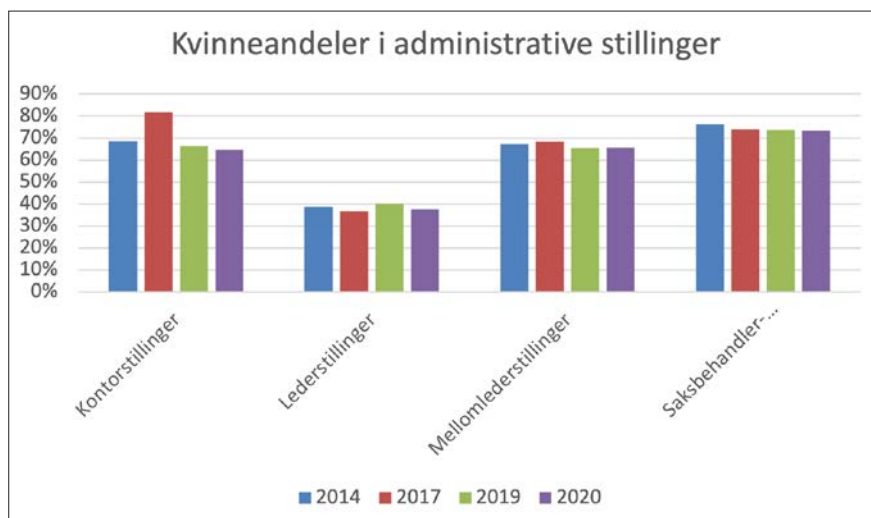
Kvinneandelen blant studentene er stabil på rundt 60 %. Innenfor de største profesjonsfagene er det fremdeles kvinnedominans. I 2019 innførte UiB derfor kjønnspoeng ved opptak til psykologistudiet som et tiltak for å rekruttere flere mannlige studenter. Andelen mannlige studenter ved opptaket høsten 2020 utgjorde 26%, en økning fra 23% høsten 2019. Det er likevel et stykke igjen til målsettingen om at 30% av studentene ved psykologistudiet skal være menn. Høsten 2020 var denne andelen 20%.

Figur 18. Kvinneandeler på ulike karrieretrinn

I 2020 utgjorde kvinner om lag 72 % av den administrative staben på UiB, de fleste i saksbehandler- og utrederstillinger. På mellomledernivå har UiB 58 % kvinner, mens kvinner innehar 38 % av de høyere lederstillingene. Innen faglig ledelse finner vi én kvinne blant syv dekaner, mens de fire lederne for fremragende forskningssentre alle er menn. Kvinner utgjør 39 % av instituttlederne.

Figur 19. Andel kvinner i ulike administrative stillinger ved UiB i årene 2014 - 2020

Universitetets arbeid innenfor feltet likestilling og mangfold for perioden 2017 – 2020 er oppsummert i to handlingsplaner: Handlingsplan for likestilling mellom kjønnene og Handlingsplan for mangfold og inkludering. Tiltakene i planene er konsentrert rundt følgende innsatsområder; kjønnsbalanse og likestilling i forskning og utdanning, likestillingsfokusert ledelse og holdningsskapende arbeid og et studie- og arbeidsmiljø preget av mangfold, inkludering og likeverd.

Begge handlingsplanene er nå under revisjon og arbeidet skal ferdigstilles i løpet av våren 2021. I den sammenheng skal også organiseringen av likestillings- og mangfoldsarbeidet ved UiB vurderes, herunder mandat og sammensetning av universitetets likestillingskomite.

Universitetsstyret setter hvert år av midler til oppfølging av handlingsplanene og andre likestillingstiltak. Årlig legges det frem en rapport for universitetsstyret med status for likestilling, mangfold og inkludering ved UiB: kjønnsfordeling på alle stillingsgrupper, fagfelt og blant studentene, nytilsetninger, lønnsstatistikk, fravær ved sykdom og omsorgsarbeid, aldersfordeling, tilsatte med utenlandsk bakgrunn mv. Rapporten³ oppsummerer også arbeidet med handlingsplanene, hva som er oppnådd og hvilke utfordringer som gjenstår. Det utarbeides også en årlig statistikk for likestilling.⁴

Likestilling- og mangfoldsledelse innarbeides i alle ledelsesprogram, likestillingskompetanse etterspørres ved tilsetninger i lederstillinger og det arrangeres årlige opprykkskurs for å styrke rekrutteringen av kvinner til professorstillinger. Av øvrige tiltak som er gjennomført er kvalifiseringsstipend, støtte til faglige reiser eller lederkurs, nettverksbygging. Det gis insentivmidler ved ansettelse av kvinner som professor II /førsteamanuensis II i mannsdominerte fagmiljøer. Det er særlig realfagene og samfunnsvitenskapene som benytter seg av disse tiltakene.

Arbeidet med universell utforming av bygninger, læringsmiljøet og campusområdet er en viktig del av tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne. Det er innført en årlig ordning med kvalifiseringsstipend til vitenskapelig ansatte med funksjonsnedsettelse og trainee- ordninger som kan være portåpnere til arbeidslivet. Internasjonalt senter gir service og tilrettelegging for utenlandske ansatte og studenter. Et annet prioritert område er rekruttering av flyktninger og personer med innvandrerbakgrunn.

Handlingsplanene inneholder også tiltak for å bedre det psykososiale arbeids- og læringsmiljøet. Det skal settes i gang kurs for å LHBTI-sertifisere universitetet i tråd med regjeringens handlingsplan mot diskriminering på grunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsstrykk. Kompetansen som Skeivt arkiv besitter skal bidra til å skape større toleranse for mangfold.

#Metoo - kampanjen har ført til økt oppmerksomhet rundt ulike former for trakassering blant studenter og ansatte. UiB har intensivert informasjonsarbeidet, særlig i forhold til ledere på ulike nivåer, men også til den enkelte ansatte og student.

3 [NOTAT \(uib.no\)](#)

4 [Likestillingsstatistikk 2019.pdf \(uib.no\)](#) [NOTAT \(uib.no\)](#)

4.6 INKLUDERINGSDUGNADEN OG 5 % MÅLET

I følge regjeringens inkluderingsdugnad er det en målsetting at minst 5 % av nyansatte skal være personer med nedsatt funksjonsevne eller hull i CVen.

I 2020 var under 1% av tilsettingen ved UiB personer med hull i CVen eller nedsatt funksjonsevne. Effektiviseringskrav, budsjettkutt og begrensinger i bruk av midlertidige stillinger gjør at det fortsatt vil være utfordringer knyttet til å nå målsettingene for dette arbeidet. For de vitenskapelige stillingene er CV og ikke minst vitenskapelig produksjon med vekt på de siste årene grunnleggende kvalifikasjonskrav. Også i administrative og tekniske stillinger stilles det høye utdanningskrav og krav om relevant erfaring.

UiB har avsatt omstillingsmidler i form av lønnstilskudd over 2 år som mellom annet kan tildeles enheter som rekrutterer fra målgruppen. Samtidig jobbes det med holdningsskapende og bevisstgjørende rekrutteringsarbeid med fokus på hvordan UiB kan fremstå som mer inkluderende i utlysning av stillinger.

I 2020 UiB har vært pilot i et forsøk med anonyme søknader i staten. Vitenskapelige stillinger er imidlertid unntatt anonymisering. Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) gjør nå en evaluering av forsøket og behandling av dataene fra alle virksomhetene som deltok.

UiB har til nå i all hovedsak rekruttert lærlinger direkte fra videregående opplæring etter fullført VG2. Hovedandelen av lærlingene er innenfor kontor- og administrasjonsfag og ellers har UiB tatt inn lærlinger på IKT-servicefag og byggdrifterfag og laboratoriefag. Blant søkerne er det imidlertid også mange som ikke har relevant videregående opplæring og som har stått utenfor skole- og arbeidsliv i mer enn to år. Som del av arbeidet med inkluderingsdugnaden vil UiB vurdere å ta inn flere søkere innenfor denne målgruppen i tiden fremover.

Regjeringen har nylig besluttet å endre reglene for ansettelse i staten som kan gjøre det enklere å rekruttere personer i målgruppen.

5. VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER

5.1 PLANER FOR VIRKSOMHETEN OG STYRINGSPARAMETERE FOR 2020

Universitetet i Bergen sin rolle som et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet innenfor en rekke fagområder skal videreutvikles og styrkes. Slik kan UiB best fremstå som et offensivt, utadvendt og samfunnsengasjert universitet. UiB skal frambringe kunnskap og innsikt gjennom nyskapende forskning av høy kvalitet og internasjonalt format. Kunnskapen skal formidles og videreutvikles gjennom forskningsbasert og studentaktiv undervisning. Dette gjør kandidater utdannet ved UiB til viktige bidragsyttere i å forme framtidens samfunn gjennom bruk og utvikling av ny kunnskap, og UiB til en viktig kultur- og verdibærer.

Universitetets reviderte strategi «Kunnskap som former samfunnet» – setter rammene for universitetets prioriteringer i 2020. Dokumentet er et verdidokument for hele universitetet der realiseringen av mål og ambisjoner er avhengig av et vedvarende engasjement og eierskap blant alle våre ansatte og studenter.

Regjeringens reviderte Langtidsplan for forskning og høyere utdanning, som ble lansert i oktober 2018, passer på et overordnet nivå godt inn med hensyn til profilen ved UiB og våre strategiske satsinger. De fem langsiktige satsingene overlapper for en stor del UiBs aktiviteter. Humaniora og samfunnsvitenskapen får en betydelig større plass i planen enn tidligere. Bærekraftsmålene fremheves som sentralt bakteppe for den reviderte planen. Langtidsplanen legger også opp til et IKT-løft, blant annet ved å styrke grunnleggende forskning. Samtidig er ambisjonene om å utvikle fremragende fagmiljøer med som et overordnet, langsiktig mål.

Tilretteleggende aktiviteter i strategien beskriver hvilke innsatsområder, planer og ressurser som skal til for at UiB skal nå sine mål innen 2022.

HOVEDMÅL OG REVIDERTE DELMÅL FOR PERIODEN 2020 – 2022

UiB skal utvikle flere fremragende forskningsmiljøer. Innen 2022 skal alle våre fakulteter ha fagmiljøer i verdensklasse og flere fagmiljøer av høy internasjonal standard.

Dette skal vi oppnå:

- Ved å ivareta og utvikle sterke fagdisipliner innen et bredt utvalg av fagområder og prioritere grunnleggende forskning. Våre forskere skal publisere i høyt anerkjente kanaler, og arbeide for gjennomslag i nasjonale og internasjonale forskningsprogrammer.
- Ved å ha internasjonalt sterke og attraktive doktorgradsutdanninger som utdanner forskere med høy faglig og etisk standard.
- Ved å styrke den faglige utviklingen innenfor satsingsområdene våre, profilere dem og utvikle deres tverrfaglige potensiale.

- Ved å utvikle tverrfaglig forskning og samarbeidsformer som utnytter breddeuniversitetets fortrinn.
- Ved at kunnskap og kompetanse deles åpent. Vi skal legge til rette for åpen tilgang til og bruk av forskningsresultater, - data, - publikasjoner og læringsressurser.
- Ved å ha fagkulturer med tydelig oppmerksomhet på etikk, ledelse-, og karriereutvikling.
- Vi skal prioritere rekruttering for å bygge solide forskningsmiljøer.

UiB skal utdanne attraktive kandidater. Innen 2022 skal 85 prosent av kandidatene ha relevant jobb to år etter fullført utdanning.

Dette skal vi oppnå:

- Ved å ha ambisiøse, forskningsbaserte studietilbud som aktivt involverer studentene og fremmer kandidatenes kritiske tenkning, selvstendighet og omstillingsevne.
- Ved å skape fysiske og digitale læringsarenaer som fremmer faglig integrasjon og motiverer studentene til innsats.
- Ved å satse på målrettet studentrekruttering i hele bredden av universitetets utdanningstilbud og systematisk formidle kandidatenes kompetanse til arbeidsmarkedet.
- Ved å øke antallet fullførte mastergrader markant. Frem til 2022 skal vi oppnå betydelig større gjennomføring blant våre bachelor- og mastergrads-kandidater.
- Ved å ta ansvar for samfunnets behov for livslang læring gjennom en systematisk utvikling av attraktive etter- og videreutdanningstilbud.
- Ved å ha et utbredt samarbeid med de beste utdanningsinstitusjonene internasjonalt. Innen 2022 skal minst 40 % av kandidatene våre ha et utvekslingsopphold som en del av graden sin.
- Ved å prioritere skole- og praksissamarbeid og bedre koordinering mellom fagdisiplin, didaktisk og pedagogisk kompetanse skal vi bli ledende i landet på lektorutdanning.
- Ved å integrere digitale ferdigheter og digital dannelse i alle våre studier.

UiB skal innen 2022 være en ettertraktet kompetanseinstitusjon som har styrket sine langvarige relasjoner med omverden.

Dette skal vi oppnå:

- Ved å være en tydelig premissleverandør for forsknings- og kunnskapspolitikk skal UiB bidra med kunnskap som former samfunnet.
- Ved å drive innovasjon og legge til rette for entreprenørskap. Gjennom samarbeid med omverden skaper vi nye prosesser, teknologi og produkter og bidrar til et omstillingsdyktig samfunn.
- Ved å samarbeide med omverden om å utvikle kunnskapsklynger, forskningsprosjekter, studieprogrammer og praksis i studiene.
- Ved strategisk samarbeid med NORCE om eksternt finansiert forskning av høy kvalitet som fremmer nyskaping og omstilling i samfunnet.
- Ved å være en attraktiv samarbeidspartner for kunst- og kulturinstitusjoner og en ledende drivkraft i å videreutvikle Bergen som kunnskapsby.
- Ved at vår kompetanse og vårt kritiske perspektiv bidrar til en bærekraftig samfunnsutvikling og adresserer målene i Agenda 2030. Gjennom å tilby vitenskapelig rådgivning svarer vi på samfunnets behov for kompetanse, kunnskap og løsninger

UiB skal bidra i det offentlige ordskiftet og til den kunnskapsbaserte samfunnsutviklingen gjennom god formidling og dialog med omverdenen. Innen 2022 skal vi være ledende på digital formidling.

Dette skal vi oppnå:

- Ved å prioritere forskningsformidling og fremme en ytringskultur som bygger på forskningsbasert kunnskap og saklig argumentasjon.
- Ved kritisk kunnskapsformidling og aktiv bruk av ulike typer formidlingskanaler skal vi styrke og synliggjøre UiBs rolle for demokrati og samfunnsutvikling.
- Ved å skape flere viktige møteplasser og digitale kanaler for faglig formidling, kritisk tenkning og samfunnsdebatt.
- Ved å videreutvikle Universitetsmuseets og Universitetsbibliotekets rolle som arenaer for forskningskommunikasjon og prioritere digitalisering av våre vitenskapelige samlinger.

TILRETTELEGGENDE AKTIVITETER FOR PERIODEN 2020 – 2022

UiBs ambisjon er å være et internasjonalt forskningsuniversitet og en sentral premissleverandør i utformingen av dagens og morgendagens samfunn. UiBs tilretteleggende aktiviteter og virkemidler for å nå strategiens mål og visjoner er konkretisert i tiltaksplaner, handlingsplaner og delstrategier.

Rekruttering og kompetansebygging

For et universitet er menneskene den viktigste ressursen. Målrettet rekruttering av studenter og ansatte og systematisk medarbeiderutvikling er avgjørende for at UiB skal nå strategiens mål. I strategiperioden vil følgende virkemidler prioriteres:

- Utvikle tiltak for mer målrettet studentrekrutteringen
- Videreutvikle en helhetlig lønnspolitikk
- Styrke mottaket av nytilsatte
- Videreutvikle karriereprogram for yngre forskere
- Tilby lederutvikling for de ulike lederrollene
- Utvikle kompetanse- og karriereutviklende tiltak for alle gruppene av ansatte

Et stimulerende og inkluderende arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet ved universitetet skal være stimulerende og baseres på det kunnskapsmessige og kulturelle mangfoldet som kjennetegner vår institusjon. Vi skal løfte frem stoltheten og mulighetene som ligger i å arbeide ved en solid kunnskapsinstitusjon. I strategiperioden vil følgende virkemiddel prioriteres:

- Utvikle helhetlig arbeidsgiverpolitikk og -praksis
- Utvikle møteplasser som stimulerer til kunnskapsutveksling og relasjonsbygging på tvers av fag og roller
- Styrke og utvikle administrative tjenester og systemer med de ansatte og studentenes behov som premiss

Et attraktivt læringsmiljø

UiB skal tilby studentene gode, nyskapende læringsmiljøer basert på høyforsknings- og undervisningskompetanse, og med metoder, infrastruktur og verktøy som støtter opp om framtidsrettede læringsformer. I strategiperioden vil følgende virkemidler prioriteres:

- Utvikle læringsarealer som fremmer studentaktive læringsformer
- Følge opp UiBs omfattende planverk for å styrke læringsmiljøet. Ved strategisk arealutvikling, satsing på digitalisering og en oppfølging av de ulike handlingsplanene knyttet til utdanningsaktiviteten ved UiB, arbeider UiB målrettet med læringsmiljøet.

Kunnskapsformidling og samfunnsdialog

Formidlingen skal være fri og uavhengig. Gjennom aktiv bruk av ulike typer formidlingskanaler, kommunikasjonstiltak og dialog med omverden, skal kunnskap fra hele bredden av vår faglige virksomhet være tilgjengelig og deles med samfunnet. I strategiperioden vil følgende virkemidler prioriteres:

- Utvikle nye virkemidler for å bygge UiBs omdømme og synliggjøre vår rolle i og betydning for Kunnskapsbyen Bergen
- Synliggjøre UiB som kunst- og kulturinstitusjon gjennom formidling av KMDs faglige profil og egenart
- Styrke kunnskapsformidling knyttet til universitetsmuseets samlinger
- Etablere rutiner og prosesser i bredden av våre grunnmiljø som gir mulighet for vitenskapelig rådgivning gjennom nasjonale, europeisk og globale fora
- Utvikle spesialiserte arenaer for vitenskapelig rådgivning direkte rettet på Agenda 2030 spørsmål

Internasjonalt samarbeid

UiB har en sterk internasjonal profil der studenter og ansatte samarbeider med kollegaer fra hele verden. Gjennom forskningssamarbeid, mobilitet og nettverksbygging skal vi utvikle kunnskap av høy internasjonal kvalitet, og ta initiativ for å fremme en bærekraftig utvikling. I strategiperioden vil følgende virkemidler prioriteres:

- Legge til rette for mobilitet blant våre ansatte
- Gjennomgå og prioritere universitetets internasjonale samarbeidsavtaler
- Arbeide for å få etablert et europeisk universitetsnettverk
- Gjennomgå opptaksmodeller for internasjonale studenter
- Styrke tjenester for mottak av internasjonale gjester

Infrastruktur for kvalitet i forskning, utdanning, innovasjon og formidling

UiB skal tilby funksjonell og formålstjenlig infrastruktur som støtter kvalitet i forskning, utdanning, formidling og innovasjon. I strategiperioden vil følgende virkemidler prioriteres:

- Arbeide for å øke avsetninger til større infrastruktur
- Styrke tilgjengeligheten i våre samlinger gjennom digitalisering
- Styrke sikringen av universitetsmuseets samlinger
- Utvikle forskningsbaserte læringsmiljø, både fysisk og digitalt

Infrastruktur for kvalitet i forskning, utdanning, innovasjon og formidling

UiB skal tilby funksjonell og formålstjenlig infrastruktur som støtter kvalitet i forskning, utdanning, formidling og innovasjon. I strategiperioden vil følgende virkemidler prioriteres:

- Arbeide for å øke avsetninger til større infrastruktur
- Styrke tilgjengeligheten i våre samlinger gjennom digitalisering
- Styrke sikringen av universitetsmuseets samlinger
- Utvikle forskningsbaserte læringsmiljø, både fysisk og digitalt

Tverrfaglighet og nye kunnskapsområder

For å utvikle ny kunnskap og møte vår tids samfunnsutfordringer skal vi styrke samarbeidet om forskning og undervisning på tvers av fagdisipliner og fakulteter. I strategiperioden vil følgende virkemidler prioriteres:

- Utvikle kunnskap om viktige samfunnsutfordringer gjennom fler- og tverrfaglige prosjekter innen de strategiske satsingene
- Utvikle flere tverrfaglige studietilbud
- Utvikle studietilbud som adresserer utfordringer i Agenda 2030
- Etablere et senter for humaniora og følge opp de tverrfaglige tiltakene i Humaniorastrategien
- Arbeide tverrfakultært for å styrke og utvikle IKT-kompetansen i forskning og utdanning

Kunnskapsklynger

Kunnskapsklyngene skal være en drivkraft for innovasjon, forskning, utdanning og kompetanseutvikling for UiB. Klyngene bygger på tverrfaglig samarbeid mellom fagmiljøer og partnere ved forskningsinstitusjoner, i næringsliv, forvaltning og kultur- og samfunnsliv. I strategiperioden vil vi prioritere samarbeid om forskningsprosjekter, studietilbud og innovasjon i følgende kunnskapsklynger:

- Alrek helseklynge
- Media City Bergen
- Marin kunnskapsklynge
- Middelalderklyngen
- Kunnskapsklynge for klimaforskning
- Kunnskapsklynge for fremtidens energi og teknologiløsninger (Energiomstillingsklyngen)

I tillegg samarbeider UiB med initiativtakerne til kunnskapsklyngen FinTech.

Utvikle organisasjon

En velfungerende organisering av faglig og administrativ virksomhet er en forutsetning for å nå strategiens ambisjoner. Vi skal videreutvikle administrative og tekniske tjenester gjennom samordning på tvers av fagfelt og nivåer i organisasjonen. I strategiperioden vil følgende virkemidler prioriteres:

- Videreutvikle samarbeidsformene innen de strategiske satsingene for å styrke tverrfaglig forskning og utdanning
- Utvikle strukturer og samarbeidsformer som bidrar til kvalitet og nyskaping i faglig virksomhet
- Styrke organiseringen av lektorutdanningen
- Utvikle nye tjenestemodeller og tjenesteformer innen den samlede administrasjonen gjennom Prosjekt for tjenesteutvikling

Ny teknologi og digitalisering

Ny teknologi skal styrke kvaliteten i faglig og administrativ virksomhet og gjøre universitetets kunnskap mer tilgjengelig for samfunnet. Vi skal videreføre og styrke vår posisjon som digitalt ledende. I strategiperioden vil følgende virkemidler prioriteres:

- Utvikle policy og prosesser for åpen vitenskap
- Prioritere kompetanseheving for bruk av ny teknologi
- Styrke studentenes grunnleggende digitale ferdigheter
- Videreutvikle DigUiB-programmet
- Samarbeide nasjonalt om nye systemer for administrative tjenester

Innovasjon og entreprenørskap

Vi skal legge til rette for at studenter og ansatte i samarbeid med omverden bidrar til nye prosesser, produkter og ny teknologi. I strategiperioden vil følgende virkemidler prioriteres:

- Styrke utdanningstilbudet innen studentinnovasjon og –entreprenørskap
- Videreutvikle Bergen Teknologioverføring (BTO)
- Etablere program for «Proof of concept» for å styrke innovasjonsprosjekter i en tidlig fase

Finansiering for å nå våre mål

Skal UiB nå målet om å holde høy, internasjonal faglig kvalitet må grunnfinansieringen sikres, bidrags- og oppdragsfinansieringen styrkes og studieplassene brukes på en effektiv og samfunnsnyttig måte. I strategiperioden vil følgende virkemiddel prioriteres:

- Synliggjøre grunnfinansieringens betydning for at UiB kan fylle sine samfunnsroller og –oppgaver
- Følge opp samarbeidsavtalen med NORCE for å videreutvikle eksternt finansierte prosjekter
- Sikre god utnyttelse av studieplassene og gjennomføring i studiene
- Utvikle modeller og incentiver for en styrket satsing på etter- og videreutdanning
- Fortsatt styrke vår forskningsinnsats i Forskningsrådet og EUs forskningsprogrammer

5.2 PLANER FOR TILDELT BEVILGNING

Universitetets strategi er førende for innretning og prioritering i budsjettforslaget for 2021. Handlingsplanene gir retning for innsats innenfor prioriterte områder. Budsjettet er rettet inn for å støtte realiseringen av strategien. Budsjettet for 2021 gir en nominell vekst på 6,9 % i UiBs totaløkonomi. Av dette er veksten i tilskuddet fra Kunnskapsdepartementet 5,3 %, veksten i bidrags- og oppdragsøkonomien (BOA) er 2,1 % mens veksten i andre inntekter er nær 50%, en endring som i stor grad er endring i inntekter av mer regnskapsteknisk karakter.

2021 er et budsjettår med økt handlingsrom for UiB fordi det er lav økning i kostnader og samtidig god økning i inntekter. Begrenset lønnsvekst i 2020 og lavere aktivitet pga. pandemien gir en spesielt lav inngangsfart – økonomisk sett – inn i 2021. Samtidig gir lønns- og priskompensasjonen for 2021 økt handlingsrom. En varslet nedgang i pensjonspremien bidrar i samme retning. I tillegg til dette gjør UiB det igjen bra i resultatmodellen, og midler for studieplasser kommer inn økonomien med om lag 60 mill. kroner.

Det er likevel viktig å opprettholde langtidsperspektivet i økonomistyringen. Aktiviteter det er rom for på kort sikt bør belaste økonomien kortsiktig og ideelt sett har fremtidige gevinster. Det foreslås en betydelig satsing på Vestlandslegen, et tiltak som vil øke antall utdannende leger på Vestlandet i en desentral modell med samarbeidende institusjoner. I tråd med denne modellen vil deler av de nye studieplassene som ble opprettet høsten 2020 har sine tre siste studieår i Stavanger. En videre utbygging gjennom nye studieplasser vil etter planen kunne legges til Førde og Haugesund etter samme modell.

Det sikres et Klimabudsjett på 20 mill. kroner årlig som blir et viktig virkemiddel for å nå målet om klimanøytralt UiB i 2030. Ellers settes det av ekstra 10 mill. kroner i 2021 til forskningstiltak som skal avhjelpe forsinkelser og problemer som UiBs forskning er påført gjennom pandemien. Posten som finansierer posisjonering og søknadsstøtte økes og blir 10 mill. kroner i året. Begge deler skal bidra til at UiB oppnår gode resultater i årene som kommer. Dette er både bra og nødvendig som følge av at pandemien har bremsert opp veksten i UiBs bidrags- og oppdragsaktivitet i 2020.

I statsbudsjettet for 2021 er det gjeninnført en grense på 5 % for overføringer av driftsmidler. Denne grensen ble tatt bort da universitetene ble nettobudsjettet for nesten 20 år siden. Begrunnelsen for at den ble fjernet var at universitetene skulle planlegge langsiktig og ikke ha motivasjon for å bruke mye penger mot slutten av året. Den foreslåtte endringen nå er en ren innskrenking av fullmakter og en understreking av at staten følger «ettårsperspektivet» i økonomistyring. UiB vil møte dette med god økonomistyring slik at grensen på 5 % ikke overskrides. I dette ligger planlegging og oppfølging av fellesaktivitet, men fakultetene har også fått presisert at UiBs interne regel om maks 3 % overføring fra 2020 til 2021 vil praktiseres strengt.

Sentraladministrasjonen har de siste fire årene vært gjennom en kraftig endring med store krav til omstilling og begrenset budsjettvekst. Fra oktober 2016 til oktober 2020 har antall årsverk i Sentraladministrasjonen nesten utelukkende økt med stillinger som har kommet inn som følge av endret arbeidsdeling mellom fakultetene og sentralnivået. Ser en bort fra disse det er veksten bare på 11 årsverk over fire år. Innenfor dette er arbeidsoppgaver faset ut når personer har sluttet, og både reansettelser og nye ansettelser er nøye vurdert før utlysning. Resultatet er en vesentlig transformert administrasjon. Dette tiltaket avsluttes i 2020, men transformasjonen vil fortsette. Fremover er målet at administrative årsverk ikke øker mer enn vitenskapelige årsverk ved UiB.

Studieplassøkningen fra revidert nasjonalbudsjett 2020 vil gi om lag 200 mill. kroner i økt årlig budsjett for UiB når alle plasser er bygget ut og resultatmidler regnskapsført inn. Dette er midler som med nødvendighet brukes til faste kostnader som lønn, lokaler etc. Kunnskapsdepartementet advarer om at dette er en økning betinget av en situasjon med høy ledighet og at antall studieplasser kan bli redusert på et senere tidspunkt. Dette er en risiko UiB må forholde seg til i sine langtidsplaner. Om ikke akkurat disse plassene tas ned igjen så vil ungdomskullene bli lavere og konkurransen høyere. Scenarier med reduserte studieinntekter skal utvikles slik at en har handlingsalternativer, både for å minske sannsynligheten for at det skjer og for å håndtere konsekvenser om det skjer.

Tabell 27. Planer for tildelt bevilgning

Budsjet 2021	Inntekter GB					
	Annuum	Åpen ramme	Lukket ramme	Øremerket Rekruttering	Øremerket Annet	Sum 2021
<i>Beløp i 1000 kr.</i>	Basis					
Det humanistiske fakultet	164 556	90 654	19 434	74 312	16 300	365 255
Det matematisk-naturvit. fakultet	314 837	129 737	79 319	214 836	52 604	791 333
Det medisinske fakultet	245 507	211 659	42 351	148 428	20 300	668 246
Det samfunnsvitensk. fakultet	155 192	108 449	17 479	55 793	8 041	344 955
Det juridiske fakultet	50 224	83 104	2 058	28 015	1 228	164 630
Det psykologiske fakultet	82 852	103 515	14 344	45 706	16 248	262 666
Fakultet for kunst , musikk og design	105 680	54 568	940	20 708	1 956	183 851
Universitetsmuseet	130 554	-	4 422	8 081	4 669	147 727
Universitetsbiblioteket	102 126	-	-	-	85 212	187 339
Felles forskningsatsinger/sentre	44 116	-	-	-	-	44 116
Forskningsstrategi	-	-	-	-	100 189	100 189
Forskningsinfrastruktur og teknisk infrastruktur	-	-	-	-	70 608	70 608
Felles utdanningsformål	-	-	-	-	63 355	63 355
Sum faglig virksomhet	1 395 645	781 685	180 349	595 880	440 709	3 394 268
Sum diverse felles tiltak	67 819	-	-	-2 445	173 670	239 044
Sum Sentraladm.	298 845	-	-	-	-	298 845
Andre spesielle formål					15 000	15 000
SUM	1 762 309	781 685	180 349	593 436	629 379	3 947 158

5.2 CAMPUSUTVIKLINGSPLAN OG STØRRE BYGGEPROSJEKTER

Masterplan for utvikling av eiendomsmassen ved UiB skal være et viktig hjelpemiddel i arbeidet med å gjennomføre ambisjonene i universitetets strategi for perioden 2020 – 2022 *Kunnskap som former samfunnet*. Dette innebærer at Masterplanen må vise hva som er viktigst i utvikling av eiendomsmassen for at universitetet skal posisjonere seg som et internasjonalt ledende forskningsuniversitet.

Utvikling og forvaltning av eiendommene skal skje i god dialog med universitetets brukere på fakultetene, ved museene og ved Universitetsbiblioteket, samt eksterne samarbeidspartnere og byen rundt. Det legges til grunn at UiB på en helhetlig måte videreutvikler sin virksomhet rundt de to hovedcampusene på Årstad og Nygårdshøyden. Det skal legges vekt på åpne og levende campusområder som del av byutviklingen i Bergen. Bygninger ved UiB skal være tilgjengelig for alle studenter og må oppfylle krav til universell utforming.

Som følge av endring i statlige rammebetingelser, universitetets ambisjoner for klimanøytralt UiB 2030, økonomi og fremdrift på strategisk viktige ble universitetets Masterplan for areal revidert i 2020⁵.

Masterplanen gir en beskrivelse av universitetets planer fram til 2040, i tråd med departementets føringer. Et sentralt element er fortsatt sterkt fokus på langsiktig vedlikehold og rehabilitering. I tillegg skisseres planer for noen større ombyggingsprosjekter og nybygg. Ambisjonen er at alle universitetets bygg skal ha en tilstandsgrad tilsvarende TG 1. I tillegg til finansiering over statsbudsjettet via Kunnskapsdepartementet og salg av bygninger innebærer dette en realvekst i internhusleieordningen på 1,5% fram til 2025.

PRIORITERTE BYGGEPROSJEKTER SOM FREMMES UTENFOR UNIVERSITETETS BUDSJETTRAMME

I tråd med den reviderte masterplanen og universitetets innspill til statsbudsjett for 2022 er følgende prioriterte prosjekter foreslått dekket utenfor universitetets budsjettrammer:

- Nybygg for Griegakademiet
- Nygårdshøyden Sør

Griegakademiet

Da KMD ble etablert i 2017 fikk kunst- og designfagene nytt bygg i Møllendalsveien 61. Snøhetta er arkitekt og Statsbygg stod for gjennomføring av prosjektet. Målet har vært at Griegakademiet skal få sitt nybygg på nabotomten slik at fakultetet praktisk talt blir samlokalisert. Tomten eies av Statsbygg og er regulert for formålet. I statsbudsjettene for 2018 og 2019 ble det bevilget midler til prosjektering i, men disse ble fjernet i statsbudsjettet for 2020 og heller ikke er tatt med i forslag til statsbudsjett for 2021.

Etter framleggelsen av forslag til statsbudsjett 2021 fattet Stortinget likevel vedtak om å be regjeringen sørge for at UiB får anledning til å bruke egne avsatte midler til å fortsette prosjekteringen av nye lokaler for Griegakademiet i samarbeid med Statsbygg (Innst. 12.S(2020-2021)). På dette grunnlag har UiB nå satt av midler til prosjektering av bygget.

5 Masterplanen kan lastes ned fra følgende adresse: [MasterplanAreal2020-2040.pdf \(uib.no\)](#)

Byggets størrelse er anslått til ca. 6.000 m² netto/ 9.000 m² brutto. Bygget skal omfatte blant annet ensemblerom, øvingsrom og undervisningsrom. Det legges til grunn at nybygget foreslås tatt inn i framtidige statsbudsjett slik at byggestart kan finne sted kort tid etter at prosjekteringsarbeidet er ferdigstilt.

Nygårdshøyden Sør

Nygårdshøyden sør er et helhetlig utviklingsprosjekt, der utviklingen av Realfagbygget, Fysikkbygget og EnTekbygget er gjensidig avhengig av hverandre i utviklingen av infrastruktur for fagmiljøene. Finansieringen foreslås som et spleiselag mellom UiB og avsetninger i statsbudsjettene basert på følgende forutsetninger:

- Oppgradering av Realfagbygget og Fysikkbygget har en størrelse og omfang som ikke lar seg løse av UiB over egne budsjett. Disse søkes finansiert som to prosjekt finansiert som tilleggsbevilgning over statsbudsjettet av Kunnskapsdepartementet.
- Realfagbygget og Fysikkbygget (56.000 m²) må oppgraderes i faser slik at utdannings- og forskningsaktiviteten blir minst mulig skadelidende og at fasene tilpasses teknisk infrastruktur i byggene. Miljøene må påregne at større læringsareal og ulike spesialareal vil kunne bli berørt fordi det ikke er realistisk å skaffe erstatningsareal i utleiemarkedet, men planene må legges slik at dette unngås så langt råd. Arbeidet må videre legges opp slik at gjenværende virksomhet i ombygningsperioden blir minst mulig berørt.
- Gjennomføring av disse prosjektene vil derfor kunne gå over en periode 2021 – 2028, og kreve forpliktende bevilgninger fra byggestart antatt rundt 2023 – 2028. Deler av Entek-bygget benyttes som erstatningsarealer for berørte virksomheter i ombygningsperioden på Realfagbygget og Fysikkbygget.
- Det foreslås at UiB skal finansiere husleie til nye satsinger i Entek-bygget gjennom universitetets eiendomsselskaper med tilbakeføring til staten ved UiB når gjelden er nedbetalt. Det legges opp til at resterende seksjon(er) i bygget kan eies av en strategisk ekstern samarbeidspartner, men med tilbakekjøpsmulighet for Staten.

Det er ønskelig å ha en tett og løpende dialog med Kunnskapsdepartementet rundt utvikling av disse prosjektene, der det er en sentral forutsetning for realisering av Entek-bygget, er at det inngås forpliktelser om finansiering av Realfagbygget/ Fysikkbygget gjennom avsetninger i statsbudsjettet.

UiB vil dekke kostnader knyttet til å utarbeide et skisseprosjekt for rehabilitering av Realfagbygget og Fysikkbygget med sikte på ferdigstilling høsten 2021.

Samtidig settes det i gang markedsundersøkelser med tanke på å finne eksterne samarbeidspartnere.

6. ÅRSREGNSKAP 2020

6.1 LEDELSESKOMMENTARER

REGNSKAPSAVLEGGELSE OG REVISJON

Regnskapet per 31.12.2020 gir et dekkende bilde og er avlagt i samsvar med bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra overordnet departement og med opplysning om eventuelle avvik. Resultatoppstilling for inntekter og kostnader følger Kunnskapsdepartementets (KD) mal. Universitetet utfører internkontroll og har de siste årene etablert en helhetlig ramme som er risikobasert. Universitetet er underlagt revisjon av Riksrevisjonen.

AVVIK MELLOM PERIODISERT BUDSJETT OG REGNSKAP OG OMTALE AV DEN ØKONOMISKE DRIFTEN

Vurdering av institusjonens drift i perioden

Både inntektene og kostnadene har vært lavere enn forventet, og resultatet er høyere enn budsjettet. Overføringen på grunnbevilgningen (GB) er bygget ned med 171 mill. kroner i løpet av 2020, fra 313,6 til 142,6 mill. kroner. Overføringen er per 31.12.2020 fordelt med 119,2 mill. kroner ved fakultetene, og 23,4 mill. kroner ved UiB felles. I løpet av året har fakultetene økt overføringene sine med 69,8 mill. kroner mens UiB felles har redusert overføringen med 240,8 mill. kroner. Økningen på fakultetene er i stor grad knyttet til forsinkelser og innsparinger knyttet til koronapandemien. Reduksjonen ved UiB felles knyttes til store felles kostnader ved koronapandemien og utsettelse av planlagte salg av bygg. Utsettelsen av salg av bygg ble gjort etter en helhetsvurdering av økonomien til UiB og usikkerhet rundt eiendomsmarkedene.

Tilskudd og overføringer fra andre, sammen med salgsinntekter fra oppdragsprosjekter, altså inntektene fra bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA), har vært lavere enn budsjettet i 2020 og noe lavere sammenlignet med i fjor. Avviket og nedgangen er i hovedsak grunnet forsinkelser i eksterne prosjekter på grunn av koronapandemien. BOA-aktiviteten utgjør en stor del av universitetsbudsjettet og universitetet arbeider for å øke denne delen av økonomien.

RESULTATREGNSKAP OG PERIODISERT BUDSJETT

Resultatregnskap og periodisert budsjett (Totaltall)

Tabell 1. Totaltall regnskap per 31.12.2020 (i mill. kroner)

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil	Avvik hittil (%)
Inntekter	-5,238.8	-5,238.8	-5,038.7	-200.1	-3.8%
Kostnader	5,442.4	5,442.4	5,207.0	235.5	4.3%
Sum totalt	203.6	203.6	168.3	35.3	17.4%

Driftsinntektene per 31.12.2020 er samlet sett 200,1 mill. kroner (3,8 %) lavere enn budsjettert, mens driftskostnadene er 235,5 mill. kroner (4,3 %) lavere enn budsjettert, noe som gir et driftsresultat som er 35,3 mill. kroner høyere enn budsjettert. Redusert arbeidsgiveravgift står for 21 mill. kroner av avviket på kostnadssiden på GB. Resultatet av periodens aktivitet er -168,3 mill. kroner, som består av -171 mill. kroner på grunnbevilgningen og 2,7 mill. kroner overskudd i BOA.

Grunnbevilgning (GB)

Tabell 2. Hovedtall grunnbevilgningen (GB) per 31.12.2020 (i mill. kroner)

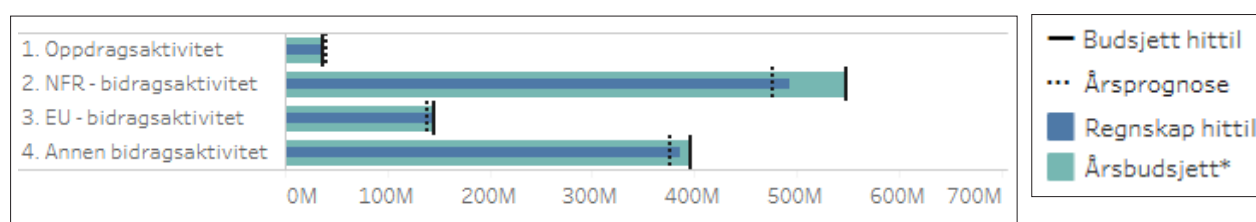
	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil	Avvik hittil (%)
Inntekter	-4,113.1	-4,113.1	-3,972.8	-140.3	-3.4%
Kostnader	4,316.7	4,316.7	4,143.7	172.9	4.0%
Sum totalt	203.6	203.6	171.0	32.6	16.0%

Driftsinntektene på grunnbevilgningen er 140,3 mill. kroner lavere enn budsjettert, et avvik på 3,4 %. Samtidig er driftskostnadene på grunnbevilgningen 172,9 mill. kroner (4,0 %) lavere enn budsjettert.

Driftsresultatet er -171 mill. kroner. Dette er 32,6 mill. høyere enn budsjettert. Overføringen reduseres dermed fra 313,6 mill. kroner per 31.12.19 til 142,6 mill. kroner per 31.12.2020. Se tabell 3 lenger nede i saken for utvikling i overføringen slik den er fremstilt i note 15.

Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

Inntektene fra bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA) utgjør tilskudd og overføringer fra andre, med tillegg av salgsinntekter fra oppdragsprosjekter. BOA-inntektene blir bokført når aktiviteten blir gjennomført, det vil si når kostnadene blir bokført. Figur 1 viser inntektene i per 31.12.2020 per hovedfinansieringskilde.

Figur 1. Bidrags- og oppdragsinntekter UiB, regnskap per 31.12.2020 (i mill. kroner)

De samlede BOA-inntektene per 31.12.2020 er 1 065,9 mill. kroner. Det er 59,8 mill. kroner (5,3 %) lavere enn budsjettert. Kostnadene i BOA var 1 063,2 mill. kroner. Det vil si at det var et positivt resultat på 2,7 mill. kroner som kommer fra overskudd i oppdragsprosjekter. Overskuddet blir lagt til UiB sin virksomhetskapital. Figur 1 viser at oppdragsaktivitet og EU-aktivitet er omtrent som budsjettert mens annen bidragsaktivitet og NFR-aktivitet er lavere enn budsjettert, der NFR-bidragsaktiviteten har størst avvik fra budsjett.

Sammenlignet med samme periode i fjor er inntektene 13,8 mill. kroner (1,3 %) lavere. Det er inntektsøkning på EU-bidragsaktivitet, mens det er nedgang på oppdragsaktivitet, NFR-bidragsaktivitet og annen bidragsaktivitet.

Balansen

Innestående på universitetets konsernkonto og øvrige bankkonti er 1 219,6 mill. kroner. Det er 295,7 mill. kroner lavere enn per 31.12.2019.

Avregningen med statskassen viser en forpliktelse på 142,6 mill. kroner og beløpet er i sin helhet knyttet til avsatte bevilgninger. Det er en reduksjon på 171 mill. kroner siden nyttår.

Utvikling i avsatt andel til tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

Overføringene, eller avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert aktivitet, er per 31.12.2020 142,6, mill. kroner. Tabell 3 viser utviklingen i overføringene slik de er presentert fordelt på de ulike kategoriene i note 15.

Tabell 3. Overføringer knyttet til bevilgninger

Note 15 del 1 (mill. kroner)	31.12.2020	31.12.2019
KD Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver	83,2	125,9
KD Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	4,0	13,0
KD Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	116,5	121,0
KD Påbegynte investeringsprosjekter	-61,0	53,6
KD Andre formål	0,0	0,0
Andre departementer	0,0	0,0
Sum bevilgningsfinansiert aktivitet	142,6	313,6

Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet er per 31.12.2020 171 mill. kroner lavere enn per 31.12.2019. Nedgangen er samlet sett ikke så stor som ventet. Med bakgrunn i effekter av koronapandemien har fakultetene har økt sine overføringer og UiB felles har redusert sin andel i kategorien konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver. Det er nedgang på de øvrige kategoriene også, spesielt på påbegynte investeringsprosjekter. Det i stor grad er knyttet at prosjekter gjennomføres uten større forsinkelser og det har blitt utsatt salg av bygg som var planlagt for 2020.

Gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer i senere perioder

Avskrivningene per 31.12.2020 er 0,4 mill. kroner lavere enn i samme periode i fjor. Verdien av investeringene er lavere enn i 2019, som skyldes at økt verdi for rehabilitering av midtbygget og nordfløyen av Naturhistorisk Museum tatt inn i universitetets balanse i 2019. Verdien for 2020 er likevel høy grunnet at verdien av Alrek helseklynge tatt inn i universitetets balanse i tredje tertial.

Tabell 4. Forholdet mellom investeringer og verdifall

Opprettholdelsesgrad	2005-2019	2020	2005-2020
Bygninger	1,5	2,4	1,5
Bygningsinstallasjoner	0,6	0,2	0,6
Delsum bygg	1,0	1,1	1,0
Teknisk-vitenskapelig utstyr	1,2	1,3	1,2
Datautstyr, lisenser og kontormaskiner	1,1	1,1	1,1
Inventar	1,5	1,4	1,5
Annet	0,9	1,0	0,9
Delsum andre eiendeler	1,2	1,2	1,2
Totalt	1,1	1,2	1,1

Tabell 4 viser forholdet mellom investering i eiendeler og det regnskapsmessige fallet i verdien på eiendelene. Forholdstallene sier noe om det blir investert tilstrekkelig for å opprettholde verdien på de aktiverbare eiendelene til universitetet. En opprettholdelsesgrad over 1 indikerer at det ble investert mer enn verdifallet.

I 2020 er opprettholdelsesgraden 1,2. Tallet for 2020 har ingen påvirkning på den samlede opprettholdelsesgraden sett over perioden 2005-2020.

Tabellen antyder at det i perioden 2005 til 2020 er investert tilstrekkelig i de forskjellige kategoriene, med unntak av bygningsinstallasjoner og annet. Det har vært høyt prioritert ved universitetet å allokere betydelige midler til å sikre vedlikehold og investering i bygg og infrastruktur og prioritering av dette vil fortsette.

For UiB ble det i 2017 (revidert i 2020) utarbeidet en masterplan for areal for tidsperioden 2018-2040 der det gis tydelige føringer for universitetets eiendomsutvikling både på kort og lang sikt.

Bergen, 11.03.2021

Margareth Hagen
rektor

Inga Berre

Kjersti Fløttum

Runa Falck

Jørgen Melve

Cora Gabrielle Møller Jensen

Marianne Møgster

Gard Aasmund Skulstad Johanson

Hanne Foss Hansen

Bjørn K. Haugland

Bjørn Østbø

Robert Rastad
universitetsdirektør

6.2 REGNSKAPSPRINSIPPER

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS) av desember 2020. Virksomheten har tatt i bruk alle de oppdaterte standardene, også oppdaterte SRS 1 Presentasjon av virksomhetsregnskapet og SRS 10 Inntekt fra bevilgninger, tilskudd og overføringer, samt overføringer til og fra staten.

Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

ANVENDTE REGNSKAPSPRINSIPPER

Inntekter

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Ordinære driftsbevilgninger fra Kunnskapsdepartementet er med mindre annet ikke er særskilt angitt, ansett som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at slike bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet er inntektsført i den perioden midlene er bevilget. Overskudd fra bevilgningsfinansiert aktivitet er presentert som Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet i del C Statens kapital i balansen. Bevilgninger der det er angitt en konkret oppgave med et angitt beløp i tildelingsbrev som ikke er utført på balansedagen, er ubenyttet bevilgning knyttet til denne oppgaven og klassifisert som ikke inntektsført bevilgning i avsnitt CIII Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte) i balanseoppstillingen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen, er presentert som annen kortsiktig gjeld på regnskapslinjen ikke inntektsført tilskudd og overføringer i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Den andelen av inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultateffekt.

Inntekter fra transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter, er kostnadsført i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, er kostnadsført i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

UiB har resultatført arbeidsgiverandelen av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon er kostnadsført som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Leieavtaler

UiB har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på kr 50 000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved bruksendring, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er kostnadsført.

Investeringer i aksjer og andeler

Investeringer i aksjer og andeler er balanseført til kostpris på anskaffelsestidspunktet. Investeringer i aksjer og andeler er vurdert til laveste verdi av balanseført verdi og virkelig verdi. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i Innskutt virksomhetskapitalt avsnitt CI Virksomhetskapital i balanseoppstillingen. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i Opptjent virksomhetskapital. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter varer for salg og driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Innkjøpte varer er verdsatt til anskaffelseskost ved bruk av metoden først inn, først ut (FIFO). Beholdninger av varer er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Beholdninger av driftsmateriell er verdsatt til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld. Statens kapital består av virksomhetskapskapital, avregninger og utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte). Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapskapital ved enhetene.

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler viser inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som er benyttet til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metode tilpasset statlige virksomheter.

Statlige rammebetingelser**Selvassurandørprinsipp**

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen Andre bankinnskudd i avsnitt III i balanseoppstillingen.

Virksomheten tilføres likvider løpende gjennom året i henhold til utbetalingsplan fra overordnet departement og disponerer en egen oppgjørskonto i konsernkontoordningen i Norges Bank. Denne renteberegnes ikke. Nettobudsjetterte virksomheter beholder likviditeten ved årets slutt.

6.3 RESULTATREGNSKAP

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2020	31.12.2019
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	3 780 905	3 799 778
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	1 024 601	1 036 019
Salgs- og leieinntekter	1	210 370	207 212
Andre driftsinntekter	1	22 845	169 537
<i>Sum driftsinntekter</i>		5 038 721	5 212 546
Driftskostnader			
Varekostnader		6 717	8 055
Lønnskostnader	2	3 371 338	3 292 598
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	345 804	346 217
Andre driftskostnader	3	1 483 699	1 509 961
<i>Sum driftskostnader</i>		5 207 558	5 156 831
Driftsresultat		-168 837	55 715
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	4 024	3 058
Finanskostnader	6	3 440	4 151
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		584	-1 093
Resultat av periodens aktiviteter		-168 253	54 622
Avregninger og disponeringer			
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	170 980	-51 025
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	-2 727	-3 597
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		168 253	-54 622

6.4 BALANSE

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2020	31.12.2019
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	4	5 642	6 113
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		5 642	6 113
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	4 777 666	4 782 086
Maskiner og transportmidler	5	18 684	21 218
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	545 801	507 929
Anlegg under utførelse	5	187 669	160 949
<i>Sum varige driftsmidler</i>		5 529 820	5 472 182
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	72 920	65 900
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		72 920	65 900
Sum anleggsmidler		5 608 382	5 544 195
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	2 291	1 857
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		2 291	1 857
II Fordringer			
Kundefordringer	13	175 660	124 757
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	5 789	5 004
Andre fordringer	14	61 801	109 149
<i>Sum fordringer</i>		243 250	238 911
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	1 020 938	1 295 365
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	17	169 364	158 920
Andre bankinnskudd	17	29 337	61 002
Kontanter og lignende	17	5	6
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		1 219 643	1 515 293
Sum omløpsmidler		1 465 185	1 756 061
Sum eiendeler drift		7 073 567	7 300 257
IV Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og			
Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre	9		
<i>Sum fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre</i>			
Sum eiendeler		7 073 567	7 300 257

<i>Beløp i 1000 kroner</i>			
	Note	31.12.2020	31.12.2019
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Innskutt virksomhetskaper			
Innskutt virksomhetskaper	8	32 220	32 220
Opptjent virksomhetskaper	8	46 656	43 929
Sum virksomhetskaper		78 876	76 149
II Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	142 601	313 581
<i>Sum avregninger</i>		142 601	313 581
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	5 535 462	5 478 296
<i>Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)</i>		5 535 462	5 478 296
Sum statens kapital		5 756 939	5 868 025
D. Gjeld			
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		122 626	227 334
Skyldig skattetrekk		117 076	119 791
Skyldige offentlige avgifter		109 006	116 273
Avsatte feriepenger		269 718	270 624
Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15	546 303	460 489
Mottatt forskuddsbetaling	16	35 750	24 240
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	116 149	213 480
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		1 316 628	1 432 231
Sum gjeld		1 316 628	1 432 231
Sum statens kapital og gjeld drift		7 073 567	7 300 257
Sum statens kapital og gjeld		7 073 567	7 300 257

6.5 NOTER

NOTE 1 SPESIFIKASJON AV DRIFTSINNTEKTER

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2020	31.12.2019	Budsjett 2021
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet			
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	3 838 071	3 663 437	2 437 299
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-404 324	-278 919	-196 072
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	345 804	346 217	207 297
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	1 354	69 043	
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	3 780 905	3 799 778	2 448 524
Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	3 780 905	3 799 778	2 448 524
Tilskudd og overføringer fra statlige etater			
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	161 912	153 109	92 823
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	-20 093	-15 162	-9 514
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	141 819	137 947	83 309
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	466 243	536 092	411 855
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	117 794	83 769	
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	-91 585	-110 585	-61 775
Periodens netto tilskudd fra NFR	492 452	509 276	350 080
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	634 271	647 223	433 390
Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet			
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	1 446	1 509	1 300
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	1 446	1 509	1 300
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	8 170	12 568	6 371
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	88 377	98 238	64 438
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	31 664	34 664	18 435
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsyttere	39 287	28 548	34 616
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsyttere til andre virksomheter (-)	-15 310	-18 873	-7 590
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsyttere	152 187	155 145	116 270
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	140 662	189 484	102 822
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	58 573	50 610	0
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	-61 792	-121 475	-777
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	137 443	118 619	102 045
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	5	130	1 211
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	8 366	11 459	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	8 371	11 589	1 211
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	299 448	286 863	220 826
Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger			
Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	90 882	101 933	64 296
Sum inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	90 882	101 933	64 296
Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	1 024 601	1 036 019	718 512
Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter			
Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet			
Statlige etater	18 133	12 597	0
Kommunale og fylkeskommunale etater	671	351	0
Organisasjoner og stiftelser	6 631	6 596	0
Næringsliv/privat	11 745	19 385	0
Andre	4 214	4 752	20 500
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	41 395	43 680	20 500
Andre salgs- og leieinntekter			
Leieinntekter	30 938	32 521	15 572
Pasientinntekter	21 515	28 060	18 260
Andre inntekter	116 523	102 950	47 848
Sum andre salgs- og leieinntekter	168 976	163 531	81 680
Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	210 370	207 212	102 180
Andre driftsinntekter			
Øvrige andre inntekter	22 610	33 856	0
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	22 610	33 856	0
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.			
Salg av eiendom	0	135 642	0
Salg av andre driftsmidler	235	39	0
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	235	135 681	0
Sum driftsinntekter	5 038 721	5 212 546	3 269 215

NOTE 2 LØNSKOSTANDER

Beløp i 1000 kroner

DEL I

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2020	31.12.2019
Lønninger	2 345 145	2 267 492
Feriepenger	294 952	283 051
Arbeidsgiveravgift	406 792	411 479
Pensjonskostnader ¹⁾	330 120	315 542
Sykepenger og andre refusjoner	-107 187	-85 681
Andre ytelser	101 517	100 716
Sum lønnskostnader	3 371 338	3 292 598

Antall utførte årsverk: 4 132 4 038

UiB har fått redusert arbeidsgiveravgift i 3. termin 2020 i forbindelse med koronatiltak. Det er gjort et tilsvarende kutt i bevilgningsinntekt fra KD

1) Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats til Statens pensjonskasse er 13,3 prosent for 2020.

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser	SUM
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1 556	9	1 565
Administrerende direktør	1 773	6	1 779

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2020.

NOTE 3 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2020	31.12.2019
Husleie	231 954	204 133
Vedlikehold egne bygg og anlegg	108 869	118 159
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	192 422	181 514
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	34 576	32 891
Mindre utstyrsanskaffelser	42 154	32 398
Tap ved avgang anleggsmidler	630	117
Leie av maskiner, inventar og lignende	8 311	13 434
Kjøp av konsulenttjenester	167 205	129 915
Kjøp av andre fremmede tjenester	165 351	156 811
Reiser og diett	44 811	160 814
Øvrige driftskostnader (*)	487 416	479 775
Sum andre driftskostnader	1 483 699	1 509 961

(*) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Tidsskrifter	70 880	60 963
Rekvisita, materiell og driftskjøp	149 332	122 756
Kontorkostnader, trykksaker og lignende	41 978	45 814
Porto, telefon, linjeleie mm.	18 114	11 142
Representasjon, bevertning, markedsføring	3 334	4 632
Tilskudd mm.	70 858	54 210
Øvrige driftskostnader	132 920	180 258
Sum øvrige driftskostnader (*)	487 416	479 775

Reduksjon i reise og diett mot fjoråret skyldes redusert reiseaktivitet pga koronapandemien.

Økning i kjøp av konsulenttjenester skyldes bla økning aktiviteteten i BOTT økonomi og lønn samt økte felles tjenestekjøp for UH sektoren.

NOTE 4 IMMATERIELLE EIENDELER

	Programvare og lignende rettigheter	Andre rettigheter mv.	Immaterielle eiendeler under utførelse	SUM
Anskaffelseskost 31.12.2019		26 807		26 807
+ tilgang pr. 31.12.2020 (+)		1 650		1 650
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2020 (-)		-10 738		-10 738
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)				
Anskaffelseskost 31.12.2020		17 719		17 719
- akkumulerte nedskrivninger 31.12.2019(-)				
- nedskrivninger pr. 31.12.2020 (-)				
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2019 (-)		-20 694		-20 694
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2020 (-)		-2 122		-2 122
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2020 (+)		10 738		10 738
Balanseført verdi 31.12.2020		5 642		5 642

NOTE 5 VARIGE DRIFTSMIDLER

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Drifts-bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur- eiendeler	Maskiner, transportmidler	Annet inventar og utstyr	Sum
Anskaffelseskost 31.12.2019	567 720	7 483 891		160 949		289 458	1 987 603	10 489 622
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2020 - eksternt finansiert (+)								0
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2020 - internt finansiert (+)	42			25 187				25 229
+ andre tilganger pr. 31.12.2020 (+)		24 009		158 025		2 947	192 464	377 445
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2020 (-)		-19				-5 862	-327 312	-333 192
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)		156 492		-156 492				0
Anskaffelseskost 31.12.2020	567 762	7 664 373	0	187 669	0	286 544	1 852 755	10 559 103
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2019 (-)								0
- nedskrivninger pr. 31.12.2020 (-)								0
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2019 (-)		-3 269 524				-268 241	-1 479 675	-5 017 440
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2020 (-)		-184 964				-4 210	-154 508	-343 682
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2020 (+)		19				4 591	327 229	331 839
Balanseført verdi 31.12.2020	567 762	4 209 904	0	187 669	0	18 684	545 801	5 529 820
Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	20-60 år dekomponert lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets- spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært	
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:								
Vederlag ved avhending av anleggsmidler						916	42	958
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler* (-)						-1 271	-83	-1 354
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	-355	-41	-396

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler".

Anlegg under utførelse gjelder Klimaklynge og påbygg Bygg for biologiske basalfag. Alrek Helseklynge er dekomponert og aktivert i 2020.

Universiteter og høyskoler som kostnadsfører anskaffelser og påkostninger, skal oppgi anskaffelser av andre varige driftsmidler som har en kostpris større enn kr 50 000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og økonomisk levetid over 3 år. Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger skal kostnadsføres som andre driftskostnader.

NOTE 5 VARIGE DRIFTSMIDLER (FORTS.)

Vedr. bygg under arbeid i regi av Statsbygg

Pt. ingen bygg under arbeid i regi av Statsbygg.

Vedr. leieforhold med kjøpsopsjon *

Selskap/bygg	Bokført verdi 31.12.2019	Langsiktig gjeld 31.12.2019	Kontraktens utløpsår	Brutto areal m ²
<u>Universitetet i Bergen Eiendom AS</u> Thormøhlensgate 55 A** Seksjonene 3, 6, 7, 9 og 10-12 i Thormøhlensgt. 55	kr 161 956 000	kr 161 721 843	2026+10 2021+10+5	486 17 669
<u>Nygårdshøyden Eiendom AS</u> Nygårdsgaten 5 Stein Rokkans Hus Jon Lunds Plass 3 Rosenberggt. 39 Nina Griegs gate 2,4,6, Nygård skole, S2 Sydneshaugen 4, 8, 12 og 14 Jekteviksbakken 31, S 1 og 1/2 S 3 Thormøhlensgate 53 A Thormøhlensgate 53 B Årstadveien 17**** Årstadveien 21	kr 942 244 798	kr 874 724 850	2035 2029 2029 2035 2033 2019 + 10 + 5 2024 +5+5+5 2019 + 10 + 5 2030 + 10 + 5 2029 + 10 + 5	17 275 790 1 214 4 180 1 175 3 383 4 572 5 264 7 900 3 155
<u>Magør Eiendom AS</u> Lars Hilles gate 3, Nygård skole, S 1 Thormøhlensgate 55 S 2*** Thormøhlensgate 55 S 8****	kr 66 645 092	kr 64 931 908	2029 + 5 2026 + 5 x 4	4 662 210 1 617
Sum total	kr 1 170 845 890	kr 1 101 378 601		73 552

* Opsjonene går ut på å overta eiendommene til restgjeld. Med restgjeld menes gjeld til kredittorganisasjoner.

**Inngår i leieavtalen for Thormøhlensgate 55.

*** Fremleiet, formell eier er Magørs datterselskap Høyteknologisenteret Seksjon 2 AS.

**** Utleiet eksternt. UiB har ihh. til avtale av 23.12.14, rett og plikt til å tre inn i leieforholdet om dagens leietakere avslutter leieforholdene.

*****UiB leier fra ca. 01.07.20. Byggeregnskap er ikke avsluttet.

Vedr. disposisjonsrett i Helse Bergens lokaler

Bygg	Bruttoareal m ²
Gamle hovedbygg	271
Hudbygget	148
Kvinneklubben	380
Øybygget	335
Barne og ungdomssykehuset	1 043
Haukelandsbakken	-
Sentralblokken	2 696
Laboratoriebygget	2 948
Sandviken	347
Haukelandsbk 45	49
Konrad Birkhaugs Hus	28
Haukelandsbakken 49	
Haukelandsbakken 45	264
Sum arealer med disposisjonsrett Helse Bergen	8 509

Arealoversikt basert på avtale mellom Helse Bergen og Universitetet i Bergen fra desember 2018.

Vedr. tomteforhold knyttet til Helse Bergens grunn

UiB og Helse Bergen er enige om at grunnen under Vivariet (Gnr. 161, Bnr. 15) og BB-bygget (Gnr. 161, Bnr. 15) skal eies av UiB. Når hjemmelsforholdet er ordnet vil disse tomtene bli aktivert i UiBs balanse. Bergen kommune har hatt teknisk grensepåvisning med innmåling av grensepunkter i 2014/16. Det som gjenstår er formell fradeling av tomtearealet og tinglysning av forholdene. Det er gitt avslag på søknad om fritak fra dokumentavgift ved overføring av eiendommene. Saken har vært stilt i bero da dokumentavgiften vil komme på flere millioner ved overskjøtning av eiendommene til UiB, men den vil nå bli videreført med bl.a. tinglysning av en urådighetsklæring.

NOTE 6 FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2020	31.12.2019
Finansinntekter		
Renteinntekter	869	1 326
Agio gevinst	3 156	1 729
Annen finansinntekt	0	3
Sum finansinntekter	4 024	3 058
Finanskostnader		
Rentekostnad	331	188
Agio tap	3 109	1 662
Annen finanskostnad	0	2 300
Sum finanskostnader	3 440	4 151

NOTE 7 GJELDER IKKE FOR UiB

NOTE 8 INNSKUTT OG OPPTJENT VIRKSOMHETSKAPITAL (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER)

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsones virksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskaper, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

Beløp i 1000 kroner

<i>Innskutt virksomhetskaper:</i>	Beløp
Innskutt virksomhetskaper 01.01.2020	32 220
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2020	32 220
<i>Bunden virksomhetskaper:</i>	
Bunden virksomhetskaper pr. 01.01.2020	33 680
Kjøp av aksjer i perioden	7 021
Bunden virksomhetskaper 31.12.2020	40 700
Innskutt og bunden virksomhetskaper 31.12.2020	72 920
<i>Annen opptjent virksomhetskaper:</i>	
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2020	10 250
Overført fra periodens resultat	2 727
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)	-7 021
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2020	5 956
Sum virksomhetskaper 31.12.2020	78 876

NOTE 9,10, 10A OG 10B GJELDER IKKE FOR UiB

NOTE 11 INVESTERINGER I AKSJER OG SELSKAPSANDELER

Beløp i 1000 kroner

	Organisasjonsnummer	Antall aksjer/andeler	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat*	Balanseført egenkapital**	Balanseført verdi i virksomhetens regnskap	Kostpris rapportert til kapitalregnskapet
<i>Aksjer</i>								
Unifond AS	995200090	10 000	100,0 %	100,0 %	0	187	200	200
Universitetet i Bergen Eiendom AS	983231292	400	100,0 %	100,0 %	0	1 192	400	400
NORCE Norwegian Research Centre AS	919408049	560	51,9 %	51,9 %	3 407	409 577	61 570	61 570
Vestlandets Innovasjonsselskap AS	987753153	113 627	33,4 %	33,4 %	-16 564	29 396	8 061	8 061
Simula UiB AS	916893957	490	49,0 %	49,0 %	4 826	15 460	196	196
Bergen Vitensenter AS	989005049	450	19,0 %	19,0 %	329	13 982	451	451
SKiBAS	973199986	1	33,3 %	33,3 %	707	8 394	35	35
Marineholmen Raslab AS	822144152	2 000	23,5 %	23,5 %	-516	7 983	2 000	2 000
The Seafood Innovation Cluster AS	913268865	25	11,1 %	11,1 %	511	2 490	8	8
<i>Sum aksjer</i>					-7 300	488 661	72 920	72 920
Balanseført verdi 31.12.2020					-7 300	488 661	72 920	72 920

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

NOTE 12 BEHOLDNINGER AV VARER OG DRIFTSMATERIELL

	31.12.2020	31.12.2019
Anskaffelseskost		
Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	521	339
Beholdninger beregnet på videresalg	1 770	1 519
Sum anskaffelseskost	2 291	1 857
Sum varebeholdninger	2 291	1 857

NOTE 13 KUNDEFORDRINGER

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2020	31.12.2019
Kundefordringer til pålydende	177 614	127 534
<u>Avsatt til latent tap (-)</u>	<u>-1 954</u>	<u>-2 776</u>
Sum kundefordringer	175 660	124 757

Aldersfordeling kundefordringer:

	31.12.2020	31.12.2019
Ikke forfalt	99 044	96 101
1-30 dager	60 975	20 427
31-60 dager	13 157	2 470
61-90 dager	787	482
91-180 dager	966	3 654
181-360 dager	421	1 342
<u>Over 360 dager</u>	<u>310</u>	<u>281</u>
Sum	175 660	124 757

Det er avsatt ca 1,1 % av fordringsmassen til latent tap. Tapsavsetningen blir beregnet ut fra en vurdering av enkeltfordringer og historisk tap på krav.

NOTE 14 ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2020	31.12.2019
Forskuddsbetalt lønn	64	224
Reiseforskudd	764	2 269
Personallån	301	350
Andre fordringer på ansatte	4 072	8 921
Forskuddsbetalt leie	19 278	64 019
Andre forskuddsbetalte kostnader	21 966	16 529
<u>Andre fordringer</u>	<u>15 356</u>	<u>16 836</u>
Sum	61 801	109 149

Andre fordringer består i hovedsak mellomværende med Nygårdshøyden Eiendom AS vedrørende Alrek helseklynge.

NOTE 15 AVREGNING STATLIG OG BIDRAGSFINANSIERT AKTIVITETER MV (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER)

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Beløp i 1000 kroner

Del I: Inntektsførte ordinære bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2020	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2019	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver</i>				
Fakultetenes frie annuum	-88 392		-84 160	-4 232
Rekrutteringsstillinger	7 487		11 750	-4 263
Vitenskapelig utstyr	3 687		6 260	-2 573
Sentre og felles satsninger	10 330		9 974	356
Lisensavtale patent	15 315		16 065	-750
Avsatt til egenfinansiering BOA	65 033		44 452	20 580
Etter- og videreutdanning	18 530		16 407	2 124
Andre oppgaver	51 182		105 121	-53 939
SUM konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver	83 172		125 870	-42 698
<i>Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver</i>				
Media budsjett universitetsbibliotek - valutasikring	4 182		6 023	-1 840
Lån til museumsbutikken	-1 200		-1 500	300
Andre oppgaver	1 011		8 500	-7 489
SUM vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	3 993		13 023	-9 029
<i>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>				
Møllendalsveien 61, brukerstyr	25 600		30 576	-4 976
Utstyr i odontologibygget - sentral avsetning	14 554		14 554	0
Salgsinntekter foreløpig avsatt til Nygårdsgaten 5	32 000		32 000	0
Salgsinntekter avsatt til tilbakeleie av Vektergården	30 000		40 000	-10 000
Christies gate 12 - Ombygging etter bibliotek og IKP-flytting	27 000		0	27 000
Andre oppgaver	-12 678		3 915	-16 594
SUM vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	116 475		121 045	-4 570
<i>Påbegynte investeringsprosjekter</i>				
Utstyr og tiltak i odontologibygget	5 696		6 179	-483
Alrek helseklynge	-11 133		12 896	-24 029
Utstyrsmidler Museplass 3. Midt- og Nordfløy (Universitetsmuseet)	-2 823		10 015	-12 838
Allegaten 70 og Jahnebakken 3, Klimaklynge	7 916		23 953	-16 037
Salg av bygg	-116 854		-15 164	-101 690
Universell utforming	4 713		8 594	-3 881
Prof. Keyzers gt. 1, U. Pihls hus - Oppgradering	24 523		0	24 523
Andre oppgaver	26 922		7 170	19 752
SUM påbegynte investeringsprosjekter	-61 039		53 643	-114 682
Sum Kunnskapsdepartementet	142 601	0	313 580	-170 980
<hr/>				
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	142 601	0	313 580	-170 980
<hr/>				
Tilført fra annen virksomhetskapital				0
<hr/>				
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				-170 980

Del I, inntektsførte bevilgninger er spesifisert nederst i noten.

NOTE 15 AVREGNING STATLIG OG BIDRAGSFINANSIERT AKTIVITETER MV (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER) (FORTS.)

Del II: Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver:

	Avsetning pr. 31.12.2020	Avsetning pr. 31.12.2019	Endring i perioden
Statlige etater (unntatt NFR og RFF)			
Statlige etater	114 718	96 534	18 184
Sum andre statlige etater (unntatt NFR og RFF)	114 718	96 534	18 184
Norges forskningsråd			
NFR	46 186	39 388	6 799
Sum Norges forskningsråd	46 186	39 388	6 799
Regionale forskningsfond			
Regionale forskningsfond	-269	-585	317
Sum regionale forskningsfond	-269	-585	317
Andre bidragsytere			
Kommunale og fylkeskommunale etater	1 202	-786	1 987
Organisasjoner og stiftelser	24 248	23 274	974
Næringsliv og private bidragsytere	17 502	25 365	-7 863
Øvrige andre bidragsytere	48 167	37 635	10 531
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	110 213	70 478	39 735
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	20 903	13 426	7 477
Sum andre bidrag	222 234	169 392	52 841
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	222 234	169 392	52 841
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	382 869	304 729	78 140
Gaver og gaveforsterkninger			
Gaver	93 305	78 701	14 604
Gaveforsterkning	70 128	77 058	-6 930
Sum gaver og gaveforsterkninger	163 434	155 760	7 674
Sum ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver mv	546 303	460 489	85 814

NOTE 15 AVREGNING STATLIG OG BIDRAGSFINANSIERT AKTIVITETER MV (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER) (FORTS.)

Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger (utsatt inntektsføring)	Forpliktelse pr. 31.12.2020	Forpliktelse pr. 31.12.2019	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
Driftsoppgaver - unntatt investeringsformål			
Periodisering av ordinær driftsbevilgning - KD	0	0	0
Ikke inntektsførte tildelinger til driftsoppgaver			
Sum tildelinger til driftsoppgaver	0	0	0
Investeringsformål			
Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter			
Ikke inntektsførte tildelinger til påbegynte investeringsprosjekter			
Sum investeringsformål			
Sum Kunnskapsdepartementet			
Andre departementer			
Periodisering driftsbevilgning - andre departementer (delårsregnskap)			
Tiltak/oppgave/formål			
Tiltak/oppgave/formål			
Sum andre departementer	0	0	0
Sum ikke inntektsførte bevilgninger	0	0	0

Avsetninger til andre formål og investeringer fra Kunnskapsdepartementet	Bevilgning pr. 31.12.2020	Avsetning pr. 31.12.2020 i kr	Avsetning pr. 31.12.2020 i pst.
Avsetninger til andre formål	3 838 071	87 165	2 %
Avsetninger til investeringer	3 838 071	55 436	1 %
Sum avsetninger fra Kunnskapsdepartementet	3 838 071	142 601	4 %

Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver:

I hovedsak tiltak som er forutsatt gjennomført i 2020. I tillegg til beløpene som er spesifisert i tabellen består utsatt virksomhet blant annet av midler som er satt av til ulike forskningssatsninger, Senter for krisepsykologi, administrative systemer og ubrukt del av tildeling til Holbergprisen. Den negative avsetningen på fakultetenes frie annuum og avsetningen til egenfinansiering må til dels ses i sammenheng.

Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver:

I hovedsak midler som er vedtatt brukt i senere perioder (sparing) til driftsoppgaver.

Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter:

I hovedsak midler som er vedtatt brukt i senere perioder (sparing) til investeringprosjekter.

Påbegynte investeringsprosjekter:

I hovedsak påbegynte byggprosjekter. Det gjøres fortløpende vedtak innen investeringsprosjekter for å motvirke forsinkelser knyttet til koronapandemien. Overføringene på påbegynte investeringsprosjekter har blitt redusert til et negativt nivå i løpet av året.

Andre departementer:

Ingen midler fra andre departementer så langt i år som er definert som bevilgning. Restmidler fra tidligere år er flyttet opp under "Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver".

IB 2020 er noe endret fra UB 2019 pga. flytting av midler internt.

NOTE 15 AVREGNING STATLIG OG BIDRAGSFINANSIERT AKTIVITETER MV (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER) (FORTS.)

Spesifikasjon Del I: Inntektsførte bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2020	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2019	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver</i>				
Rekrutteringsstillinger ØKA	7 487		11 750	-4 263
Bibliotekformål ved UB, drift	-915		-1 461	545
Bibliotekformål ved UB, mediekjøp	0		-4 448	4 448
Museumsformål ved Universitetsmuseet i Bergen	-13 119		-6 549	-6 569
Sentre og felles satsninger	10 330		9 974	356
Fakultetenes frie annuum	-88 392		-84 160	-4 232
PKU, tildelinger til UiB (PKU er nå en del av DIKU)	3 955		4 092	-137
Vitenskapelig utstyr	3 687		6 260	-2 573
Sentraladministrasjon og IT-infrastruktur	-1 623		-93	-1 531
Bygningsdrift	-364		-548	183
Andre forskningssatsninger	15 473		8 749	6 724
Administrative systemer	-33 469		-2 308	-31 160
Likestillingsarbeid	6 233		5 403	830
Hovedtillitsvalgte	1 982		5 986	-4 004
Forskningsetisk komite REK III	4 424		3 838	586
Førstesemesterstudiet	-3 103		-931	-2 172
Etter- og videreutdanning (12451)	18 530		16 407	2 124
Norsk for fremmedspråkelige	-103		313	-416
Studiesenter i England og Tyskland	3 802		0	3 802
DigUiB	0		3 934	-3 933
Avsatt til egenfinansiering BOA	65 033		44 452	20 580
Restmidler Helsedirektoratet (avsatt til egenfinansiering BOA)	-8 067		-8 489	423
Holbergprisen inkl. prispenger	1 513		840	672
UH-nett vest	323		1 237	-913
Kjernefasiliteter	17 232		18 031	-799
Tungregnemaskin/Sigma2	0		356	-355
Lisensavtale patent	15 315		16 065	-750
Fagmiljø for læringsanalyse (SLATE)	13 744		8 220	5 525
Språksamlingen	3 744		3 752	-8
Senter for krisepsykologi	5 455		7 660	-2 205
"Kunnskap som former samfunnet" – handlingsplaner	5 120		7 559	-2 439
Jussformidlingen	714		997	-282
Khrono	5 995		5 841	154
Forskutteringer konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppg.	-30 414		0	-30 414
Andre tiltak samt restmidler på drift	52 648		43 101	9 547
<i>Sum konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver</i>	83 172		125 870	-42 698
<i>Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver</i>				
Media budsjett universitetsbibliotek - valutasisikring	4 182		6 023	-1 840
Lån til museumsbutikken	-1 200		-1 500	300
Klimafond	0		3 000	-3 000
Vestlandslegen	0		2 000	-2 000
Nordic institute	2 471		0	2 471
Studentrekruttering markedsføring	0		3 500	-3 500
Forskutteringer vedtatte, ikke igangsatte prosjekter og oppgaver	-1 460		0	-1 460
<i>SUM vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver</i>	3 993		13 023	-9 029
<i>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>				
Utstyr i odontologibygget - sentral avsetning	14 554		14 554	0
Møllendalsveien 61, brukerstyr	25 600		30 576	-4 976
Salgsinntekter bygg (sparing)	1 004		1 004	0
Salgsinntekter bygg avsatt til inkubatorbygg	0		7 651	-7 651
Salgsinntekter foreløpig avsatt til Nygårdsgaten 5	32 000		32 000	0
Salgsinntekter avsatt til tilbakeleie av Vektergården	30 000		40 000	-10 000
Rehabilitering Realfagbygget	25 000		0	25 000
Christies gate 12 - Ombygging etter bibliotek og IKP-flytting	27 000		0	27 000
Utstyrsmidler Museet	900		5 049	-4 149
Sikring av samlinger	3 009		10 427	-7 418
Prof. Keyzers gt. 1, U. Pihls hus - Oppgradering	0		30 000	-30 000
Forskutteringer vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	-42 591		-50 215	7 624
<i>SUM vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>	116 475		121 045	-4 570

NOTE 15 AVREGNING STATLIG OG BIDRAGSFINANSIERT AKTIVITETER MV (NETTOBUDSJETTERTE VIRKSOMHETER) (FORTS.)

	Avsetning pr. 31.12.2020	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2019	Endring i perioden
<i>Påbegynte investeringsprosjekter (planlagt i 2020)</i>				
Div arbeid ved fakultetene	0		-1 421	1 421
Inventar	1 057		1 463	-406
Universell utforming	4 713		8 594	-3 881
Undervisningsrom	1 437		816	621
Salg av bygg	-116 854		-15 164	-101 690
Utstyr og tiltak i odontologibygget	5 696		6 179	-483
Sjøvannsledning HIB	0		744	-744
Forvaltning av UiBs kulturhistoriske bygg	2 196		609	1 587
Skilting	126		714	-588
Rehabilitering Realfagbygget	10 658		2 068	8 590
Nytt sjøvannsanlegg m/energidel-område 3	4 775		5 665	-890
ENTEK-bygget, prosjektering	2 148		2 438	-290
Ny studentvilla O.Kyrresgt.53	0		1 401	-1 401
Alrek helseklynge	-11 133		12 896	-24 029
Toppsystem SD-anlegg	-4 022		-90	-3 932
Utstyrsbevilgning KD - Museplass 3. Midt- og Nordfløy.	-2 823		6 371	-9 194
Velferdshytter mv	234		283	-49
Møllendalsveien 61, brukerstyrsbevilgning	0		24	-24
Allegaten 70 og Jahnebakken 3, Klimaklynge	7 916		23 953	-16 037
Sikringstiltak UM/UB	8 269		1 523	6 746
Prof. Keyzers gt. 1, U. Pihls hus - Oppgradering	24 523		0	24 523
Årstadveien 17 - Inventar og IKT	-5 950		-1 367	-4 583
Jonas Lies vei 91, BBB - Inkubatorbygg, totalenterprise	-8 549		5 971	-14 520
Prosjekter under planlagt vedlikehold	-13 042		-13 434	392
Utstyrsmidler Museet	0		3 644	-3 644
Møllendalsveien 61, brukerstyrsbevilgning	701		-1 624	2 325
Andre bygg- og vedlikeholdsprosjekter	26 887		1 387	25 500
<i>Sum påbegynte investeringsprosjekter</i>	<i>-61 039</i>		<i>53 643</i>	<i>-114 682</i>
Sum Kunnskapsdepartementet	142 601		313 580	-170 980
<i>Andre departementer og statlige etater</i>				
				0
<i>Sum andre departementer og statlige etater</i>	<i>0</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet	142 601		313 580	-170 980

NOTE 16 OPPTJENTE, IKKE FAKTURERTE INNTEKTER / FORSKUDDSBETALTE, IKKE OPPTJENTE INNTEKTER

Beløp i 1000 kroner

DEL I

<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>	31.12.2020	31.12.2019
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater	626	115
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser	101	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private	85	453
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	84	194
Andre prosjekter	4 893	4 243
Sum fordringer	5 789	5 004

Posten Andre prosjekter består av opptjente ikke fakturerte inntekter og utlegg.

DEL II

<i>Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter</i>	31.12.2020	31.12.2019
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater	10 394	2 814
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater	447	78
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser	2 218	2 045
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private	4 012	5 220
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	13 879	12 784
Andre prosjekter	4 800	1 298
Sum gjeld	35 750	24 240

Posten Andre prosjekter består av forskuddsfakturerte inntekter og utlegg.

NOTE 17 BANKINNSKUDD, KONTANTER OG LIGNEDE

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2020	31.12.2019
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	1 020 938	1 295 365
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	169 364	158 920
Andre bankinnskudd	29 337	61 002
Kontanter og lignende	5	6
Sum bankinnskudd og kontanter	1 219 643	1 515 293

Posten Andre bankinnskudd består i hovedsak av innestående på konto for EU koordinatormidler.

NOTE 18 ANNEN KORTSIKTIG GJELD

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2020	31.12.2019
Skyldig lønn	52 870	60 405
Skyldige reiseutgifter	0	3 837
Annen gjeld til ansatte	462	-126
Påløpte kostnader	31 071	88 304
Midler som skal videreformidles til andre**	28 504	59 942
Annen kortsiktig gjeld	3 242	1 119
Sum	116 149	213 480

Midler som skal videreformidles til andre**		
EU-midler prosjektkoordinering	28 504	59 942

NOTE 19 OG 20 GJELDER IKKE FOR UiB

NOTE 30 EU-FINANSIERTE PROSJEKTER

Prosjektets kornavn (hos EU)	Prosjektnavn (tittel)	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsoneprogram til tiltaksprogrammer finansiert av EU FP7	Tilskudd fra andre randsoneprogram til tiltaksprogrammer finansiert av EU FP7	SUM	Koordinatorrolle (ja/nei)
MANOREG	A common European approach to the regulatory testing of nanomaterials	0	4 720	0	4 720	Nei
MIND	Mastering skills in the training Network for attention deficit hyperactivity and autism spectrum Disorders	949	0	0	949	Nei
Meligen	NFR Eranet Meligen	0	0	2 023	2 023	Nei
ELUCOP	Standardization and Development of Assays for...	0	0	1 079	1 079	Nei
ALECC	Industrial Applications of Marine Enzymes: Innovative screening and Expression platforms to Discover and use the functional protein diversity from the sea	2 364	0	0	2 364	Nei
ATLANTOS	Optimizing and Enhancing the Integrated Atlantic Ocean Observing System	438	0	0	438	Nei
ParafishControl	Scientific basis and tools for preventing...	0	0	915	915	Nei
ECOPOTENTIAL	IMPROVING FUTURE ECOSYSTEM BENEFITS THROUGH EARTH OBSERVATIONS	933	0	0	933	Nei
ANDA2020	Advanced European Infrastructures for Detectors at accelerators	4 300	0	0	4 300	Nei
EVIEMESODIEM	The evolution of mesoderm and its differentiation into cell types and organ systems	4 910	0	0	4 910	Nei
CAT	Climate change across Cenozoic coaling steps reconstructed with clumped isotope thermometry	1 976	0	0	1 976	Ja
SELFIE	Sustainable integrated care models for multi-morbidity, Financing and Performance	1 365	0	0	1 365	Nei
STERCP	Synchronisation to enhance reliability of climate prediction	5 201	0	0	5 201	Ja
EMBRIC	European Marine Biological Research Infrastructure Cluster to promote the Blue Bioeconomy	466	0	0	466	Nei
MARMEED	Marine Management and Ecosystem Dynamics under climate change	643	0	0	643	Nei
EPOS-IP	EPOS Implementation Phase	4 276	0	0	4 276	Nei
ELIXIR-EXCELERATE	Elkx implementation and drive early user exploitation across the life sciences	59	0	0	59	Nei
UltraScan	Dynamic hormone diagnostics	16 440	0	0	16 440	Ja
SwitchBoard	In the eye of the observer: Visual processing at the heart of the retina	381	0	0	381	Nei
CoCA	Comorbid Conditions of Attention deficit/hyperactivity disorder	1 282	0	0	1 282	Nei
BLUEandGREEN	Boosting scientific excellence and innovation capacity in blue fisheries based on marine resources	417	0	0	417	Nei
ISPIC	Image-Guided Surgery and Personalised Postoperative Immunotherapy to Improving Cancer Outcome	692	0	0	692	Nei
US-PPIP	HERA "Uses of the Past"	0	1 136	0	1 136	Nei
SeaDataCloud	SeaDataCloud	66	0	0	66	Nei
ENERI	Readiness of ICOS for Necessities of Integrated Global Observations	349	0	0	349	Nei
ERNGO	Thermotable isomerase process	562	0	0	562	Nei
TIPS	HARMONIZATION and integrative analysis of regional, national and international cohorts on primary Sjogrens Syndrome (pSS) towards improved stratification, treatment and Advanced Prediction in Polar regions and beyond: Modelling, observing system design and Linkages associated with Arctic Climate change	491	0	847	1 338	Nei
HarmonicSS	Network of Leading European Aquatic Mesocosm Facilities Connecting Mountains to Oceans from the Arctic to the Mediterranean	229	0	0	229	Nei
APPLICATE	Enhancing Seafood Ethics and Sustainability	915	0	0	915	Nei
AQUACOSM	TROPICO: Transforming into Open, Innovative and Collaborative Governments	831	0	0	831	Ja
eSEAS	Discretion and the child's best interests in child protection	13 252	0	0	13 252	Ja
TROPICO	PTP with hydroxymethylphenylacetate and azithromycin for malaria, sexually transmitted and reproductive tract infections in pregnancy in high sub-Saharan-	5 520	0	0	5 520	Ja
DISCRETION	SAINT	266	0	0	266	Nei
IMPROVE	ERA - PARiticipatory platform for sustainable Energy and Transport Systems	0	0	1 162	1 162	Ja
SAINT	SURE-Farm	19	0	0	19	Nei
PARENT	Promoting Instructional Coherence in Science through Teacher Education	0	0	0	0	Nei
SURE-Farm	Design of Human influenza vaccines using multifunctional micelles harnessing innate immunity	0	0	6	6	Nei
SURE-Farm	Co-development of place-based climate services for action	0	0	1 563	1 563	Ja
ERASMUS+	Crime Learning Agreement (COLA+)	0	0	649	649	Ja
ERASMUS+	The potential of seasonal-to-decadal-scale inter-regional linkages to advance climate predictions	0	0	108	108	Nei
InterDtic	Modelling Complex Networks Through Graph Editing Problems	779	0	0	779	Ja
PROXNET	Personalised maxifacial bone regeneration	1 047	0	0	1 047	Nei
MAXIBONE	Animal evolution from a cell type perspective: multidisciplinary training in single-cell genomics, evoc-devo and in science outreach	524	0	0	524	Nei
EvCELL	The Symbolism of the Body in Northern Europe: Cognitive Metaphors and Old Norse Myth from the Viking Age to Late Medieval Times	662	0	0	662	Ja
SYMBODIN	Material counting technologies in numerical cognition	768	0	0	768	Ja
Mac2Tech	Developing the PTO of the first MW-level Oscillating Wave Surge Converter	227	0	0	227	Nei
MegaRoter	Searching for Dark Matter in the Higgs boson sector with the ATLAS detector	710	0	0	710	Nei
DarkMatterAndHiggs	Discovery and functional significance of post-translational N-terminal acetylation	4 462	0	0	4 462	Ja
NerAct	Machine Vision in Everyday Life: Playful Interactions with Visual Technologies in Digital Art, Games, Narratives and Social Media	5 131	0	0	5 131	Ja
Machine Vision	Criminalization and Social Interactions	74	0	0	74	Nei
GIVICS	Confronting Obesity: Co-creating policy with youth	1 705	0	0	1 705	Nei
CO-CREATE	Paradigm for Novel Dynamic Oceanic Resource Assessments	104	0	0	104	Nei
PANDORA	Multi-parametric Analysis of the Evolution and Progression of Low-Grade Glioma	0	0	1 100	1 100	Ja
VERIFY	Observation-based system for monitoring and verification of greenhouse gases	44	0	0	44	Nei
ISLAS	Isotopic links to atmospheric water's sources	1 962	0	0	1 962	Ja
ERASMUS +	Erasmus+Int Credit Mob.18/19	0	0	831	831	Nei

NOTE 30 EU-FINANSIerte PROsjEKTER (FORTS.)

Prosjektets kortnavn (hos EU)	Prosjektnavn (tittel)	Tilskudd fra EU-rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsoneprogram til tiltak/programmer finansiert av EU	Tilskudd fra andre randsoneprogram til tiltak/programmer finansiert av EU	SUM	Koordinator-rolle (j/nej)
ARBAHEAT	Arbæheit	890	0	0	890	Nei
H2020 INTAROS	INTAROS	4 108	0	0	4 108	Nei
SUPER_MoRRI	SUPER_MoRRI	412	0	0	412	Nei
BabyCell	OH GLOB BabyCell	0	0	382	382	Nei
CONSULTATIONEFFECT	ERC CONSULTATIONEFFECTS Bureau	3 355	0	0	3 355	Ja
IFISHENCI	IFISHENCI	702	0	0	702	Nei
LEMON	LEMON H2020	143	0	0	143	Nei
CALENDARS	ERC CALENDARS	2 169	0	0	2 169	Ja
CVS	Erasmus Childrens Voices	0	0	256	256	Nei
ERASMUS +	AdvancingSupervision	0	0	0	0	13
ERASMUS +	SocCulture	0	0	0	0	312
GLURS - A NEW VIEW	GLURS	4 685	0	0	4 685	Ja
BRUSH	ERC BRUSH Berleiren 2019	1 901	0	0	1 901	Ja
RikGONE	EU RikGONE	142	0	0	142	Nei
ENVRIFAIR	ENVRIFair	1 104	0	0	1 104	Nei
Erasmus +	The combined role of genetic and environmental risk factors in the genderspecific development of severe tinnitus	0	0	523	523	0
MECCA	Erasmus+ mobilitet 2019/2020	0	0	0	0	3 468
LimopBiat	Targeting Mental Models of Climate Change Risk to Facilitate Climate Action	1 962	0	747	2 709	Nei
PeriMed-ALIM	Microplastics in Europe's freshwater ecosystems: From sources to solutions	0	0	0	0	1 892
ISOS	Improved Treatments of Acute Myeloid Leukaemias by Personalised Medicine	0	0	2 047	2 047	Nei
TRANSCAN	ISOS-Multi-functional (epibiotic, robust, lightweight and transparent) coatings for windows and lenses-300023*	0	0	1 839	1 839	Nei
Erasmus +	Identification of genetic markers involved in development of metastases and second cancers in melanoma	0	0	2 243	2 243	Nei
PUSHH	Erasmus Mundus Master in Quality in Analytical Laboratories - EMQAL	1 983	0	0	1 983	Nei
Tea2Wind	Palaeoprotonomics for Human Evolution	1 997	0	0	1 997	Nei
PROTECT	Scaling Up Educational Innovations in Schools	6 371	0	0	6 371	Nei
PRIME	Tea2Wind 2019	24 136	0	0	24 136	Ja
ACT	THE RIGHT TO INTERNATIONAL PROTECTION: A PENDULUM BETWEEN BETWEEN	1 383	0	0	1 383	Nei
TRANSFORM	PRIME - Prevention and remediation of Insulin-related...	0	0	1 937	1 937	Nei
EPHOR	ACT on Offshore Monitoring	2 049	0	0	2 049	Nei
S2S-Future	Territories as Responsive and Accountable Networks of S3 through New Forms of Open and Responsible decision-Making	1 703	0	0	1 703	Nei
ELIXIR-CONVERGE	Empowerment through liquid integration of Migrant Youth in vulnerable conditions (MIMY)	666	0	0	666	Nei
SEASTAR	The Human Exposure Project: a toolbox for assessing and addressing the impact of environment on health	3 295	0	0	3 295	Nei
Riboswitch	SIGNAL PROPAGATION IN SOURCE TO SINK for the FUTURE of earth Resources and Energies	1 697	0	0	1 697	Nei
EATRIS-ERIC	Connect and align ELIXIR Nodes to deliver sustainable FAIR life-science data management services	2 301	0	0	2 301	Nei
CODE	Real time monitoring and Surveillance of Aquaculture farms with networks of underwater sensors	770	0	0	770	Nei
AcChet	European Plate Observing System Sustainability Phase	0	0	3 613	3 613	Ja
AQUACOSM-plus	EATRIS, Mc Cormack	0	0	0	0	1 346
E-SHAPE	International Care Of the Dying Evaluation (CODE): quality of care for cancer	0	0	0	0	3 297
CINTRAN	PIPERANFER/HSDU/Healthy Diet for healthy life	1 389	0	0	1 389	Ja
Erasmus +	Favourable Conditions of the Spread of the Cult of Aesclepius across the Mediterranean: A Quantitative Evaluation	1 389	0	0	1 389	Ja
SEACHANGE	Religious Networks: the study of cult sites in the Roman world	2 867	0	0	2 867	Nei
INCENTIVE	Network of Leading Ecosystem Scale Experimental AQUATIC Mesocosm Facilities Connecting Rivers, Lakes, Estuaries and Oceans in Europe and beyond	538	0	0	538	Nei
VARCITIE	Erasmus+ Global mobility 2020	766	0	0	766	Nei
DataMeDs	Carbon Intensive Regions in Transition - Unravelling the Challenges of Structural Change	0	0	0	0	1 892
GROOM II	Erasmus+ ICM 2016/2018	0	0	0	0	306
BoneFix	Erasmus+ ICM 2016/2018	0	0	0	0	153
MepAvril	Quantifying the impact of major cultural transitions on marine ecosystem functioning and biodiversity	153	0	0	153	Nei
Erasmus +	Indo-European Consortium for Next Generation Influenza Vaccine Innovation	2 154	0	0	2 154	Nei
MEIA-TRIAL	Visionary Nature Based Actions for Health, WellBeing & Resilience in Cities (VARCITIE)	3 820	0	0	3 820	Nei
DATURA	Datification, Media and Democracy: Transformation of news work in datified society	1 321	0	0	1 321	Nei
DEOSTE	Gilders for Research, Ocean Observations and Management: Infrastructure and Innovation	3 206	0	0	3 206	Nei
Erasmus +	BoneFix: A Paradigm Shift in Fracture Fixations via On-Site Fabrication of Bone Restoration Patches	2 018	0	0	2 018	Nei
Erasmus +	Exploiting the methylerythritol phosphate pathway as a source of drug targets for novel anti-infectives	0	0	0	0	15 16
Erasmus +	Data Literacy for Citizenship	0	0	0	0	6 648
Erasmus +	Erasmus+ mobilitet i Europa	0	0	0	0	1 785
DATAURA	Preventing and delaying the development of diabetes in Africa: a randomised placebo-controlled double-blind phase III trial of metformin in HIV-infected persons with pre-diabetes	0	0	0	0	7
Erasmus +	Determining of adequate tuberculosis regimen in adults and adolescents hospitalised with HIV-associated immune suppression	0	0	0	0	1 410
Erasmus +	Designing and Enacting Coherent Science Teacher	0	0	0	0	84
Erasmus +	System analysis MOOC's for sustainability transformation	0	0	0	0	1 785
Sum		177 163	4 720	24 597	217 355	228 215

NOTE 31 RESULTAT – BUDSJETTOPPFØLGINGSRAPPORT

Beløp i 1000 kroner

	Budsjett pr 31.12.2020	Regnskap pr 31.12.2020	Avvik budsjett/ regnskap pr 31.12.2020	Regnskap pr 31.12.2019
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	3 870 533	3 780 905	89 628	3 799 778
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1 089 551	1 024 601	64 950	1 036 019
Salgs- og leieinntekter	190 531	210 370	-19 839	207 212
Andre driftsinntekter	88 234	22 845	65 389	169 537
Sum driftsinntekter	5 238 850	5 038 721	200 129	5 212 546
Driftskostnader				
Varekostnader	7 175	6 717	458	8 055
Lønn og sosiale kostnader	3 408 588	3 371 338	37 249	3 292 598
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	374 336	345 804	28 532	346 217
Andre driftskostnader	1 652 097	1 483 699	168 397	1 509 961
Sum driftskostnader	5 442 195	5 207 558	234 637	5 156 831
Driftsresultat	-203 346	-168 837	-34 509	55 715
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	100	4 024	-3 924	3 058
Finanskostnader	336	3 440	-3 104	4 151
Sum finansinntekter og finanskostnader	-236	584	-820	-1 093
Resultat av periodens aktiviteter	-203 582	-168 253	-35 329	54 622
Avregninger				
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	203 582	170 980	32 602	-51 025
Tilført annen opptjent virksomhetskapital	0	-2 727	2 727	-3 597
Sum avregninger	203 582	168 253	35 329	-54 622

NOTE 32 DATAGRUNNLAG FOR INDIKATORER I FINANSIERINGSSYSTEMET

Beløp i 1000 kroner

Indikator	31.12.2020	31.12.2019
Tilskudd fra EU	145 814	130 208
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	492 452	509 276
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	1 446	1 509
Sum tilskudd fra NFR og RFF	493 898	510 786
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)		
- diverse bidragsinntekter	152 187	155 145
- tilskudd fra statlige etater	141 819	137 947
- oppdragsinntekter	41 395	43 680
Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	335 401	336 772

6.6 LIKVIDITET – KONTANTSTRØMANALYSE

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	Note	31.12.2020	31.12.2019
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter			
Innbetalinger			
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)		3 838 071	3 663 437
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		626 052	864 392
innbetalinger av tilskudd og overføringer		659 253	618 288
andre innbetalinger		452 925	444 148
Sum innbetalinger		5 576 301	5 590 265
Utbetalinger			
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		3 477 851	3 378 054
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester		1 491 090	1 518 241
andre utbetalinger		492 623	460 294
Sum utbetalinger		5 461 564	5 356 589
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		114 736	233 676
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		958	204 607
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-404 324	-278 919
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		-7 021	-2 008
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-410 386	-76 320
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		-295 650	157 356
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		1 515 293	1 357 937
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		1 219 643	1 515 293
* Avstemming			
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	15	-170 980	51 025
disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)		2 727	3 597
bokført verdi avhendede anleggsmidler		1 354	69 043
ordinære avskrivninger		345 804	346 217
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-404 324	-278 919
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler		57 166	189 294
endring i beholdninger av varer og driftsmateriell		-433	209
endring i kundefordringer		-50 903	-21 146
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag		93 488	59 959
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger		-7 674	-34 970
endring i leverandørgjeld		-104 707	38 508
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter		403 365	76 612
endring i andre tidsavgrensingsposter		-50 147	-265 754
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		114 736	233 676

6.7 OPPSTILLING AV BEVILGNINGSRAPPORTERING

Virksomhetsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsregnskapet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten. Virksomhetsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsenes punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet. Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsenes punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhets oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år. Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Beløp i 1000 kroner

Del I

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev					Samlet utbetaling
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler		3 813 530
<i>Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler</i>					<i>3 813 530</i>
289	Vitsskapelege prisar	56	Ludvig Holbergs minnepris		17 341
275	Tiltak for høgare utdanning og forskning	21	Partnerskap i lærerutdanningen		600
201	Analyse og kunnskapsgrunnlag	21	Spesielle driftsutgifter (SLATE)		6 600
<i>Samlet sum på kapitler og poster under programområde 07 Kunnskapsdepartementet</i>					<i>3 838 071</i>
<i>Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet</i>					<i>0</i>
Sum utbetalinger i alt					3 838 071

Del II

Beholdninger rapportert i likvidrapport	Note	31.12.2020
Oppgjørskonto i Norges Bank		
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	1 295 365
Endringer i perioden (+/-)		-274 428
<i>Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank</i>	<i>17</i>	<i>1 020 938</i>
Øvrige bankkonti Norges Bank		
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	158 920
Endringer i perioden (+/-)		10 444
<i>Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank</i>	<i>17</i>	<i>169 364</i>

Del III

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet		Note	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Konto	Tekst				
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	1 020 938	1 295 365	-274 428
628002	Leieboerinnskudd	11	0	2 300	-2 300
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger	17	169 364	158 920	10 444

6.8 SÆRSKILT REGNSKAPSOPPSTILLING FOR SPESIALISTUTDANNING I ODONTOLOGI

Tall i 1000 kroner

	Note	31.12.2020	31.12.2019
Driftsinntekter			
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1	14 123	15 530
Salgs- og leieinntekter	S1	8 512	9 256
<i>Sum driftsinntekter</i>		22 635	24 786
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	S2A, S2B	14 366	14 248
Varekostnader	S3A,S3B	1 641	1 494
Andre driftskostnader	S3A,S3B	8 831	10 109
<i>Sum driftskostnader</i>		24 837	25 851
Driftsresultat		-2 202	-1 065
Avregninger			
Mellomregnskap med vertsinstitusjonen	S5	2 202	1 065
<i>Sum avregninger</i>		2 202	1 065
Periodens resultat		0	0
Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter		31.12.2020	31.12.2019
Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer ¹⁾			
Periodens tilskudd/overføring - tilskudd til spesialistutdanning fra Helsedir 1. termin		8 123	8 530
Periodens tilskudd/overføring - tilskudd til spesialistutdanning fra Helsedir 2. termin		6 000	7 000
<i>Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer</i>		14 123	15 530
Salgs- og leieinntekter ¹⁾			
Salgs- og leieinntekter - inntekter fra pasienter for tannbehandling		8 512	9 256
<i>Sum andre salgs- og leieinntekter</i>		8 512	9 256
Sum driftsinntekter		22 635	24 786
Note S2A Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader - teorieid¹⁾		31.12.2020	31.12.2019
Lønninger		2 963	3 109
Feriepenger		391	411
Arbeidsgiveravgift		535	562
Pensjonskostnader ²⁾		443	459
Sykepenger og andre refusjoner (-)		-146	-22
Andre ytelser		1	5
<i>Sum lønnskostnader</i>		4 187	4 525
Antall årsverk:		4,4	4,4
Note S2B Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader - klinisk trening¹⁾		31.12.2020	31.12.2019
Lønninger		7 367	7 258
Feriepenger		925	903
Arbeidsgiveravgift		1 293	1 305
Pensjonskostnader ²⁾		1 090	1 067
Sykepenger og andre refusjoner (-)		-519	-844
Andre ytelser		22	33
<i>Sum lønnskostnader</i>		10 179	9 723
Antall årsverk:		14,1	15
Note S3A Spesifikasjon av andre driftskostnader - teorieid¹⁾		31.12.2019	31.12.2019
Mindre utstyrsanskaffelser		0	5
Reiser og diett		0	141
Øvrige driftskostnader knyttet til gjennomføring av teorieidelen ²⁾		1 538	1 926
<i>Sum andre driftskostnader</i>		1 538	2 071
Note S3B Spesifikasjon av andre driftskostnader - klinisk trening¹⁾		31.12.2020	31.12.2019
Vedlikehold egne bygg og anlegg		0	4
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler		713	612
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.		0	14
Mindre utstyrsanskaffelser		0	39
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne		2 333	1 578
Reiser og diett		132	256
Øvrige driftskostnader knyttet til gjennomføring av klinisk trening ²⁾		4 114	5 536
<i>Sum andre driftskostnader</i>		7 293	8 038
Note S5 Spesifikasjon av mellomregnskap med vertsinstitusjonen		31.12.2020	31.12.2019
Omløpsmidler			
<i>Sum omløpsmidler</i>		0	0
Kortsiktig gjeld			
Annen kortsiktig gjeld		2 202	1 065
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		2 202	1 065
Avregning med vertsinstitusjonen		2 202	1 065

uib.no